

**GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
DEPARTAMENT WARUNKÓW ŻYCIA**

**METODOLOGIA
BADANIA
BUDŻETÓW
GOSPODARSTW
DOMOWYCH**

Zeszyt metodologiczny zaopiniowany przez Komisję Metodologiczną GUS

WARSZAWA 2011

Opracowanie publikacji: GUS, Departament Warunków Życia,
Wydział Badań Gospodarstw Domowych

Zespół redakcyjny: Maria Barlik, Krystyna Siwiak

Współpraca: Hanna Wiśniewska, Agnieszka Zarzycka
(w zakresie tematu „przetwarzanie danych, tworzenie zbioru
wtórnego i opracowanie tablic wynikowych”)
Bronisław Lednicki (w zakresie tematu „dobór próby”)

Skład: Radosław Antczak

Wydawca: Zakład Wydawnictw Statystycznych, 00-925 Warszawa,
Al. Niepodległości 208

WSTĘP

Metodologia badania budżetów gospodarstw domowych jest trzecim opracowaniem z zakresu badania budżetów. Pierwsze ukazało się w 1986 r. w Zeszycie Metodycznym GUS nr 62 „Metodyka i organizacja badań budżetów gospodarstw domowych”. Drugie – w 1999 r. w serii Zeszyty Metodyczne i Klasyfikacje „Metodyka Badania Budżetów Gospodarstw Domowych”. Ze względu na istotne zmiany w metodologii i organizacji badania, jakie dokonały się w ostatnim dziesięcioleciu, konieczne stało się zaprezentowanie użytkownikom aktualnie stosowanej metodologii badania.

Publikacja składa się z trzech rozdziałów oraz aneksu.

Rozdział pierwszy dotyczy charakterystyki badania budżetów gospodarstw domowych, w którym omówione zostały m.in. cel badania, podstawa prawna badania, podmiot i przedmiot badania, rys historyczny badania, dobór próby, metoda i organizacja badania, narzędzia badawcze oraz zagadnienia rezygnacji przez respondentów z udziału w badaniu, a także jakości danych.

Rozdział drugi prezentuje ważniejsze pojęcia, definicje oraz kategorie ekonomiczne stosowane w badaniu budżetów gospodarstw domowych.

Tematem rozdziału trzeciego jest przyjęty w badaniu sposób przetwarzania danych oraz opracowania wyników i ich prezentacji.

W aneksach zamieszczono m. in. klasyfikacje przychodów i rozchodów stosowane w badaniu budżetów gospodarstw domowych, tablice przeglądowe, wykaz badań modułowych zrealizowanych na próbie wylosowanej do badania budżetów, wykaz publikacji Głównego Urzędu Statystycznego zawierających wyniki badania budżetów oraz wzory kwestionariuszy stosowanych do badania budżetów gospodarstw domowych w 2010 roku.

dr Piotr Łysoń

Dyrektor Departamentu Warunków Życia

Warszawa, maj 2011 r.

SPIS TREŚCI

	WSTĘP	3
Rozdział I	CHARAKTERYSTYKA BADANIA BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH	6
1.	CEL BADANIA	6
2.	PODSTAWA PRAWNA BADANIA	7
3.	OBOWIĄZEK ZACHOWANIA TAJEMNICY STATYSTYCZNEJ	8
4.	PODMIOT BADANIA	8
5.	PRZEDMIOT BADANIA	9
6.	POSTANOWIENIA WSTĘPNE	9
7.	RYS HISTORYCZNY	10
8.	METODA BADANIA	11
9.	DOBÓR PRÓBY	13
9.1.	OPERAT LOSOWANIA	13
9.2.	ESTYMACJA PARAMETRÓW I OCENA PRECYZJI ESTYMATORÓW	15
10.	ORGANIZACJA BADANIA	18
11.	GŁÓWNE ZMIANY METODOLOGICZNE W LATACH 1999 – 2010	20
12.	KWESTIONARIUSZE	23
13.	BRAKI ODPOWIEDZI	26
14.	BŁĘDY ORAZ KONTROLA JAKOŚCI DANYCH W TERENIE	27
Rozdział II	WAŻNIEJSZE POJĘCIA, DEFINICJE ORAZ KATEGORIE EKONOMICZNE STOSOWANE W BADANIU BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH ...	30
1.	GOSPODARSTWO DOMOWE	30
2.	CZŁONKOWIE GOSPODARSTWA DOMOWEGO	30
3.	BUDŻET GOSPODARSTWA DOMOWEGO	31
4.	SPOŻYCIE ILOŚCIOWE	37
5.	POSIŁKI	37
6.	WYPOSAŻENIE GOSPODARSTWA DOMOWEGO W WYBRANE DOBRA TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA I NIERUCHOMOŚCI	38
7.	OSOBA ODNIESIENIA	38

8.	ŹRÓDŁA UTRZYMANIA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	39
9.	ŹRÓDŁA UTRZYMANIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	40
10.	GRUPOWANIA GOSPODARSTW DOMOWYCH	41
11.	KLASYFIKACJE	46
Rozdział III	WYNIKI BADANIA BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH	48
1.	PRZETWARZANIE DANYCH	48
1.1.	REDAGOWANIE DANYCH	48
1.2.	TWORZENIE ZBIORU WTÓRNEGO	53
1.3.	OPRACOWANIE TABLIC WYNIKOWYCH	54
2.	PREZENTACJA WYNIKÓW	54
ANEKS I	KATEGORIE EKONOMICZNE	59
ANEKS II	KLASYFIKACJE: PRZYCHODY, ROZCHODY, SPOŻYCIE, WYPOSAŻENIE	65
ANEKS III	KLASYFIKACJA OPISOWA WYDATKÓW NA TOWARY I USŁUGI KONSUMPCYJNE	95
ANEKS IV	TABLICE PRZEGLĄDOWE LATA 2000-2009.....	122
ANEKS V	WYKAZ BADAŃ MODUŁOWYCH ZREALIZOWANYCH W LATACH 1999 – 2010	128
ANEKS VI	PUBLIKACJE GUS ZAWIERAJĄCE WYNIKI Z BADANIA BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH	129
ANEKS VII	KWESTIONARIUSZE STOSOWANE W BADANIU BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH W 2010 R.	130
	BIBLIOGRAFIA	

ROZDZIAŁ I

CHARAKTERYSTYKA BADANIA BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH

1. Cel badania

Badanie budżetów gospodarstw domowych spełnia ważną rolę w analizach poziomu życia ludności. Stanowi podstawowe źródło informacji o rozchodach, spożyciu ilościowym żywności, przychodach oraz o innych aspektach warunków bytu określonych grup ludności.

Badanie budżetów gospodarstw domowych dostarcza szczegółowych informacji o:

- poziomie i strukturze realizowanych wydatków, źródłach pozyskiwania towarów i usług;
- poziomie spożycia podstawowych artykułów żywnościowych w ujęciu ilościowym oraz w przeliczeniu na wartości energetyczne i składniki odżywcze;
- cenach płaconych przez gospodarstwa domowe za wybrane towary i usługi;
- poziomie i źródłach osiąganych dochodów;
- wyposażeniu gospodarstw domowych w dobra trwałego użytku;
- warunkach mieszkaniowych;
- subiektywnej ocenie sytuacji materialnej gospodarstw domowych;
- strukturze demograficzno-społecznej gospodarstw domowych, tj. o liczbie, wieku, płci, wykształceniu, niepełnosprawności, aktywności ekonomicznej osób wchodzących w skład badanego gospodarstwa domowego.

Dane uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych umożliwiają dokonywanie analiz warunków życia ludności, ocenę wpływu różnych czynników na kształtowanie się poziomu i zróżnicowania sytuacji bytowej podstawowych grup gospodarstw domowych.

Informacje pozyskane z badania służą administracji państwowej (oraz organom władzy) jako materiał pomocny w przygotowaniu odpowiednich rozwiązań i podejmowaniu działań w zakresie polityki społecznej oraz wykorzystywane są przy porównaniach międzynarodowych.

Wyniki badania budżetów gospodarstw domowych wykorzystywane są głównie do:

- analizy poziomu i zróżnicowania warunków bytu podstawowych grup społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych oraz przyczyn powodujących to zróżnicowanie;
- analizy poziomu oraz zróżnicowania warunków życia podstawowych grup gospodarstw domowych w ujęciu dynamicznym;
- tworzenia wag służących do obliczania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych, a tym samym pośrednio do rewaloryzacji rent i emerytur oraz innych świadczeń społecznych;
- ustalania poziomu minimalnego wynagrodzenia;
- szacowania obciążeń wydatkowych i podatkowych gospodarstw domowych;
- badania spożycia naturalnego;
- badania ubóstwa;
- badania poziomu oraz zachodzących zmian w dochodach nominalnych i realnych poszczególnych grup gospodarstw domowych;
- szczegółowych badań rynku konsumpcyjnego, opracowań prognostycznych oraz innych analiz ekonomicznych;
- porównań międzynarodowych.

Ze względu na znaczenie i szerokie wykorzystywanie, wyniki badania budżetów gospodarstw domowych powinny w sposób prawidłowy i wiarygodny odzwierciedlać rzeczywistość. Wymaga to sprawnej organizacji, dużej dokładności i ustawicznej kontroli tego badania na wszystkich etapach realizacji.

2. Podstawa prawna badania

Podstawę prawną prowadzenia badania budżetów gospodarstw domowych stanowią: Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 1995 r. Nr 88, poz. 439 z późniejszymi zmianami) oraz coroczne rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej, ustalające program badań na dany rok.

3. Obowiązek zachowania tajemnicy statystycznej

1. Osoby prowadzące badanie budżetów gospodarstw domowych oraz sprawujące nadzór nad tym badaniem są zobowiązane – w myśl art. 54 Ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 1995 r. Nr 88, poz.439 z późniejszymi zmianami) – do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji uzyskanych od badanych gospodarstw domowych.
2. Art.54 Ustawy, wymienionej w pkt.1 postanawia, że „Kto narusza tajemnicę statystyczną, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”.
3. W myśl obowiązujących przepisów wszystkie informacje dotyczące poszczególnych rodzin objętych badaniem budżetów gospodarstw domowych, stanowią tajemnicę statystyczną oraz osobistą tych rodzin. W związku z tym muszą być odpowiednio zabezpieczone zarówno przez ankierów, jak i przez urzędy statystyczne.
4. Prawo wglądu do materiałów uzyskiwanych od poszczególnych rodzin mają – poza ankierami współpracującymi z tymi rodzinami – tylko osoby kontrolujące, kierownicy odpowiedzialni za badanie budżetów rodzinnych oraz upoważnieni pracownicy departamentu.

4. Podmiot badania

Jednostką obserwacji w badaniu budżetów rodzinnych jest prywatne gospodarstwo domowe jedno- lub wieloosobowe.

Badaniu nie podlegają gospodarstwa domowe:

1. zamieszkujące w obiektach zbiorowego zakwaterowania (internat, hotel robotniczy, dom rencisty, klasztor itp.) z wyjątkiem gospodarstw domowych pracowników zamieszkałych w tych obiektach z tytułu wykonywanej pracy (np.: kierownik hotelu, dozorca);
2. obywateli obcego państwa – szefów i cudzoziemskiego personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych, członków rodzin tych osób oraz innych osób korzystających z przywilejów i immunitetów na mocy umów, ustaw lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych.

Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy okres czasu i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

5. Przedmiot badania

Przedmiotem badania jest przede wszystkim budżet gospodarstwa domowego, tzn. wielkość przychodów i rozchodów (pieniężnych i niepieniężnych) wszystkich członków badanego gospodarstwa domowego oraz ilościowe spożycie wybranych artykułów i usług.

6. Postanowienia wstępne

1. Ankieter – pracownik urzędu statystycznego, który organizuje badanie w terenie, utrzymuje bezpośredni kontakt z badanymi gospodarstwami domowymi, kontroluje, analizuje i rejestruje dane uzyskane od badanych gospodarstw domowych.
2. Inspektor (osoba kontrolująca) – pracownik urzędu statystycznego, który sprawuje nadzór nad pracą przydzielonych mu ankierów, polegający na kontroli ich pracy w terenie, bieżącym instruktazhu oraz analizie dostarczonych przez ankierów kwestionariuszy przed ich przekazaniem do opracowania.
3. Pojęcie „gospodarstwo domowe” stosowane jest w dalszej części instrukcji zamiennie z pojęciem „rodzina”, zatem termin „budżet gospodarstwa domowego”, w myśl tego założenia, jest równoznaczny z określeniem „budżet rodziny” lub „budżet domowy”.
4. Stosowane w niniejszej instrukcji skróty oznaczają:
GUS – Główny Urząd Statystyczny,
Departament – Departament Warunków Życia,
US – Urząd Statystyczny,
tpb – terenowy punkt badań. Jest to jednostka terytorialna w organizacji badań budżetów rodzinnych, posiadająca swój stały numer identyfikacyjny, na terenie której w każdym okresie rotacji (miesiącu) objęte są badaniem gospodarstwa domowe zamieszkałe w dwóch mieszkaniach,

7. Rys historyczny

Historia badań budżetów gospodarstw domowych na ziemiach polskich sięga przełomu XIX i XX wieku. Podobnie jak sto lat wcześniej na zachodzie Europy, były to opracowania pojedynczych budżetów rodzin zaliczanych do niższych warstw społecznych, sporządzane przez indywidualnych badaczy.

W dwudziestoleciu międzywojennym badania budżetów gospodarstw domowych zostały podjęte przez GUS, placówki naukowe oraz instytucje samorządu terytorialnego. Pozwoliło to na objęcie nimi kilkudziesięciu do kilkuset gospodarstw domowych. Były to jednak badania fragmentaryczne, nastawione na wybrane grupy ludności, prowadzone na niezbyt dużych próbach i w niektórych regionach kraju.

Po wojnie kontynuacją badania budżetów gospodarstw domowych zajął się GUS. Od 1957 roku GUS prowadzi nieprzerwanie do dnia dzisiejszego badanie budżetów oparte na metodzie reprezentacyjnej.

Można tu wyróżnić cztery okresy¹:

1. 1957 – 1971 – podejście branżowe, metoda ciągła,
2. 1973 – 1982 – podejście terytorialne, metoda ciągła,
3. 1982 – 1992 – podejście terytorialne, metoda rotacji kwartalnej,
4. od 1992 – podejście terytorialne, metoda rotacji miesięcznej.

Podejście branżowe opierało się na losowaniu zakładów pracy, a następnie badaniu gospodarstw domowych wybranych losowo pracowników.

Podejście terytorialne oznacza losowanie gospodarstw domowych (mieszkań) zamieszkałych na terenie uprzednio wylosowanych rejonów statystycznych (lub ich zespołów utworzonych dla potrzeb narodowego spisu powszechnego).

Metoda ciągła polegała na badaniu tych samych gospodarstw przez rok albo dłużej.

¹ Na podstawie artykułów prof. J. Kordosa: „Czterdzieści lat badań budżetów gospodarstw domowych w Polsce”, Wiadomości Statystyczne nr 7/1997, GUS i PTS, Warszawa oraz „Rozwój badań warunków życia ludności”, Wiadomości Statystyczne nr 2/2008, GUS i PTS, Warszawa

Metoda rotacyjna oznacza wymianę badanych gospodarstw w ciągu roku. W przypadku rotacji kwartalnej gospodarstwa wymieniane są co kwartał, w przypadku rotacji miesięcznej - co miesiąc.

8. Metoda badania

Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą reprezentacyjną, opartą na próbie losowej, która daje możliwość uogólnienia z określonym błędem, uzyskanych wyników na wszystkie prywatne gospodarstwa domowe w kraju.

W badaniu budżetów rodzinnych zastosowana została metoda rotacji całkowitej, z miesięcznym okresem wymiany rodzin. Oznacza to, że co miesiąc w każdym terenowym punkcie badań (tpb) w badaniu uczestniczą gospodarstwa domowe zamieszkałe w dwóch różnych mieszkaniach.

Badaniu podlegają wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach² (w jednym mieszkaniu może mieszkać więcej niż jedno gospodarstwo domowe). Od 1993 r. (eksperymentalnie w 1992 r.) badanie budżetów prowadzone jest metodą rotacji całkowitej miesięcznej, o cyklu kwartalnym.

„Rotacja miesięczna” oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe. Jest to tzw. miesiąc badania. Gospodarstwo notuje w tym okresie swoje rozchody i przychody w specjalnych zeszytach, nazywanych książeczkami budżetowymi.

„Rotacja całkowita” oznacza, że wymianie podlegają wszystkie gospodarstwa domowe uczestniczące w badaniu w danym okresie.

„Cykl kwartalny” oznacza, że z gospodarstwami domowymi badanymi w poszczególnych miesiącach kwartału kalendarzowego na koniec kwartału przeprowadzany jest dodatkowy wywiad. Dla gospodarstw badanych w styczniu, lutym i marcu wywiad kwartalny przeprowadzany jest na przełomie marca i kwietnia, dla gospodarstw badanych w kwietniu, maju i czerwcu wywiad ten przeprowadzany jest na przełomie czerwca i lipca itd.

W przypadku nieprzystąpienia do badania żadnego gospodarstwa domowego z wylosowanego mieszkania, dobierane jest inne mieszkanie, ze specjalnie przygotowanej w tym ce-

² Przez mieszkanie w badaniu budżetów gospodarstw domowych rozumie się odrębny lokal mieszkalny w budynku wielomieszkaniowym jak i dom jednorodzinny.

lu rezerwowej listy mieszkań. Listę taką losuje się oddzielnie dla każdego tpb, w ramach każdej próbki.

Mieszkanie z próby rezerwowej dobiera się tak długo, aż co najmniej jedno gospodarstwo domowe zamieszkujące w dobranym mieszkaniu wyrazi zgodę na uczestniczenie w badaniu. Istotne jest tutaj ściśle przestrzeganie losowo ustalonego porządku mieszkań.

Zamianę mieszkań stosuje się wówczas, gdy gospodarstwo zamieszkujące wylosowane mieszkanie nie podejmuje badania lub rezygnuje z udziału w badaniu w pierwszej połowie miesiąca badania. Nie stosuje się jej natomiast w przypadku przerwania badania przez gospodarstwo w drugiej połowie miesiąca badania lub jego nieprzystąpienia do wywiadu kwartalnego.

W każdym miesiącu badaniem objętych jest 3132 mieszkania (1566 tpb). Zatem wyniki roczne dotyczą gospodarstw domowych zamieszkujących 37584 mieszkania.

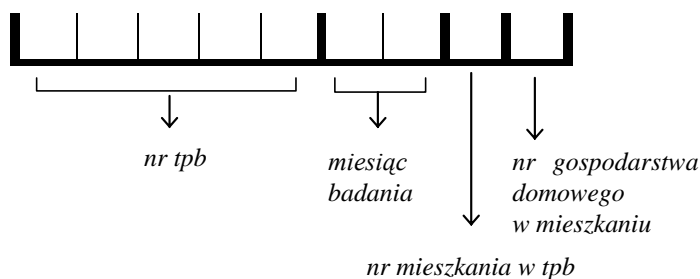
Niestosowanie zamiany mieszkań w ww. sytuacjach oraz badanie w niektórych przypadkach więcej niż jednego gospodarstwa w wylosowanym mieszkaniu powoduje, że liczba gospodarstw zbadanych w danym okresie różni się (w praktyce jest niższa) od liczby mieszkań wylosowanych na ten okres. Liczba gospodarstw zbadanych, czyli gospodarstw, dla których wypełniono wszystkie wymagane kwestionariusze kształtuje się (w poszczególnych latach) na poziomie około 37 tysięcy gospodarstw.

Stosowanie zamiany mieszkań powoduje, że w próbie znajdują się zarówno gospodarstwa zamieszkujące mieszkania wylosowane, jak i mieszkania dobrane. Gospodarstwa te mają różny okres uczestniczenia w badaniu, w zależności od roku, w którym nastąpiła rezygnacja z badania. I tak, gospodarstwa domowe mogą uczestniczyć w badaniu przez okres dwóch lat (w tym samym miesiącu) lub jednego roku.

Każde gospodarstwo biorące udział w badaniu, jak również każde gospodarstwo nie podejmujące go jest identyfikowane (w ramach próby z danego roku) za pomocą dwóch cech: numeru gospodarstwa domowego i numeru losowego. Zmiennymi pomocnymi przy identyfikacji są również: numer województwa zamieszkania oraz symbol okresu uczestnictwa w badaniu.

Numer gospodarstwa składa się z dziewięciu cyfr. Pięć pierwszych cyfr to numer tpb, z czego pierwsza cyfra oznacza próbkę (1 - pierwsza, 2 - druga). Dwie kolejne cyfry (6 i 7) oznaczają, w którym miesiącu dane gospodarstwo domowe uczestniczy w badaniu. Ósma cyfra oznacza numer mieszkania w tpb, a dziewiąta - numer gospodarstwa domowego w mieszkaniu.

Numer gospodarstwa domowego ilustruje następujący schemat:

Numer identyfikacyjny gospodarstwa domowego w terenowym punkcie badań jest stały i nie zmienia się w trakcie cyklu badania.

Numer losowy to numer kolejny mieszkania w danym terenowym punkcie badań. Jest on unikalny w ramach każdego tpb, może się natomiast powtarzać w różnych tpb.

Symbol okresu uczestnictwa odnosi się do informacji:

- czy gospodarstwo bierze udział w badaniu, nie podejmuje badania lub przerywa badanie,
- czy gospodarstwo zamieszkuje w mieszkaniu wylosowanym do badania, czy dobranym z listy rezerwowej,
- który z kolei rok gospodarstwo bierze udział w badaniu.

Metodologia badania budżetów gospodarstw domowych jest dostosowana do zaleceń EUROSTAT³ oraz Systemu Rachunków Narodowych.

9. Dobór próby

9.1. Operat losowania

Próby, do badania budżetów gospodarstw domowych, podobnie jak i do innych badań gospodarstw domowych, dobierane są przy zastosowaniu schematu losowania dwustopniowego, z operatu losowania opartego o system TERYT tj. rejestru podziału terytorialnego kraju.

³ EUROSTAT – Office Statistique des Communautés Europeennes, Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich

W operacie tym wyróżniono dwa rodzaje jednostek pierwszego stopnia – jps:

- ok. 178 000 obwodów spisowych zawierających średnio ok. 68 mieszkań,
- ok. 33 000 rejonów statystycznych liczących średnio po ok. 377 mieszkań.

Terytorium Polski podzielone jest bez reszty na rejony statystyczne, które złożone są z obwodów spisowych. Istnieją jednak rejony i obwody niezamieszkałe, czyli o zerowej liczbie mieszkań.

Za jednostki pierwszego stopnia przyjmuje się rejony lub obwody. W niektórych przypadkach zachodzi potrzeba łączenia obwodów albo rejonów, jeżeli nie spełniają wymogów badania, co do minimalnej liczby mieszkań w rejonie bądź obwodzie.

Jednostkami losowania drugiego stopnia są mieszkania. Dla każdego rejonu i obwodu stworzone zostały wykazy mieszkań, które stanowią operaty losowania drugiego stopnia.

W wylosowanych mieszkaniach badane są wszystkie gospodarstwa domowe.

System TERYT podlega corocznej aktualizacji. Przedmiotem aktualizacji jest podział terytorium kraju na rejony i obwody, aktualizacja wykazów mieszkań oraz aktualizacja nazw miejscowości i ulic, a także wprowadzanie innych zmian wynikających z nowego budownictwa, wyburzeń oraz zmian w podziale administracyjnym kraju.

W badaniu budżetów gospodarstw domowych zastosowano schemat losowania dwustopniowego z warstwowaniem na pierwszym stopniu. Jednostkami losowania pierwszego stopnia są terenowe punkty badań – tpb. Pod pojęciem tym rozumiemy rejon statystyczny względnie zespół połączonych sąsiednich rejonów liczący w miastach minimum 250 mieszkań, na wsi zaś 150. Jednostkami drugiego stopnia są mieszkania.

Przed losowaniem tpb są warstwowane wg województw, a w województwach według warstw, którymi są miasta wojewódzkie, grupy miast podobnej wielkości co do liczby mieszkańców oraz gminy wiejskie. W pięciu największych miastach (Warszawa, Łódź, Kraków, Poznań, Wrocław) warstwami są dzielnice względnie połączone dwie, trzy lub cztery dzielnice. W zależności od województwa utworzono od 3 do 15 warstw miejskich oraz od 1 do 3 warstw wiejskich. Łącznie utworzono 109 warstw⁴, w tym 31 wiejskich. Alokacja próby pierwszego stopnia pomiędzy warstwy jest proporcjonalna do szacunkowej liczby mieszkań w warstwie. Terenowe punkty badań losowane są według procedury z prawdopodobieństwami wyboru proporcjonalnymi do liczby mieszkań w tpb Hartleya-Rao.

⁴ W roku 2010 liczba warstw uległa zwiększeniu z 96 do 109.

Jest to procedura doboru systematycznego, po uprzednim losowym uporządkowaniu jednostek pierwszego stopnia w warstwach.

Próba pierwszego stopnia liczy 1566 terenowych punktów badań i złożona jest z dwóch podpróbek niezależnych liczących po 783 tpb⁵. Każda podpróbka losowana jest na dwa lata. Co roku wymieniana jest jedna podpróbka.

W każdym wylosowanym tpb przeprowadzone zostało losowanie mieszkań. Przy losowaniu mieszkań przyjęto następujące założenia:

- 1) w badaniu stosuje się model rotacji całkowitej z miesięcznym okresem wymiany próby;
- 2) dla każdego miesiąca losuje się dwa mieszkania w danym tpb, a w wylosowanym mieszkaniu badane są wszystkie gospodarstwa domowe;
- 3) w wylosowanym mieszkaniu przeprowadzane jest badanie w danym miesiącu w dwóch kolejnych latach np. w 2009-2010 w jednej podpróbce oraz 2010-2011 w podpróbce drugiej i przewiduje się podobną procedurę w latach następnych;
- 4) ze względu na występowanie odmów udziału w badaniu, w każdym tpb losuje się rezerwową próbę mieszkań.

Uwzględniając powyższe założenia w każdym tpb losowane są 24 mieszkania (po dwa na każdy miesiąc) oraz próbę rezerwową liczącą do 150 mieszkań. W próbie rezerwowej mieszkania występują w kolejności losowej.

Od 2005 roku miesięczna próba mieszkań wylosowanych do badania wynosi 3132, zaś roczna 37584.

9.2. Estymacja parametrów i ocena precyzji estymatorów

Podstawowymi parametrami szacowanymi w badaniach budżetów gospodarstw domowych są przeciętne miesięczne wydatki (dochody, spożycie) na jedną osobę w gospodarstwie domowym. Parametr ten ma postać ilorazu zmiennych losowych tj:

$$(1) R = \frac{X}{Y},$$

gdzie:

⁵ W 2005 roku nastąpiło zwiększenie o 50% próby jednostek pierwszego stopnia w warstwach wiejskich. Wcześniej losowano próby liczące po 675 terenowych punktów badań.

X - przeciętna miesięczna suma (z roku) wydatków (dochodów, spożycia),

Y - liczba osób w gospodarstwach domowych.

Estymatorem parametru R jest wielkość r dana wzorem:

$$(2) r = \frac{\sum_h \hat{x}_h}{\sum_h \hat{y}_h},$$

gdzie:

h – numer warstwy.

Z kolei, wartości zapisane w liczniku i mianowniku wzoru (2) szacowane są następująco:

$$(3) \hat{x}_h = \frac{1}{12} \sum_i \sum_j x_{hij} * w_{hij}$$

gdzie:

x_{hij} – wartość zmiennej X w j -tym gospodarstwie domowym i -tego tpb w h -tej warstwie,

w_{hij} – waga przypisana do j -tego gospodarstwa domowego w i -tym tpb w h -tej warstwie,

W analogiczny sposób obliczana jest wartość \hat{y}_h .

Przy obliczaniu wag w_{hij} uwzględnia się prawdopodobieństwo wyboru gospodarstwa domowego. Wagi te będące odwrotnościami prawdopodobieństw wyboru gospodarstwa są następnie adiustowane poprzez zastosowanie stratyfikacji ex post. Wykorzystuje się przy tym, pochodzące z NSP 2002, informacje o liczbie gospodarstw domowych ze względu na liczbę osób w gospodarstwie domowym, oddzielnie w miastach i na terenach wiejskich. Dla każdej z 12 kategorii gospodarstw (gospodarstwa 1-osobowe, 2-osobowe, ..., gospodarstwa o liczbie osób 6 i więcej w miastach i na terenach wiejskich) obliczone zostały wartości:

$$(4) M_k = \frac{G_k}{\hat{g}_k}, \quad (k = 1, 2, \dots, 12)$$

gdzie:

G_k – liczba gospodarstw domowych w k -tej kategorii w populacji (tj. wg NSP 2002),

\hat{g}_k - liczba gospodarstw w k -tej kategorii oszacowana na podstawie próby.

Mnożniki M_k służą do korygowania wag w_{hij} według wzoru (4).

Precyzję estymatora r tj oszacowania R obliczamy metodą zrównoważonych półprób replikacyjnych⁶. Wykorzystuje się przy tym fakt losowania dwu prób z każdej warstwy.

W metodzie tej najpierw wyliczane są wartości: $x_{1h}, x_{2h}, y_{1h}, y_{2h}$ które są oszacowaniami sum wartości zmiennych X i Y w h -tej warstwie odpowiednio na podstawie pierwszej i drugiej podpróbki. Następnie dla wartości r obliczamy zrównoważone replikacje r_α ($\alpha = 1, 2, \dots, A$; $A = 128$) według poniższych wzorów:

$$(5) \quad x_\alpha = 2 * \sum_{h=1}^L [P_{ah} * x_{1h} + (1 - P_{ah}) * x_{2h}]$$

$$(6) \quad y_\alpha = 2 * \sum_{h=1}^L [P_{ah} * y_{1h} + (1 - P_{ah}) * y_{2h}]$$

gdzie:

P_{ah} – element macierzy \mathbf{P} ⁷ zależny od numeru replikacji i numeru warstwy. Elementy macierzy \mathbf{P} mają wartość 1 lub 0.

L – liczba warstw ($L = 109$)

$$(7) \quad r_\alpha = \frac{x_\alpha}{y_\alpha},$$

Z kolei, obliczamy oszacowania wariancji $s^2(r)$ oraz współczynnika zmienności $v(r)$ tj. względnego błędu standardowego:

$$(8) \quad s^2(r) = \frac{1}{A} \sum_{\alpha=1}^A (r_\alpha - r)^2$$

$$(9) \quad V(r) = \frac{\sqrt{s^2(r)}}{r}$$

Wartości oszacowanych błędów dla ocen najważniejszych parametrów zamieszczone są w publikacjach zawierających wyniki badań budżetów gospodarstw domowych⁸.

⁶ Opis tej metody podany został m.in. w pracy Carl-Erik Särndal, Bengt Swensson, Jan Wretman „Model Assisted Survey Sampling”. Springer – Verlag 1992.

⁷ Macierz \mathbf{P} tworzy się na podstawie macierzy \mathbf{H} - J. Hadamarda, w której elementy o wartości -1 zastąpione zostały zerami.

⁸ *Budżety gospodarstw domowych w 2008 r. Informacje i opracowania statystyczne*. GUS Warszawa, 2009 r. str. 197-208.

10. Organizacja badania

Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzą urzędy statystyczne na terenie całego kraju. Nadzór merytoryczny nad przebiegiem tego badania sprawuje Główny Urząd Statystyczny – Departament Warunków Życia. Organizacją przetwarzania informacji i oprogramowaniem tablic wynikowych zajmuje się Centrum Informatyki Statystycznej.

W terenie, badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest przez **ankieterów**, którzy są pracownikami wojewódzkich urzędów statystycznych. Ankieter prowadzi badanie zgodnie z zasadami zawartymi w „Instrukcji organizacyjno-metodologicznej do badania budżetów gospodarstw domowych” oraz wytycznymi Departamentu.

Do obowiązków ankietera należy m.in.:

- werbowanie w każdym miesiącu w wylosowanych mieszkaniach gospodarstw domowych do badania i przeprowadzanie wywiadu wstępnego dotyczącego charakterystyki społeczno-demograficznej gospodarstwa domowego;
- odwiedzanie każdego badanego gospodarstwa domowego co najmniej cztery razy w miesiącu (obowiązuje dwutygodniowy cykl dokonywania zapisów przez rodzinę), a jeśli zachodzi potrzeba, to częściej – w celu udzielenia instruktażu dotyczącego prowadzenia zapisów w książeczce budżetowej oraz wyjaśnienia zapisów wątpliwych;
- przeprowadzenie wywiadu na koniec miesiąca badania na temat wydatków mieszkaniowych, wybranych opłat stałych oraz opinii respondentów o warunkach życia gospodarstwa domowego;
- zestawianie i analizowanie informacji zebranych od gospodarstw domowych na kwestionariuszach i w książeczkach budżetowych;
- rejestracja na komputerze kwestionariuszy i przeprowadzenie kontroli rachunkowej i logicznej przewidzianej programem;
- opracowywanie dla każdego gospodarstwa domowego „Miesięcznego budżetu gospodarstwa domowego”;
- przeprowadzanie wywiadu kwartalnego z badanymi gospodarstwami domowymi odnośnie wyposażenia gospodarstw w przedmioty trwałego użytkowania i nieruchomości, rozcho-

dów rzadkich poniesionych w ciągu kwartału oraz dochodów niepieniężnych uzyskanych z pracy najemnej.

Każdemu ankieterowi przydzielone są 3 bądź 4 terenowe punkty badań. W każdym miesiącu przeprowadza on badanie z gospodarstwami zamieszkałymi w co najmniej 6 mieszkaniach (nie więcej jednak niż w 8 mieszkaniach). Oznacza to, że ankieter organizuje w ciągu roku badanie i sprawuje nadzór nad gospodarstwami zamieszkałymi w co najmniej 72 mieszkaniach (jednak nie więcej niż w 96 mieszkaniach).

Pracę ankietera w urzędach statystycznych nadzoruje **inspektor**, który podlega koordynatorowi badania oraz kierownikowi Wydziału Badań Ankietowych.

Do podstawowych zadań inspektora należy:

- organizacja badania w terenie,
- kontrola jakości materiałów,
- kontrola pracy ankieterów,
- instruktaż i szkolenie ankieterów.

Do głównych zadań koordynatora należy:

- kontrola jakości materiału i zatwierdzanie zbioru wojewódzkiego,
- kontrola pracy inspektora i ankietera,
- instruktaż i szkolenie inspektorów i ankieterów,
- współpraca z autorami badania w GUS.

Ankieterzy, inspektorzy i koordynatorzy badań budżetów gospodarstw domowych są etatowymi pracownikami Urzędów Statystycznych. Legitymują się oni co najmniej średnim wykształceniem, odpowiednim przeszkoleniem oraz dużym doświadczeniem w realizacji badania w terenie. Pomędzy GUS a US istnieje ścisła współpraca, polegająca na bezpośrednich kontaktach pomiędzy pracownikami GUS, zajmującymi się badaniem budżetów gospodarstw domowych a kierownikami, czy też osobami nadzorującymi badanie budżetów w Urzędach Statystycznych. Składają się na nią:

- przeprowadzane dwukrotnie w ciągu roku 3-4-dniowe szkolenia instruktażowe połączone z obustronną wymianą doświadczeń,

- bieżące kontakty robocze, polegające na rozwiązywaniu i wyjaśnianiu problemów merytorycznych i organizacyjnych.

Osoby prowadzące badanie budżetów gospodarstw domowych oraz osoby sprawujące nadzór nad tymi badaniami są zobowiązane – w myśl art. 54 ustawy z dnia 31 lipca 1995 roku o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439) – do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji uzyskanych od badanych gospodarstw domowych.

Ankieter nie jest osobą anonimową dla gospodarstwa domowego. Posiada on legitymację służbową, którą okazuje rodzinie. Na książeczkę budżetowej, którą przekazuje rodzinie do wypełnienia, notuje swoje dane personalne, tj. imię i nazwisko, telefon służbowy, nazwę i adres Urzędu Statystycznego, który reprezentuje.

Do rodzin zamieszkujących wylosowane do badania budżetów gospodarstw domowych mieszkania wysyłany jest list Prezesa GUS oraz folder prezentujący wybrane wyniki z badania budżetów gospodarstw domowych. Poprzedzają one pierwszą wizytę ankietera w wylosowanych mieszkaniach. List Prezesa podkreśla znaczenie tego badania, zawiera skróte informacje o przebiegu badania, obowiązkach wynikających z podjęcia go oraz gwarantowanej w pełni poufności zbieranych informacji.

11. Główne zmiany metodologiczne w latach 1999 – 2010

Główne zmiany metodologiczne dotyczące badania budżetów gospodarstw domowych począwszy od 1999⁹ dotyczą następujących zagadnień:

1. Przeważanie (uogólnianie) wyników

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych.

Do 1999 roku w celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości, a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane uzyskane z badania przeważano strukturą gospodarstw domowych oszacowaną na podstawie wylosowanej próby.

⁹ Wcześniejsza metodologia badania budżetów gospodarstw domowych została opisana w „Metodyka badania budżetów gospodarstw domowych” GUS, Warszawa 1999.

W latach 2000 - 2003¹⁰ - wyniki przeważano strukturą gospodarstw domowych oszacowaną na podstawie danych pochodzących z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Od 2004 roku uzyskane z badania wyniki są przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002.

2. Schemat losowania

Do 1999 roku próba do badania budżetów gospodarstw domowych składała się w połowie z próby stałej i w połowie z próby zmiennej. Mieszkania do próby stałej losowano na okres czterech lat, a do próby zmiennej na dwa lata.

Począwszy od 2000 roku - do badania losowane są mieszkania na okres dwóch lat¹¹.

Ażeby zachować wymianę tylko części próby w 2000 roku w badaniu wzięły udział gospodarstwa domowe z wylosowanych do badania mieszkań wg nowej zasady (połowa próby) oraz połowa próby według starej zasady.

3. Klasyfikowanie grup społeczno-ekonomicznych

Począwszy od 2005 roku zrezygnowano z wyodrębniania grupy gospodarstw domowych pracowników użytkujących gospodarstwo rolne. Gospodarstwa te zostały zaklasyfikowane do pozostałych grup społeczno-ekonomicznych (tj. gospodarstw pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów i utrzymujących się z niezarobkowych źródeł) w zależności od głównego źródła utrzymania gospodarstwa domowego. Dla celów porównawczych niektóre tablice za rok 2004 zostały przeliczone według „nowych” grup społeczno-ekonomicznych.

4. Włączenie do badania kwestionariusza BR-05 „Dochody w naturze z pracy najemnej”

W 2006 roku wprowadzono do badania kwestionariusz BR-05 „Dochody w naturze z pracy najemnej”, na którym podczas wywiadu kwartalnego zbierane są informacje o osiągniętych przez członków gospodarstwa domowego dochodach niepieniężnych z pracy najemnej.

¹⁰ Dane za rok 2003 zostały przeważone dwiema metodami tj. strukturą gospodarstw domowych oszacowaną w oparciu o BAEL jak i NSP 2002.

5. Rozszerzenie informacji o sytuacji mieszkaniowej gospodarstwa domowego

Przeniesienie (od 2005 roku) opłat związanych z użytkowaniem mieszkania/domu i kolejnych domów oraz opłat „stałych” ponoszonych przez gospodarstwo domowe z „Książeczki budżetu gospodarstwa domowego” (BR-01) na kwestionariusz BR-01a „Karta statystyczna gospodarstwa domowego”.

6. Zmiany klasyfikacyjno-metodologiczne

- a) W 2005 roku wyodrębniono z wydatków wchodzących w zakres klasyfikacji COICOP/HBS „fundusz remontowy”, który został przeniesiony do rozchodów (poza zakres COICOP/HBS). Dane za 2004 rok zostały przeliczone w warunkach porównywalnych z 2005 rokiem.
- b) Od 2007 roku wyodrębniono wydatki za granicą.
- c) Od 2008 roku wyodrębniono dochody i świadczenia uzyskane za granicą.

7. Podmiot badania

Od 2005 roku badaniu podlegają gospodarstwa domowe, w skład których wchodzi obywatele obcego państwa.

8 Wprowadzenie zmiennych podstawowych „core variables”

W 2010 roku wprowadzono do badania wszystkie zmienne podstawowe (core variables), rekomendowane przez EUROSTAT do wszystkich badań społecznych.

9. Zmiany definicyjne

- a) W składzie gospodarstwa domowego tj. osób, które zalicza się do składu gospodarstwa domowego - dwukrotna zmiana w 2005 i 2010 roku dotyczy okresu przebywania poza gospodarstwem domowym,
- b) Zastąpienie w 2005 roku głowy gospodarstwa domowego¹² osobą odniesienia¹³.

¹¹ Patrz rozdział I pkt. 9

¹² Głowę gospodarstwa domowego stanowiła osoba otrzymująca najwyższych dochód spośród wszystkich członków gospodarstwa domowego mających źródło utrzymania zgodnie z grupą społeczno-ekonomiczną całego gospodarstwa domowego

¹³ Osoba, która ukończyła 16 lat i osiąga najwyższy stały, w dłuższym okresie czasu, dochód spośród wszystkich członków gospodarstwa domowego (patrz str. 38)

12. Kwestionariusze

W badaniu budżetów rodzinnych obowiązują następujące kwestionariusze:

1. INFORMACJA O UDZIALE W BADANIU (symbol BR-01b),
2. KARTA STATYSTYCZNA GOSPODARSTWA DOMOWEGO (symbol BR-01a),
3. KSIĄŻECZKA BUDŻETU GOSPODARSTWA DOMOWEGO (symbol BR-01),
4. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE O GOSPODARSTWIE DOMOWYM (symbol BR-04),
5. DOCHODY W NATURZE Z PRACY NAJEMNEJ (symbol BR-05).

Każdy kwestionariusz posiada metryczkę, w której zawarte są cechy identyfikacyjne gospodarstwa domowego: numer gospodarstwa, numer losowy oraz symbol województwa zamieszkania.

Informacje o udziale w badaniu – BR-01b

Kwestionariusz BR-01b zawiera podstawowe informacje na temat gospodarstw domowych zamieszkujących wylosowane do badania mieszkania, jak również gospodarstw domowych zamieszkujących mieszkania dobrane wówczas, gdy gospodarstwa domowe z wylosowanych mieszkań nie wzięły udziału w badaniu, przerwały badanie w trakcie miesiąca bądź nie udzieliły wywiadu kwartalnego.

Dla każdego terenowego punktu badań i dla każdego miesiąca przeznaczony jest jeden kwestionariusz BR-01b w ciągu 2-letniego cyklu badań.

Kwestionariusz ten stanowi „kartotekę” badania.

Karta statystyczna gospodarstwa domowego - BR-01a

Kwestionariusz BR-01a dostarcza podstawowych informacji o:

- cechach demograficznych i społeczno-ekonomicznych członków gospodarstwa domowego,

- ocenie aktywności ekonomicznej członków gospodarstwa domowego,
- źródłach utrzymania gospodarstwa domowego (grupie społeczno-ekonomicznej),
- warunkach mieszkaniowych i wyposażeniu mieszkania w instalacje techniczno-sanitarne,
- opłatach związanych z użytkowaniem mieszkania (mieszkań),
- powierzchni gruntów użytkowanych przez gospodarstwo domowe,
- ocenie warunków życia gospodarstwa domowego.

Kwestionariusz BR-01a wypełnia, na podstawie informacji uzyskanych od badanego gospodarstwa, ankiet w trakcie dwóch wywiadów, na początku i końcu miesiąca badania. W trakcie wywiadu wstępnego (pierwszego) wypełniane są działy 1, 2, 3, część A działu 4 oraz pytania 1 – 15 z działu 5. W trakcie wywiadu końcowego (drugiego) wypełniana jest: część B działu 4, dział 5 pytania 16 – 48 i dział 6, a także zbierane są informacje do części A działu 4 odnoszące się do nowo przybyłych członków gospodarstwa.

Ponadto, podczas wywiadu końcowego ankiet aktualizuje informacje dotyczące grupy społeczno-ekonomicznej gospodarstwa domowego oraz źródeł utrzymania i stanu cywilnego członków gospodarstwa, biorąc pod uwagę wydarzenia, jakie zaszły w gospodarstwie w ciągu miesiąca badania (np.: zawarcie związku małżeńskiego, jego rozpad, podjęcie lub rezygnacja z pracy najemnej, rozpoczęcie działalności na własny rachunek lub jej zakończenie). W trakcie wywiadu końcowego ankiet może również dokonać zmiany osoby odniesienia.

Książeczka budżetu gospodarstwa domowego – BR-01

Książeczkę budżetową wypełnia (jako jedyny z kwestionariuszy) badane gospodarstwo domowe. Gospodarstwo domowe otrzymuje dwie książeczki budżetowe: na pierwszą i drugą połowę miesiąca. W książeczkach tych rodzina notuje:

- wszystkie rozchody pieniężne i niepieniężne gospodarstwa domowego oraz na gospodarstwo rolne (z podziałem na zakupione za gotówkę lub na kredyt, otrzymane bezpłatnie),
- ilość zakupionych towarów,
- zakupy dokonane przez Internet (ilość dokonanych transakcji i ich wartość),
- ilość i wartość towarów pobranych z użytkowanego (przez badane gospodarstwo domowe) gospodarstwa rolnego oraz z działalności prowadzonej na własny rachunek (przez członków badanego gospodarstwa domowego),
- wszystkie przychody pieniężne i niepieniężne, jakie wpłynęły do gospodarstwa domowe-

go w miesiącu badania,

- liczbę posiłków spożytych przez członków gospodarstwa domowego poza gospodarstwem domowym,
- liczbę posiłków spożytych w badanym gospodarstwie przez osoby nie będące jego członkami.

Po wypełnieniu przez gospodarstwo domowe książeczki, ankieter dokonuje symbolizacji podanych przychodów i rozchodów zgodnie z obowiązującą klasyfikacją.

Uwaga:

Transakcje dokonywane za pośrednictwem rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (ROR) traktowane są jako transakcje gotówkowe.

Każdy rozchód niepieniężny jest traktowany jednocześnie jako przychód niepieniężny.

Informacje uzupełniające o gospodarstwie domowym – BR-04

Kwestionariusz BR-04 służy uzyskaniu informacji o wyposażeniu gospodarstwa domowego w wybrane dobra trwałego użytkowania oraz nieruchomości, jak również o tzw. rozchodach rzadkich. Są to ważniejsze rozchody mające miejsce w danym kwartale kalendarzowym (obejmującym miesiąc badania).

Kwestionariusz wypełnia ankieter, na podstawie informacji uzyskanych od badanego gospodarstwa, w trakcie wywiadu przeprowadzonego na koniec kwartału (bądź w pierwszych dniach następnego kwartału).

Dochody w naturze z pracy najemnej – BR-05

Kwestionariusz BR-05 skierowany jest tylko do grupy gospodarstw domowych, których członkowie uzyskali dochody w naturze z pracy najemnej w kwartale, w którym w ciągu jednego miesiąca gospodarstwa te uczestniczyły w badaniu.

13. Braki odpowiedzi

Przyczyny braku odpowiedzi, czyli niepodjęcia badania lub rezygnacji z dalszego w nim uczestniczenia ogólnie można podzielić na obiektywne i subiektywne.

Przyczyny obiektywne odnoszą się do wypadków losowych, uniemożliwiających prowadzenie zapisów przez gospodarstwo. Są to:

- niemożność udziału w badaniu z powodu choroby, bądź podeszłego wieku;
- czasowa nieobecność w domu (w okresie badania);
- niemożność nawiązania kontaktu (ankieter nikogo nie zastał w domu);
- rozpad gospodarstwa (np. rozwód);
- zmiana miejsca zamieszkania.

Przez **przyczyny subiektywne**, należy rozumieć sytuację, w której wylosowane gospodarstwo mogłoby uczestniczyć w badaniu, lecz odmawia w nim udziału. Najczęściej przyczyną odmowy jest niechęć do badań statystycznych lub brak czasu.

Brak odpowiedzi może być spowodowany również błędami operatu, a ściślej jego niedostateczną aktualizacją. Błąd operatu występuje wówczas, gdy wylosowane do badania mieszkanie jest niezamieszkanе, zostało zlikwidowane (wyburzone) lub zamienione w obiekt niemieszkalny. Im więcej braków odpowiedzi, tym mniejsza liczba przebadanych gospodarstw i gorsza precyzja¹⁴.

W badaniach reprezentacyjnych udział wylosowanych jednostek do badania jest bardzo istotny i ma duży wpływ na jakość wyników.

W pewnym stopniu niekorzystny wpływ braków odpowiedzi można zredukować poprzez:

- a) zamianę gospodarstw,
- b) ważenie wyników¹⁵.

Pomimo korzystnego wpływu na precyzję, zamiana mieszkania może zniekształcać wyniki badania. Gospodarstwo dobrane z listy rezerwowej może posiadać zupełnie inne cechy demograficzne i społeczno-ekonomiczne (np.: inny skład osobowy, inne źródło utrzymania, wysokość i źródła dochodów, wysokość i strukturę wydatków) niż gospodarstwo odmawiające udziału w badaniu (wylosowane do badania).

¹⁴ patrz punkt 9.2

¹⁵ patrz punkt 9.2

W badaniu wyróżnia się cztery przypadki niepodjęcia badania przez gospodarstwa domowe:

- gospodarstwa mające przystąpić do badania po raz pierwszy, lecz nie podejmujące uczestnictwa w nim;
- gospodarstwa prowadzące zapisy w analogicznym okresie roku poprzedniego i nie przystępujące do prowadzenia zapisów w miesiącu badania;
- gospodarstwa biorące udział w badaniu i przerywające prowadzenie zapisów w trakcie miesiąca badania;
- gospodarstwa badane w miesiącu badania i nie podejmujące wywiadu kwartalnego.

Spośród ogółu gospodarstw domowych (wylosowanych i dobranych, mających wziąć udział w badaniu zarówno po raz pierwszy jak i po raz drugi) 48,1% gospodarstw domowych nie podjęło się udziału w badaniu, 1,6% - przerwało badanie w trakcie realizacji, a 0,1% - nie udzieliło wywiadu kwartalnego.

Wśród gospodarstw domowych (wylosowanych i dobranych) mających wziąć udział w badaniu po raz pierwszy – 59,5% gospodarstw nie podjęło udziału w badaniu.

Natomiast spośród gospodarstw domowych (wylosowanych i dobranych), które prowadziły zapisy w analogicznym okresie roku poprzedniego nie przystąpiło do badania 14,9% gospodarstw domowych.

Najczęstszą przyczyną nieprzystąpienia do udziału w badaniu jest „odmowa” udziału w jego realizacji. Spośród wszystkich gospodarstw (wylosowanych i dobranych) – „odmowę” jako przyczynę nieprzystąpienia do badania wskazało 29,3% gospodarstw.

14. Błędy oraz kontrola jakości danych w terenie

Błędem nazywamy różnicę między wielkością uzyskaną z badania a wartością prawdziwą. Błędy występujące w badaniach statystycznych ogólnie dzielimy na losowe i nielosowe¹⁶.

Błędy losowe występują tylko w badaniach reprezentacyjnych. Powstają one stąd, że dane w badaniu uzyskano tylko od części badanej zbiorowości (próbki), która została wylo-

¹⁶ Prof. J. Kordos „Jakość danych statystycznych” PWE, 1988 r.

sowana w określony sposób z całej zbiorowości (w przypadku badań budżetów gospodarstw domowych z ogółu prywatnych gospodarstw domowych). Otrzymane z tej próbki wyniki po uogólnieniu na całą zbiorowość mogą dać wyniki różniące się od wyników, jakie można by uzyskać z badania pełnego. Dlatego też po przeprowadzeniu badania określa się stopień precyzji otrzymanych wyników, a dokładniej sprawdza się, w jakim stopniu uzyskane oceny parametrów reprezentują całą zbiorowość¹⁷. Miarą precyzji jest błąd standardowy. Rozmiary błędów losowych zależą od rodzaju zastosowanego w badaniu schematu losowania, wielkości zastosowanej próbki, metod estymacji parametrów i częstości występowania badanych cech.

Błędy nielosowe, jak sama nazwa wskazuje, nie są związane z losowaniem, a powstają z różnych innych przyczyn na wszystkich etapach badania. Przyczyny te, to między innymi:

- źle opracowany kwestionariusz,
- niezrozumiała instrukcja,
- niewłaściwy dobór personelu (np. ankieterów),
- błędne informacje uzyskane od respondentów,
- źle opracowane wyniki.

Błędy nielosowe występują w badaniach prowadzonych metodą reprezentacyjną, jak również w badaniach pełnych. Mogą one osiągać znacznie większe rozmiary niż błędy losowe, co z kolei może mieć decydujące znaczenie dla jakości wyników badań.

Jak wykazuje praktyka badań reprezentacyjnych (zarówno w Polsce jak i w innych krajach), wyniki badań dotyczących budżetów gospodarstw domowych obarczone są zarówno błędami o charakterze losowym jak i nielosowym. Niektóre pozycje są celowo zaniżane przez gospodarstwa domowe. Dotyczy to m. in. dochodów ludności, wydatków na alkohol i tytoń, wyroby cukiernicze oraz żywienia w placówkach gastronomicznych.

Błędy nielosowe można zmniejszać poprzez właściwy dobór i szkolenie personelu realizującego badanie, w tym przede wszystkim ankieterów oraz poprzez kontrolę ich pracy na wszystkich etapach badania.

Uzyskanie wysokiej jakości (dokładności) wyników wymaga ciągłej kontroli na wszystkich etapach badania. Przed przystąpieniem do rejestracji informacji z poszczególnych kwestionariuszy, ankieter (jak również osoby nadzorujące w Wydziale Badań Ankietowych w US) zobowiązany jest do przeprowadzenia kontroli merytorycznej tych danych.

¹⁷ patrz punkt 9.2

Szczególnie istotna jest kontrola merytoryczna książeczki budżetowej. Przy jej dokonywaniu bardzo pomocne są informacje z kwestionariusza BR-01a. Zarejestrowane w książeczce budżetowej dane o rozchodach i przychodach gospodarstwa, jak również ilościowym spożyciu artykułów żywnościowych, należy bowiem analizować biorąc pod uwagę cechy demograficzne i społeczno-ekonomiczne członków gospodarstwa oraz jego warunki mieszkaniowe. Duże znaczenie ma tu dobra współpraca ankietera z respondentami oraz jego zdolność do kojarzenia i interpretacji różnych faktów.

Wszelkie wątpliwości, co do zarejestrowanych danych ankiet wyjaśnia z rodziną. Może się okazać, że wykryte nieprawidłowości spowodowane są zapomnieniem dokonania odpowiednich zapisów przez gospodarstwo domowe lub niezrozumieniem niektórych zasad wypełniania książeczki budżetowej.

Następny aspekt kontroli dotyczy prawidłowej symbolizacji rozchodów i przychodów gospodarstw domowych. Wymaga to dokładnej znajomości klasyfikacji. Po przeprowadzeniu kontroli merytorycznej ankiet dokonuje rejestracji danych zawartych w kwestionariuszach za pomocą specjalnie zaprojektowanych programów komputerowych.

ROZDZIAŁ II

WAŻNIEJSZE POJĘCIA, DEFINICJE ORAZ KATEGORIE EKONOMICZNE STOSOWANE W BADANIU BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH

1. Gospodarstwo domowe

Gospodarstwo domowe jest to zespół osób spokrewnionych ze sobą lub niespokrewnionych, mieszkających razem i wspólnie utrzymujących się (gospodarstwo domowe wieloosobowe) lub osoba utrzymująca się samodzielnie, bez względu na to, czy mieszka sama, czy też z innymi osobami (gospodarstwo domowe jednoosobowe).

Członkowie rodziny mieszkający wspólnie, ale utrzymujący się oddzielnie, tworzą odrębne gospodarstwa domowe.

Wielkość gospodarstwa domowego jest określana liczbą osób wchodzących w jego skład.

2. Członkowie gospodarstwa domowego

Do składu gospodarstwa domowego **zalicza się**:

1. osoby mieszkające razem w gospodarstwie domowym i wspólnie utrzymujące się, przebywające bądź zamierzające przebywać w gospodarstwie domowym przez okres co najmniej roku;
2. osoby nieobecne w gospodarstwie domowym z racji pracy zawodowej, jeśli dochody z pracy tych osób przekazywane są rodzinie na utrzymanie;
3. osoby nieobecne w gospodarstwie domowym, w wieku do 15 lat włącznie, pobierające naukę poza miejscem zamieszkania, mieszkające w internatach lub w domach prywatnych;
4. osoby nieobecne w gospodarstwie domowym w okresie badania, przebywające w zakładach opiekuńczo-wychowawczych, w domach opieki lub szpitalach, jeżeli ich rzeczywisty i/lub zamierzony okres pobytu poza gospodarstwem domowym jest krótszy niż rok.

Do składu gospodarstwa domowego **nie zalicza się**:

1. osób nieobecnych w gospodarstwie domowym, w wieku powyżej 15 lat, pobierających naukę poza miejscem zamieszkania, mieszkających w internatach, domach akademickich lub w domach prywatnych;
2. osób przebywających w zakładzie karnym;
3. osób nieobecnych w gospodarstwie domowym w okresie badania, przebywających w zakładach opiekuńczo-wychowawczych, w domach opieki lub w szpitalach, jeżeli ich rzeczywisty lub zamierzony okres pobytu poza gospodarstwem domowym jest dłuższy niż rok;
4. osób przebywających w gospodarstwie domowym w okresie badania (gości), obecnych w gospodarstwie domowym lub zamierzających w nim przebywać przez okres krótszy niż rok;
5. lokatorów, w tym uczniów i studentów na stacji (z wyjątkiem sytuacji, gdy są oni traktowani przez badane gospodarstwo domowe jako członkowie gospodarstwa);
6. osób wynajmujących pokój lub łóżko, na okres pracy w danej miejscowości (dotyczy to np.: takich prac jak melioracje, pomiar gruntów, wyrąb lasów, budowa);
7. osób mieszkających wspólnie z gospodarstwem domowym, zatrudnionych przez to gospodarstwo, np.: pomocy domowych, robotników rolnych, uczniów i praktykantów w zawodzie.

3. Budżet gospodarstwa domowego

Budżet gospodarstwa domowego jest to systematyczne zestawienie przychodów i rozchodów gospodarstwa za dany okres.

Przychody są to wszystkie wartości wpływające do gospodarstwa domowego.

Rozchody są to wszystkie wartości przekazywane przez gospodarstwo na zewnątrz.

Zestawienie systematyczne oznacza grupowanie przychodów i rozchodów według klasyfikacji, która zawiera szczegółowy wykaz symboli przychodów i rozchodów podlegających rejestracji.

Przychody i rozchody mogą występować w formie **pieniężnej** lub **niepieniężnej**, przy czym **każdy rozchód niepieniężny jest jednocześnie przychodem niepieniężnym**.

Przychody pieniężne obejmują przychody otrzymane przez członków gospodarstwa (lub przez całe gospodarstwo domowe) gotówką oraz w formie wpłat na rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe (ROR) i inne rachunki bankowe. Do przychodów pieniężnych z pracy na własny rachunek, wykonywania wolnego zawodu należy również zaliczyć przychody wynikające z zakupu artykułów i usług przeznaczonych na zaspokojenie potrzeb konsumpcyjnych gospodarstwa domowego wliczanych w koszty prowadzonej działalności gospodarczej.

Rozchody pieniężne obejmują rozchody dokonywane przez członków gospodarstwa w formie gotówkowej, przelewów z rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych i innych rachunków bankowych lub za pomocą kart płatniczych obciążających bezpośrednio ROR. Rozchody pieniężne obejmują także płatności dokonywane przez pracodawcę oraz instytucje wypłacające świadczenia społeczne (ZUS, KRUS, Urząd Pracy) w imieniu członków gospodarstwa domowego, takie jak: zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, dobrowolne składki ubezpieczeniowe na życie i NW, wpłaty do kas zapomogowo-pożyczkowych i oszczędnościowo-kredytowych.

Do **przychodów i rozchodów niepieniężnych** zalicza się dobra:

- pobrane z użytkowanego gospodarstwa rolnego, z działalności rolniczej lub pozarolniczej, przeznaczone na potrzeby konsumpcyjne gospodarstwa domowego lub przekazane w darze (spożycie naturalne),
- pobrane z pracy na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym w użytkowaniu indywidualnym, produkowane lub sprzedawane przez gospodarstwo domowe, a przeznaczone na potrzeby konsumpcyjne gospodarstwa domowego (spożycie naturalne),
- otrzymane bezpłatnie lub częściowo odpłatnie od pracodawcy,
- otrzymane bezpłatnie lub częściowo odpłatnie od innych gospodarstw domowych (krewnych i znajomych), od gminy (posiłki i ubrania w ramach pomocy społecznej, część niepieniężna dodatku mieszkaniowego) oraz instytucji niekomercyjnych (w tym parafii Kościoła Katolickiego, innych kościołów, organizacji charytatywnych),
- zakupione na kredyt,
- zakupione kartą kredytową lub inną kartą mającą odrębny rachunek, inny niż ROR, w tym kartą z supermarketu.

Przychody netto są to wszystkie wartości wpływające do gospodarstwa domowego, *bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych przez płatnika w imieniu podatnika, jak również bez składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.* Na przychody netto składają się dochód rozporządzalny i pozycje oszczędnościowe po stronie przychodowej.

Rozchody netto są to wszystkie wartości wypływające z gospodarstwa na zewnątrz, *bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych przez płatnika w imieniu podatnika, jak również bez składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.* Na rozchody netto składają się wydatki i pozycje oszczędnościowe po stronie rozchodowej.

Dochód rozporządzalny jest to suma bieżących dochodów gospodarstwa domowego z poszczególnych źródeł pomniejszona o zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych płacone przez płatnika w imieniu podatnika (od dochodów z pracy najemnej oraz od niektórych świadczeń z ubezpieczenia społecznego i świadczeń pozostałych), o podatki od dochodów z własności, podatki płacone przez osoby pracujące na własny rachunek, w tym przedstawicieli wolnych zawodów i osób użytkujących gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz o składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi dochody pieniężne i niepieniężne, w tym spożycie naturalne (towary i usługi konsumpcyjne pobrane na potrzeby gospodarstwa domowego z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek) oraz towary i usługi otrzymane nieodpłatnie.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Na **dochód rozporządzalny** składają się:

- dochód z pracy najemnej,
- dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie,
- dochód z pracy na własny rachunek poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie, z wykonywania wolnego zawodu,
- dochód z tytułu własności,
- dochód z wynajmu nieruchomości,
- świadczenia z ubezpieczeń społecznych,
- świadczenia pozostałe,
- pozostały dochód (w tym dary i alimenty).

Dochód z pracy najemnej obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym:

- wynagrodzenie za pracę;
- zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze;
- dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę), np.: wartość usług związanych z korzystaniem z mieszkania służbowego, z samochodu służbowego do celów prywatnych, dopłaty do biletów na środki transportu publicznego;
- kwoty uzyskane z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych;
- odprawy wypłacone osobom przechodzącym na emeryturę lub zwolnionym.

Dochód z pracy najemnej obejmuje dochody uzyskane we wszystkich miejscach pracy, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę.

Dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie jest to różnica między wartością produkcji rolnej (w tym spożyciem naturalnym) i dopłatami związanymi z użytkowaniem gospodarstwa rolnego, a bieżącymi nakładami poniesionymi na produkcję rolną i podatkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

Dochód z pracy na własny rachunek obejmuje część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie i wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych oraz inwestycje i oszczędności na potrzeby gospodarstwa domowego. Uzyskany dochód z pracy na własny rachunek może być w formie pieniężnej jak i niepieniężnej (spożycie naturalne).

Dochód z tytułu własności obejmuje wartość odsetek od lokat, bonów lokacyjnych, obligacji, funduszy inwestycyjnych, udzielonych pożyczek oraz udziałów w zyskach przedsiębiorstw.

Dochód z wynajmu nieruchomości obejmuje dochód brutto (przychody minus nakłady) pochodzący z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz dochód z wynajmu ziemi.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych obejmują świadczenia otrzymane przez osoby ubezpieczone oraz ich rodziny, wynikające z faktu ubezpieczenia się w funduszach ubezpieczeń społecznych. Są to emerytury, renty strukturalne za przekazane gospodarstwo rolne, świadczenia o charakterze rent inwalidzkich (renty z tytułu niezdolności do pracy, szkoleniowe, renty przyznane rolnikom indywidualnym), renty rodzinne, świadczenia rehabilitacyjne

oraz zasiłki, w tym macierzyńskie, pogrzebowe i chorobowe (po ustaniu stosunku pracy). Do świadczeń z ubezpieczeń społecznych zaliczane są także emerytury i renty przyznane byłym żołnierzom zawodowym oraz byłym funkcjonariuszom i członkom ich rodzin przez odpowiednie resorty.

Świadczenia pozostałe obejmują świadczenia finansowane z budżetu państwa bądź gmin, ze specjalnych funduszy, jak również towary i usługi otrzymane od instytucji niekomercyjnych. Są to przede wszystkim: zasiłki rodzinne, dodatki do zasiłków rodzinnych, świadczenie pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne, dodatki mieszkaniowe, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielone na podstawie ustawy o pomocy społecznej, renty socjalne, stypendia, jak również zasiłki dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne.

Pozostały dochód obejmuje odszkodowania wypłacane przez instytucje ubezpieczeniowe, dary i alimenty otrzymane od innych gospodarstw domowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych oraz pozostałe rodzaje dochodów.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

Pozycje oszczędnościowe po stronie przychodowej składają się z:

- pobranych lokat, w tym także sprzedaży papierów wartościowych,
- zaciągniętych pożyczek i kredytów,
- zwrotu pożyczek pieniężnych udzielonych osobom prywatnym,
- świadczeń z tytułu ubezpieczenia na życie,
- sprzedaży majątku rzeczowego (nieruchomości, środki trwale użytkowane w gospodarstwie rolnym),
- sprzedaży użytkowanych artykułów konsumpcyjnych (w tym przedmiotów trwałego użytkowania).

Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne¹⁸ oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują one towary zakupione za gotówkę również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej, na kredyt, otrzymane bezpłatnie oraz spożycie naturalne (towary i usługi konsumpcyjne pobrane na potrzeby gospodarstwa domowego z prowadzonej działalności na własny rachunek, w tym przedstawicieli wolnych zawodów i osób użytkujących gospodarstwo indywidualne w rolnictwie. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np.: żywność, napoje, lekarstwa), półtrwałego użytkowania (np.: odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np.: samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki składają się z:

- darów przekazanych innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym,
- niektórych podatków i opłat niebieżących, w tym podatku od spadków i darowizn, podatku od nieruchomości, opłaty za wieczyste użytkowanie gruntu,
- zaliczek na podatek od dochodów osobistych oraz składek na ubezpieczenia społeczne płaconych samodzielnie przez podatnika,
- pozostałych rodzajów wydatków nie przeznaczonych bezpośrednio na cele konsumpcyjne, w tym strat pieniężnych, odszkodowań za wyrządzone szkody.

Pozycje oszczędnościowe po stronie rozchodowej składają się z:

- wpłaconych lokat, w tym zakupu papierów wartościowych,
- spłaconych pożyczek i kredytów,
- pożyczek pieniężnych udzielonych osobom prywatnym,
- składek ubezpieczeniowych na życie,
- zakupu, remontu i modernizacji majątku rzeczowego (w tym nieruchomości, środków trwałych użytkowanych w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie).

¹⁸ Klasyfikacja wydatków na towary i usługi konsumpcyjne oparta jest na Klasyfikacji COICOP/HBS (Classification of Individual Consumption by Purpose for Household Budget Surveys - Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych).

4. Spożycie ilościowe

Spożycie ilościowe artykułów żywnościowych (w tym napojów bezalkoholowych) wyrażane jest w naturalnych jednostkach miary (kg, l, szt.). Obejmuje ono towary zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane bezpłatnie oraz pobrane z prowadzonej działalności na własny rachunek (spożycie naturalne). Za moment spożycia artykułów żywnościowych przyjmuje się moment ich pozyskania przez gospodarstwo domowe.

Dane o spożyciu ilościowym nie obejmują artykułów spożywczych konsumowanych w placówkach gastronomicznych (placówki żywienia przyzakładowego, bary, restauracje itp.).

Spożycie ilościowe pozostałych towarów i usług dotyczy: napojów alkoholowych (wyrażanych w litrach), papierosów i cygar (w szt.), nośników energii (w kWh, m³, l, kg), środków transportu (w szt.), paliwa (w l) odbiorników telewizyjnych oraz magnetowidów i odtwarzaczy (w szt.). Poza tym określa się w osobodniach: turystykę zorganizowaną, zakwaterowanie i pobyt dziecka w żłobku. Spożycie ww. produktów obejmuje zakupy gotówkowe, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt oraz pobrane z prowadzonej działalności na własny rachunek – spożycie naturalne.

5. Posiłki

Badanie budżetów gospodarstw domowych dostarcza również informacji o liczbie posiłków spożytych przez członków badanego gospodarstwa domowego poza domem, jak również o liczbie posiłków spożytych w badanym gospodarstwie domowym przez osoby spoza gospodarstwa domowego.

Dzięki tym informacjom możliwe jest obliczenie wartości energetycznych i składników odżywczych w dziennym spożyciu towarów żywnościowych na osobę.

Posiłki spożyte przez członków badanego gospodarstwa domowego poza domem są to posiłki spożyte w przedszkolu, stołówce szkolnej, pracowniczej, u krewnych (znajomych), w delegacji, w placówkach zbiorowego żywienia (restauracje, bary, mała gastronomia), podczas pobytu na wczasach, koloniach itp. Nie zalicza się tu natomiast posiłków spożytych poza

domem, przyrządzonych z żywności pobranej z gospodarstwa (np.: kanapki wzięte ze sobą do szkoły, do pracy, na wycieczkę).

Posiłki spożyte w badanym gospodarstwie domowym przez osoby spoza tego gospodarstwa są to posiłki spożyte przez gości, pracowników zatrudnionych w gospodarstwie domowym (np.: pomoce domowe, pracowników zatrudnionych przy budowie domu), sublokatorów, studentów, którzy z racji nauki mieszkają poza domem i przyjechali odwiedzić rodziców.

6. Wyposażenie gospodarstwa domowego w wybrane dobra trwałego użytkowania i nieruchomości

Wyposażenie w dobra trwałego użytkowania i nieruchomości określane jest jako ilość wybranych dóbr trwałego użytkowania (np.: samochody osobowe, zmywarki do naczyń, kuchenki mikrofalowe, komputery osobiste) i nieruchomości (garaż, działka rekreacyjna, domek letniskowy) użytkowanych przez gospodarstwo domowe.

7. Osoba odniesienia

Za **osobę odniesienia** uważa się osobę, która ukończyła 16 lat i osiąga najwyższy stały, w dłuższym okresie czasu, dochód spośród wszystkich członków gospodarstwa domowego przeznaczony na potrzeby członków gospodarstwa domowego.

W przypadku, gdy dwie lub więcej osób osiąga taki sam dochód, wówczas za osobę odniesienia uważa się osobę, która głównie rozporządza środkami na utrzymanie gospodarstwa domowego.

Osoby stanowiące jednoosobowe gospodarstwo domowe są równocześnie osobami odniesienia.

W gospodarstwach wieloosobowych dopuszcza się możliwość, że źródła utrzymania osoby odniesienia (główne i dodatkowe) nie są zgodne ze źródłami utrzymania gospodarstwa domowego (głównym i dodatkowym).

8. Źródła utrzymania osób w gospodarstwie domowym

Źródła utrzymania osób w gospodarstwie domowym są to źródła, z których pochodzą uzyskiwane środki pieniężne jak i niepieniężne zarówno w kraju, jak i z zagranicy.

Przy ustalaniu głównego i dodatkowego źródła utrzymania osoby bierze się pod uwagę dochody o charakterze stałym lub powtarzalnym.

Za **główne źródło utrzymania** osoby uważa się wyłączone lub przeważające źródło utrzymania.

Za **dodatkowe źródło utrzymania** członka gospodarstwa domowego uważa się źródło najważniejsze spośród pozostałych źródeł utrzymania poza głównym źródłem utrzymania.

Rozróżnia się następujące źródła utrzymania osób:

1. Źródła zarobkowe

Źródła te przyporządkowuje się osobom pracującym, którym praca przynosi określony dochód (zarobek). Zalicza się do nich:

- pracę najemną (stałą lub dorywczą),
- użytkowanie gospodarstwa rolnego,
- pracę na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym w użytkowaniu indywidualnym,
- wykonywanie wolnego zawodu.

Uwzględnia się tu również pracę członków gospodarstwa domowego pomagających (bez umownego wynagrodzenia) w użytkowaniu gospodarstwa rolnego lub w pracy na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym w użytkowaniu indywidualnym, wykonywaniu wolnego zawodu.

2. Źródła niezarobkowe

- świadczenia z ubezpieczenia społecznego (w tym z emerytury i renty),
- świadczenia pozostałe (w tym zasiłki dla bezrobotnych, świadczenia przedemerytalne, zasiłki stałe i okresowe, stypendia, alimenty wypłacane z Funduszu Alimentacyjnego),
- inne dochody (w tym dary),
- dochody z własności,
- dochody z wynajmu nieruchomości,
- inne przychody (np.: sprzedaż majątku, korzystanie z oszczędności, pobrane pożyczki i zaciągnięte kredyty).

3. Pozostawanie na utrzymaniu

Za osobę pozostającą na utrzymaniu uważa się osobę, która nie posiada własnego źródła utrzymania (zarobkowego lub niezarobkowego), jest natomiast utrzymywana przez członków gospodarstwa domowego.

W sytuacji, gdy żaden z członków gospodarstwa domowego nie uzyskuje dochodów o charakterze stałym lub powtarzalnym, źródła utrzymania członków gospodarstwa domowego ustala się na podstawie dochodów jednorazowych oraz przychodów.

9. Źródła utrzymania gospodarstwa domowego

Źródło utrzymania gospodarstwa domowego jest to źródło dochodów pieniężnych i niepieniężnych uzyskiwanych przez gospodarstwo domowe.

Za **główne źródło utrzymania** gospodarstwa domowego uważa się jedyne lub przeważające źródło utrzymania.

Za **dotatkowe źródło utrzymania** gospodarstwa domowego uważa się źródło najważniejsze spośród pozostałych źródeł utrzymania (poza głównym źródłem).

Przy ustalaniu głównego i dodatkowego źródła utrzymania gospodarstwa domowego bierze się pod uwagę dochody o charakterze stałym lub powtarzalnym (krajowe i z zagranicy).

Źródło utrzymania gospodarstwa domowego ustala się na podstawie głównych i dodatkowych źródeł utrzymania wszystkich członków gospodarstwa, łącznie z dochodami otrzymywanymi na całe gospodarstwo domowe.

W sytuacji, gdy żaden z członków gospodarstwa domowego nie uzyskuje dochodów o charakterze stałym lub powtarzalnym, źródło utrzymania gospodarstwa domowego ustala się na podstawie dochodów jednorazowych oraz przychodów niebędących dochodami.

10. Grupowania gospodarstw domowych

W badaniu budżetów, przy prezentacji wyników, stosuje się grupowania gospodarstw domowych według określonych kryteriów, tj.:

- grupy społeczno-ekonomicznej gospodarstwa domowego,
- wielkości gospodarstwa domowego,
- typu biologicznego gospodarstwa domowego,
- grupy kwintylowej i decylowej, naliczanej na bazie dochodu rozporządzalnego i według wydatków,
- grup dochodowych,
- klasy miejscowości zamieszkania,
- województw, regionów i stopnia urbanizacji kraju,
- źródeł pozyskania danego rozchodu,
- charakteru zamieszkania gospodarstwa domowego,
- niepełnosprawności,
- powierzchni użytków rolnych gospodarstwa rolnego.

W oparciu o źródła utrzymania gospodarstwa domowego od 2005 r. w badaniu budżetów gospodarstw domowych wyróżnia się następujące grupy społeczno-ekonomiczne gospodarstw domowych:

- **gospodarstwa pracowników** – gospodarstwa domowe, których wyłącznym lub głównym (przeważającym) źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej w sektorze publicznym lub prywatnym. Dodatkowym źródłem utrzymania tych gospodarstw może być emerytura, renta lub inne niezarobkowe źródło, praca na własny rachunek, użytkowanie gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, wykonywanie wolnego zawodu. Oznacza to, że dochód uzyskiwany ze źródeł dodatkowych jest niższy od dochodów uzyskiwanych z pracy najemnej;
- **gospodarstwa rolników** – gospodarstwa domowe, których wyłącznym lub głównym (przeważającym) źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. Dodatkowym źródłem utrzymania tych gospodarstw może być emerytura, renta lub inne źródło niezarobkowe, praca najemna, praca na własny rachunek, bądź wykonywanie wolnego zawodu. Oznacza to, że dochód uzyskiwany ze źródeł dodat-

kowych jest niższy od dochodów uzyskiwanych z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie;

- **gospodarstwa pracujących na własny rachunek** – gospodarstwa domowe, których wyłącznym lub głównym (przeważającym) źródłem utrzymania jest praca na własny rachunek poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie lub wykonywanie wolnego zawodu. Dodatkowym źródłem utrzymania może być: praca najemna, użytkowanie gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, emerytura, renta lub inne niezarobkowe źródło. Oznacza to, że dochód uzyskiwany z dodatkowych źródeł jest niższy od dochodów z pracy na własny rachunek poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie;
- **gospodarstwa emerytów** – gospodarstwa domowe, których wyłącznym lub głównym (przeważającym) źródłem utrzymania jest emerytura. Dodatkowym źródłem utrzymania może być: inne źródło niezarobkowe poza emeryturą (np.: dochód z własności, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, dary), praca najemna, użytkowanie gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, praca na własny rachunek lub wykonywanie wolnego zawodu. Oznacza to, że dochód uzyskiwany ze źródeł dodatkowych jest niższy od dochodów uzyskiwanych z emerytur;
- **gospodarstwa rencistów** – gospodarstwa domowe, których wyłącznym lub głównym (przeważającym) źródłem utrzymania jest renta. Dodatkowym źródłem utrzymania może być: inne źródło niezarobkowe poza rentą (np.: dochód z własności, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, dary), praca najemna, użytkowanie gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, praca na własny rachunek lub wykonywanie wolnego zawodu. Oznacza to, że dochód uzyskiwany ze źródeł dodatkowych jest niższy od dochodów uzyskiwanych z rent;
- **gospodarstwa utrzymujące się z niezarobkowych źródeł** - gospodarstwa domowe, których wyłącznym lub głównym (przeważającym) źródłem utrzymania są źródła niezarobkowe inne niż emerytura lub renta, np.: zasiłki dla bezrobotnych, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielone na podstawie ustawy o pomocy społecznej, pieniężne dodatki mieszkaniowe, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, alimenty, darowizny, dochody z tytułu własności i z wynajmu nieruchomości. Dodatkowym źródłem utrzymania tych gospodarstw może być: praca najemna, emerytura lub renta, praca na własny rachunek i wykonywanie wolnego zawodu, użytkowanie gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. Oznacza to, że dochód uzyskiwany ze źródeł dodatkowych jest niższy od dochodów uzyskiwanych ze źródeł niezarobkowych innych niż emerytura i renta.

W ramach grup społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych, na podstawie głównego źródła utrzymania, można wyróżnić podgrupy gospodarstw.

W ramach grupy gospodarstw pracowników wyróżnia się:

- gospodarstwa pracowników na stanowisku robotniczym,
- gospodarstwa pracowników na stanowisku nierobotniczym.

W ramach grupy gospodarstw utrzymujących się z niezarobkowych źródeł wyróżnia się:

- gospodarstwa utrzymujących się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i świadczeń pozostałych,
- gospodarstwa utrzymujących się z pozostałych niezarobkowych źródeł (tj. z własności, wynajmu, darów, alimentów prywatnych).

Wielkość gospodarstwa domowego określana jest na podstawie liczby osób wchodzących w jego skład.

Wyróżnia się następujące wielkości gospodarstwa:

- gospodarstwa jednoosobowe,
- gospodarstwa dwuosobowe,
- gospodarstwa trzyosobowe,
- gospodarstwa czterosobowe,
- gospodarstwa pięciosobowe,
- gospodarstwo sześć- i więcej osobowe.

Typ biologiczny gospodarstwa domowego jest określany na podstawie stopnia pokrewieństwa członków gospodarstwa do osoby odniesienia.

Wyróżnia się następujące typy biologiczne gospodarstw domowych:

- para bez dzieci,
- para z jednym dzieckiem na utrzymaniu,
- para z dwojgiem dzieci na utrzymaniu,
- para z trojgiem dzieci na utrzymaniu,
- para z czworgiem i więcej dzieci na utrzymaniu,
- matka z dziećmi na utrzymaniu,
- ojciec z dziećmi na utrzymaniu,
- para z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami,

- matka lub ojciec z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami,
- inne osoby z dziećmi na utrzymaniu,
- gospodarstwa jednoosobowe,
- pozostałe.

Do dzieci na utrzymaniu zalicza się dzieci własne (rodzone i przysposobione) będące w składzie gospodarstwa domowego w wieku 0-14 lat (włącznie) oraz dzieci do ukończenia 25 lat, jeżeli nie posiadają własnego źródła utrzymania i nie pozostają w związku małżeńskim (formalnym lub nieformalnym).

Grupy kwintylowe i decylowe - dochodowe i wydatkowe

Gospodarstwo domowe zalicza się do danej grupy kwintylowej (decylowej) na podstawie wysokości dochodu rozporządzalnego (wydatków) na osobę w tym gospodarstwie. W tym celu sporządza się listę członków wszystkich gospodarstw domowych, uszeregowanych według wzrastającej wartości dochodu rozporządzalnego (wydatków) na osobę. Listę tę dzieli się następnie na równe części co do ilości osób: w przypadku grup kwintylowych na pięć części, w przypadku grup decylowych na dziesięć.

Jeżeli w wyniku tak przeprowadzonego podziału członkowie jednego gospodarstwa domowego zostaną zaklasyfikowani do dwóch kolejnych grup kwintylowych (decylowych), gospodarstwo to zalicza się do niższej z tych grup. Powoduje to, że liczba osób zaliczonych do kolejnych grup kwintylowych (decylowych) różni się nieznacznie.

Podział ten jest dokonywany dla zbiorowości kwartalnych gospodarstw domowych. Określona w ten sposób przynależność gospodarstwa do danego kwintyla (decyla) jest zachowywana przy obliczaniu wyników rocznych. Grupy kwintylowe/decylowe ustala się w oparciu o całą zbiorowość ludności (po uogólnieniu wyników).

Górna granica danej grupy kwintylowej (decylowej) określana jest jako najwyższa wartość wskaźnika, występująca w danej grupie kwintylowej (decylowej). Każda grupa kwintylowa obejmuje dwie grupy decylowe.

Klasa miejscowości zamieszkania

Przy grupowaniu gospodarstw domowych według klasy miejscowości zamieszkania stosuje się podział kraju na obszary miejskie i wiejskie.

W ramach obszarów miejskich wyróżnia się:

- miasta o liczbie mieszkańców 500 tys. i więcej,
- miasta o liczbie mieszkańców 200-499 tys.,
- miasta o liczbie mieszkańców 100-199 tys.,
- miasta o liczbie mieszkańców 20-99 tys.,
- miasta o liczbie mieszkańców poniżej 20 tys.

Regiony

Wyniki badania budżetów gospodarstw domowych prezentowane są również według grup województw, które tworzą regiony:

- centralny (województwa: mazowieckie, łódzkie),
- południowy (województwa: małopolskie i śląskie),
- wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie),
- północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie),
- południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie, opolskie),
- północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie).

Stopień urbanizacji kraju

Stopień urbanizacji wyrażany jest jako udział mieszkańców danego obszaru w ogólnej liczbie ludności:

- obszar gęsto zaludniony tj. obszar, gdzie gęstość zaludnienia przekracza 500 mieszkańców na kilometr kwadratowy,
- obszar średnio zaludniony tj. obszar, gdzie gęstość zaludnienia przekracza 100 mieszkańców na kilometr kwadratowy,
- obszar słabo zaludniony tj. obszar, gdzie gęstość zaludnienia nie przekracza 100 mieszkańców na kilometr kwadratowy.

Źródła pozyskania

Gospodarstwa domowe pozyskują towary i usługi w formie pieniężnej (płacąc gotówką, kartą płatniczą, przelewem z rachunku bankowego), jak i niepieniężnej tj.:

- z pracy najemnej,
- zakupione na kredyt,
- zakupione przy użyciu karty kredytowej,
- pobrane z użytkowanego gospodarstwa rolnego,
- pobrane z działalności na własny rachunek,
- pozostałe otrzymane bezpłatnie.

Charakter zamieszkania gospodarstwa domowego

Przy grupowaniu gospodarstw według charakteru zamieszkania stosuje się następujące kryteria:

- tytuł prawny do mieszkania,
- własności mieszkania,
- rodzaj budynku.

11. Klasyfikacje

Badanie budżetów gospodarstw domowych opiera się na Klasyfikacji przychodów i rozchodów.

W zakresie wydatków konsumpcyjnych badanie budżetów opiera się na klasyfikacji COICOP/HBS, w której wyróżnia się 12 głównych grup wydatków konsumpcyjnych:

- żywność i napoje bezalkoholowe,
- napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe,
- odzież i obuwie,
- użytkowanie mieszkania i nośniki energii,
- wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego,
- zdrowie,
- transport,

- łączność,
- rekreacja i kultura,
- edukacja,
- restauracje i hotele,
- pozostałe towary i usługi (w tym higiena osobista, przedmioty osobistego użytku, opieka socjalna, usługi ubezpieczeniowe).

W zakresie dochodów - oparta jest na Systemie Rachunków Narodowych i na ogólnych zaleceniach EUROSTAT.

Klasyfikacja zawodów i specjalności obowiązująca w badaniu budżetów gospodarstw domowych oparta została na klasyfikacji ISCO – 88.¹⁹

Działy gospodarki zostały sklasyfikowane zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (wprowadzoną na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24.12.2007 r.). Jest ona oparta na klasyfikacji NACE,²⁰ będącej standardem EUROSTAT-u.

¹⁹ International Standard Classification of Occupations, ILO, Genewa 1987.

²⁰ Statistical Classification of Economic Activities in the European Community, Eurostat, Bruksela, Luksemburg 1996 r.

ROZDZIAŁ III

WYNIKI BADANIA BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH

1. Przetwarzanie danych

System informatyczny do opracowania danych z kwestionariuszy do badania budżetów gospodarstw domowych składa się z trzech części obsługujących kolejne etapy przetwarzania. Etap pierwszy polega na zarejestrowaniu danych, dokonaniu kontroli logicznej, rachunkowej i kompletności zbioru zgodnie z wykazami gospodarstw domowych oraz opracowaniu tablic kontrolnych, które służą do zatwierdzenia danych. Etap ten nazywany jest etapem redagowania danych i w całości realizowany jest w urzędach statystycznych.

Etap drugi realizowany jest w Centrum Informatyki Statystycznej na połączonych zbiorach wojewódzkich i polega na utworzeniu zbioru wtórnego będącego podstawą do opracowania tablic.

Etap trzeci to opracowanie tablic wynikowych.

1.1. Redagowanie danych

Do obsługi całego etapu redagowania danych w urzędach statystycznych w 2010 roku została opracowana aplikacja o nazwie **BR2010**. Aplikacja powstała przy użyciu pakietu Visual FoxPro wersji 9.0. Wersja ta pozwala na pracę tylko w środowisku Windows. Aplikacja opracowana jest w Visual FoxPro w wersji angielskiej, dlatego wszystkie komunikaty systemowe są w wersji anglojęzycznej.

Oprogramowanie zrealizowane jest w technologii klient-serwer z zastosowaniem programu CITRIX.

Dane zapisywane są na serwerze SQL (MS SQL Server 2005) w bazie BR2010. Zastosowany został rozproszony model przetwarzania, co oznacza, że dane zbierane są oddzielnie w każdym z 16 województw. Baza danych zlokalizowana jest w Urzędzie Statystycznym, ale dzięki sesjom terminalowym, dostęp do niej mają również oddziały terenowe.

Do obsługi poszczególnych kwestionariuszy z badania budżetów gospodarstw domowych opracowane zostały moduły służące do rejestracji, kontroli i korekty danych:

- BR01b2010** - z kwestionariuszy BR-01b,
- BR01a2010** - z kwestionariuszy BR-01a,
- BR01 2010** - do książeczek budżetowych BR-01,
- BR04 2010** - z kwestionariuszy BR-04 i BR05,
- BR ADM2010** - służący do nadzorowania realizacji przetwarzania, tworzenia zestawień kontrolnych, przeglądania danych itp.,
- BR TK2010** - służący do opracowania tablic kontrolnych.

Wymienione moduły łączy w całość moduł główny **BR2010**. Ten właśnie moduł jest publikowany.

Użytkownikami aplikacji są:

- operatorzy – którzy mają możliwość rejestracji, kontroli i korekty danych dla przypisanych im terenowych punktów badań (tpb);
- technolodzy – mają uprawnienia operatora, a ponadto dostęp do każdego tpb w ramach oddziału, możliwość uruchamiania aplikacji dla wszystkich danych z oddziału zapisanych w bazie a także akceptowania tzw. błędów uznaniowych, które pojawiają się po uruchomieniu programu kontroli;
- supertechnolodzy – mający uprawnienia technologa i mający dostęp do wszystkich danych zapisanych w bazie wojewódzkiej jak również mogący akceptować błędy uznaniowe (wyjątkowe tj. te, których nie mogli akceptować technolodzy), a które pojawiły się po uruchomieniu programu kontroli (tzw. superakceptacje).

Proces rejestracji danych rozpoczyna się od uruchomienia modułu **BR-01b**. Moduł ten umożliwia rejestrację danych z kwestionariusza BR-01b, a tym samym aktualizuje wykazy mieszkań wylosowanych do badania w danym miesiącu.

W menu aplikacji rozróżnia się czy wybrany tpb należy do podróbki nowej (wylosowanej na rok bieżący i następny) czy kontynuowanej. Możliwe jest też dobranie nowego mieszkania z list rezerwowych, odpowiednie oznaczenie gospodarstwa odmawiającego udziału w badaniu i skontrolowanie wprowadzonych informacji.

Kolejnym etapem w procesie redagowania danych jest rejestracja kwestionariuszy **BR-01a**, która podzielona jest na dwie części: w pierwszej - rejestracja informacji uzyskanych od respondentów na początku badanego miesiąca oraz w drugiej - rejestracja pozostałych danych z wywiadu przeprowadzonego na koniec miesiąca (dopisywane do już zarejestrowanych danych). Podczas rejestracji wszystkie cechy badane są pod względem formalnym, a po zarejestrowaniu całego kwestionariusza uruchomiana jest pełna kontrola danych. Na ekranie pokazywane są symbole błędów z krótkim opisem natomiast specjalnym klawiszem można przywołać pełny opis błędu. Zasada ta dotyczy również pozostałych kwestionariuszy z badania budżetów gospodarstw domowych.

W trakcie redagowania kwestionariusza BR-01a można rozpocząć rejestrację danych pochodzących z książeczki budżetu gospodarstwa domowego (BR-01).

Po zarejestrowaniu i skontrolowaniu danych z książeczki budżetu gospodarstwa domowego BR-01 (za pierwszą i drugą połowę miesiąca) uruchamia się kontrolę powiązań między książeczkami BR-01 a kwestionariuszem BR-01a.

Moduł z BR-01 pozwala na automatyczne utworzenie różnego typu zestawień:

- zestawienie BR-02 - jest to zestawienie wszystkich przychodów i rozchodów gospodarstwa domowego w badanym miesiącu,
- listowanie symboli żywności, które nie wystąpiły w gospodarstwie domowym w badanym miesiącu,
- listowanie tzw. rozchodów rzadkich – rozchody, które zbierane są na kwestionariuszu BR-04.

Kwestionariusze **BR-04** i **BR-05** rejestrowane są po zakończeniu kwartału, w którym brały udział wszystkie gospodarstwa domowe w poszczególnych miesiącach danego kwartału. Po zarejestrowaniu danych uruchamiany jest program kontroli. W przypadku odmowy przez gospodarstwo złożenia sprawozdania kwartalnego, operator wprowadza informację w wykazie gospodarstw o odmowie udziału w badaniu. Jest to niezbędne do poprawnego wykonania kontroli kompletności danych.

Każdemu gospodarstwu domowemu przypisana jest zmienna o nazwie „wskaźnik poprawności”, która informuje, czy dane dla tego gospodarstwa zostały uznane za poprawne, czyli nie wystąpiły w nich żadne błędy lub pojawiły się tylko takie błędy, które można zaakceptować.

Podobny „wskaźnik poprawności” przypisany jest dla tpb, a informuje on o statusie wszystkich gospodarstw z danego tpb. Istnieje możliwość uruchomienia kontroli danych z odblokowaniem wskaźnika poprawności, która polega na skontrolowaniu wszystkich gospodarstw niezależnie od ich statusu. Kontrolę taką przeprowadza się w przypadku zmiany programu kontroli (zmiana założeń lub błąd w programie). Efektem przebiegu programu kontroli może być nowa lista błędów, ale sama akceptacja dla poszczególnych błędów uznaniowych gospodarstwa pozostaje. Opcja ta dostępna jest dla technologa i supertechnologa.

W założeniach do kontroli danych w badaniu budżetów gospodarstw domowych wyróżniona jest grupa błędów, których akceptowanie wymaga szczególnej rozważliwej i dodatkowej analizy danych. Akceptowanie takich błędów jest w gestii supertechnologa i nosi nazwę superakceptacji.

Moduł administrowania **BR_ADM** dostępny jest tylko dla technologów i supertechnologów. Jeśli użytkownikiem aplikacji jest supertechnolog, to w każdej opcji pierwszym ekranem jest wybór oddziału, określający podzbiór danych, na którym będzie wykonywana wybrana opcja. Jeśli aplikację uruchomił technolog, wszystkie dalsze opcje dotyczą tylko jego oddziału.

W module tym dostępne są następujące opcje:

- opcja **Użytkownicy** - pozwala na wyświetlenie listy operatorów, z funkcją przepisania tpb innemu użytkownikowi oraz listy wszystkich użytkowników;
- opcja **Terenowe Punkty Badań** - wyświetla listę tpb z informacją o operatorze, który jest do niego przypisany oraz listę tpb, które są aktualnie zajęte czyli w edycji;
- opcja **Dane** - umożliwia przeglądanie danych, wykonanie statystyk (dla miesiąca i kwartału), zestawień „Rozliczenie kompletności badania”, „Zestawienie wg tpb” oraz „Przerwane badania wg ankieterów”, kumulację przychodów i rozchodów z BR-01 oraz zamianę gospodarstwa domowego;
- opcja **Superakceptacje i akceptacje** - służy do przeglądania wykonanych akceptacji i superakceptacji dla poszczególnych kwestionariuszy oraz do wykonania superakceptacji przez supertechnologa.

Moduł **Tablice kontrolne** dostępny jest tylko dla technologów i supertechnologów. Technolog otrzymuje tablice dla swojego oddziału terenowego. Supertechnolog otrzymuje tablice dla całego województwa oraz wybranych oddziałów. Tablice mogą być opracowywane w dowolnym momencie.

Dane z badania budżetów gospodarstw domowych w 2010 roku zapisane są w 33 zbiorach, które w bazie SQL nazywane są tabelami. Niektóre z nich tak jak wykazy gospodarstw domowych, zakresy cen, wykaz oddziałów terenowych i wykaz tpb ładowane są podczas zakładania bazy. Pozostałe tabele są zapełniane podczas rejestracji danych lub podczas wykonywania innych czynności np. akceptacji błędów uznaniowych lub wykonywania różnych zestawień.

I tak dla kwestionariusza BR-01b przewidzianych jest 6 tabel łącznie z wykazami gospodarstw, dla książeczki budżetowej – 11 tabel, dla BR-01a – 6 tabel, a dla kwestionariuszy BR-04 i BR-05 – 4 tabele.

Po zakończeniu każdego kwartału dane dotyczące badanego kwartału importowane są z serwerów wojewódzkich do serwera zlokalizowanego w Centrum Informatyki Statystycznej. Zadanie do kopiowania danych jest przygotowywane przez Administratora Baz Danych w CIS Radom.

Aby kopiowanie mogło nastąpić, w urzędach statystycznych musi być wykonana opcja [Kumulacja przychodów i rozchodów z BR-01](#) (tzw. **BR-01 skumulowane**). Opcja dostępna jest w module **BR_ADM** i może być wykonana na poprawnych danych tylko przez supertechnologa.

Po wykonaniu kumulacji supertechnolog z urzędu statystycznego powiadamia głównego projektanta systemu w CIS o poprawności danych dla województwa. Na tej podstawie zostanie uruchomione zadanie IMPORTU danych. Zadanie wykonywane jest automatycznie w godzinach nocnych.

Z serwerów wojewódzkich do CIS kopiowane są dane z kwestionariuszy BR-01b, BR-01a, BR-04, BR-05, skumulowane przychody i rozchody z BR-01, przychody osób z książeczek BR-01, wybrane tablice kontrolne oraz niektóre tabele pomocnicze.

W systemie BR2010 dane gromadzone są w wojewódzkich bazach rocznych.

1.2. Tworzenie zbioru wtórnego

Zbiór wtórny tworzony jest kwartalnie w oparciu o dane z kwestionariuszy BR-01a, BR-04, BR-05 oraz skumulowanych przychodów i rozchodów z książeczki budżetowej BR-01. Zestawienie przychodów i rozchodów gospodarstwa domowego dokonuje się według „Klasyfikacji spożycia indywidualnego według celu do badania budżetów gospodarstw domowych” zgodnie z algorytmem tworzenia zbioru wtórnego.

Operacja ta odbywa się w trzech etapach i kończy utworzeniem zbioru BR-03:

1. Zestawienie danych z książeczki budżetowej BR-01 (tzw. BR-01 skumulowanego) oraz danych z kwestionariusza BR-01a (tzw. BR-01a skorygowanego) zagregowanych według przyjętej klasyfikacji przychodów i rozchodów.

W przypadku gospodarstw otrzymujących dodatek mieszkaniowy w formie niepieniężnej jest on rozliczany na poszczególne składniki opłat mieszkaniowych (koszty zarządu i administracji, zimna i ciepła woda, centralne ogrzewanie, wywóz nieczystości, fundusz remontowy, pozostałe usługi związane z zamieszkiwaniem).

2. Skorygowanie danych jednostkowych miesięcznych o wartość przychodów i rozchodów niepieniężnych z pracy najemnej w kraju pochodzących z kwestionariusza BR-05.

3. Skorygowanie danych jednostkowych o wartość tzw. rozchodów rzadkich pochodzących z kwestionariusza BR-04.

W ramach zbioru wtórnego możliwe jest:

- włączenie do budżetu jednej trzeciej wartości kwartalnych dochodów z pracy najemnej i rozchodów rzadkich,
- obliczanie dochodu z działalności rolniczej (jako saldo przychodów i rozchodów związanych z tą działalnością),
- naliczenie kategorii ekonomicznych (tj: dochód rozporządzalny, dochód do dyspozycji, wydatki, wydatki na towary i usługi konsumpcyjne, wydatki pozostałe) na gospodarstwo domowe i na osobę,
- obliczenie wartości gotówki na końcu miesiąca badania i wyliczenie tzw. pozycji bilansującej zbiór (wyliczenie tej wartości pozwala na zbilansowanie przychodów i rozchodów gospodarstwa domowego),
- zaklasyfikowanie osób do odpowiednich grup kwintylowych i decylowych,
- przypisanie każdemu gospodarstwu domowemu wagi służącej do uogólniania wyników.

Po wykonaniu powyższych operacji opracowywany jest zestaw tablic kontrolnych, które służą do zatwierdzenia zbioru wtórnego.

1.3. Opracowanie tablic wynikowych

Tablice wynikowe opracowywane są na danych z badanego kwartału oraz dla kwartałów narastająco. Tablice naliczane są za pomocą procedur na bazie SQL. Wyniki prezentowane są w intranecie na serwerze SQL w postaci raportów tworzonych w Visual Studio i generowanych w Reporting Services. Raporty są rodzajem „wydruku” z naliczonych tablic i służą jedynie do przeglądania wyników.

Raporty z tablicami wynikowymi umieszczone są w katalogu „Budżety Rodzinne” w odpowiednich podkatalogach przypisanych do roku przetwarzania oraz dodatkowo w podkatalogach tematycznych (ze względu na zagadnienie, którego dotyczą np.: Aktywność Ekonomiczna, Przychody, Rozchody, Spożycie, Warunki Mieszkania i inne).

Tablice wynikowe są prezentowane na danych z próbki oraz na danych uogólnionych.

Wyniki prezentowane w raportach mogą być zapisane na lokalnym komputerze w formacie „przyjaznym” dla użytkownika m.in. w Excel’u lub w Adobe Acrobat.

2. Prezentacja wyników

Wyniki badania budżetów prezentowane są głównie w postaci wskaźników:

- przeciętne miesięczne przychody i rozchody (wielkości nominalne w rozbiu na poszczególne pozycje) na osobę (statystyczną i w gospodarstwach, w których dany przychód/rozchód wystąpił) oraz na jednostkę ekwiwalentną (wg skali oryginalnej i zmodyfikowanej);
- przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych w naturalnych jednostkach miary (kg, l, szt.) na osobę (statystyczną i w gospodarstwach, w których dany przychód/rozchód wystąpił) oraz w zł na jednostkę ekwiwalentną (wg skali oryginalnej i zmodyfikowanej);
- przeciętne dzienne spożycie wartości cieplnych w kcal i w kJ oraz wartości odżywczych w gramach (białko zwierzęce, roślinne, tłuszcze, węglowodany) na osobę żywną;

- ilość wybranych dóbr trwałego użytkowania i nieruchomości na 100 gospodarstw domowych;
- przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym posiadających określone źródła utrzymania, liczba jednostek konsumpcyjnych i ekwiwalentnych w gospodarstwie domowym;
- przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę;
- przeciętna liczba osób na jeden pokój.

Wyniki badania obejmują również wartości bezwzględne: liczbę osób i gospodarstw mających określone cechy demograficzne i społeczno-ekonomiczne.

Prezentowane są również udziały procentowe osób o danej charakterystyce w określonej zbiorowości osób.

Prezentacja wyników obejmuje także udziały procentowe gospodarstw o danej charakterystyce w określonej zbiorowości gospodarstw. Dotyczy to:

- udziału procentowego gospodarstw domowych wyposażonych w wybrane dobra trwałego użytkowania i nieruchomości;
- udziału procentowego gospodarstw domowych, których mieszkanie wyposażone jest w określone instalacje techniczno-sanitarne lub posiada określoną powierzchnię oraz liczbę pokoi;
- udziału procentowego gospodarstw domowych o określonej subiektywnej ocenie sytuacji materialnej swojego gospodarstwa domowego.

Liczba osobodni żywienia (wykorzystywana do naliczania przeciętnego dziennego spożycia wartości cieplnych i odżywczych na 1 osobę żywioną) równa jest sumie osobodni zaliczania wszystkich członków gospodarstwa w skład badanego gospodarstwa domowego podzielonej przez liczbę dni miesiąca. Osoby zaliczane do gospodarstwa przez cały miesiąc badania mają liczbę osobodni równą ilości dni w tym miesiącu. Osoby powiększające skład gospodarstwa lub zmniejszające go mają liczbę osobodni zaliczania odpowiednio krótszą, w zależności od daty przybycia do gospodarstwa (na skutek narodzin, wprowadzenia się) lub opuszczenia gospodarstwa (na skutek śmierci lub wyprowadzenia się).

Do obliczania **wskaźników na osobę żywioną** wykorzystuje się, obok osobodni zaliczania, ilość posiłków spożytych przez członków gospodarstwa poza domem oraz przez osoby spoza gospodarstwa domowego w badanym gospodarstwie domowym.

Posiłkom tym przyporządkowuje się następujące współczynniki: śniadanie - 0,25, obiad - 0,50, kolacja - 0,25. W ten sposób całodzienne żywienie członka gospodarstwa poza domem

lub osoby spoza gospodarstwa w badanym gospodarstwie równa się 1. Liczba osób żywionych w gospodarstwie w miesiącu badania równa jest liczbie osobodni zaliczania w skład gospodarstwa pomniejszonej o sumę posiłków spożytych poza domem, powiększonej o sumę posiłków spożytych w gospodarstwie przez osoby spoza gospodarstwa, podzielonej przez liczbę dni w miesiącu.

Do obliczania przeciętnej liczby jednostek konsumpcyjnych w gospodarstwie domowym przyjęto odpowiednie wagi, zależne od wieku i płci osób będących członkami gospodarstw domowych, a odnoszące się do zapotrzebowania na wartości kaloryczne spożywanych pokarmów:

<u>dzieci w wieku:</u>		<u>mężczyźni w wieku:</u>	
poniżej 1 roku	0,25	14 – 17 lat	0,85
1 rok	0,30	18 lat i więcej	1,00
2 lata	0,40		
3 – 7 lat	0,50	<u>kobiety w wieku:</u>	
8 – 11 lat	0,60	14 – 17 lat	0,75
12 – 13 lat	0,70	18 lat i więcej	0,85

zatem

$$\text{przec. liczba jedn. konsumpcyjnych} = \frac{\sum_{i=1}^n A_i * B_i}{D},$$

gdzie:

n – liczba osób w danej grupie gospodarstw domowych,

A_i – liczba osobodni zaliczania i-tej osoby w skład gospodarstwa domowego,

B_i – waga odpowiadająca zapotrzebowaniu na wartości kaloryczne spożywanych pokarmów przez i-tą osobę,

D – liczba dni w miesiącu badania.

Przy obliczaniu przeciętnej **liczby jednostek ekwiwalentnych** w badaniu budżetów stosuje się oryginalną skalę ekwiwalentności OECD²¹, w której pierwszej osobie dorosłej

²¹ Organization for Economic Cooperation and Development - Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.

w gospodarstwie przyporządkowuje się wagę 1, każdej następnej osobie dorosłej – 0,7, dzieciom (do lat 14) – 0,5²² oraz skalę zmodyfikowaną, w której analogicznie przypisuje się wartości 1; 0,5; 0,3.

Wyniki badania prezentowane są dla gospodarstw ogółem, ich określonych grupowań oraz przekrojów. Stosuje się w szczególności następujące grupowania i przekroje:

- grupy społeczno-ekonomiczne,
- wielkość gospodarstwa,
- grupy kwintylowe i decylowe,
- grupy dochodowe (określone przedziały dochodów),
- źródła pozyskania danego dochodu,
- typ biologiczny gospodarstwa domowego,
- klasa miejscowości zamieszkania,
- stopień urbanizacji kraju,
- regiony,
- województwa zamieszkania,
- powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa rolnego, dla gospodarstw ogółem i rolników,
- gospodarstw z osobami niepełnosprawnymi i bez osób niepełnosprawnych,
- charakteru zamieszkania gospodarstwa domowego.

Tablice naliczane są dla miesięcy, kwartałów, kwartałów narastająco i roku - w zależności od zmiennych i przekroju. Np. tablica dotycząca spożycia ilościowego naliczana jest dla wszystkich okresów, natomiast tablica dotycząca podziału na decyle – dla roku. Część tablic (od 2008 roku) liczona jest dla „roku kroczącego”, czyli wyniki dotyczą (czterech kolejnych kwartałów) i nie muszą obejmować roku kalendarzowego. Naliczane są również tablice dla gospodarstw domowych biorących udział w badaniu przez okres 2 lat (tzw. panel) oraz dla pozostałych gospodarstw (nie biorących udziału w badaniu przez okres dwóch lat i tych, które będą badane po raz drugi dopiero w następnym roku – tzw. reszta).

Dla tablic podstawowych (przychody, rozchody, spożycie i wyposażenie według grup społeczno-ekonomicznych, regionów i województw) wyliczane są wartości bezwzględnego i względnego błędu szacunku oraz mediana (dla zagregowanych kategorii).

²² Skale ekwiwalentności stosuje się dla zachowania porównywalności sytuacji gospodarstw domowych różniących się wielkością i strukturą demograficzną. Są to parametry pozwalające mierzyć wpływ składu demograficznego gospodarstwa domowego na jego koszty utrzymania.

Na podstawie wyników badania budżetów gospodarstw domowych liczony jest również wskaźnik koncentracji dochodów (wskaźnik Giniego).

Niektóre wyniki badania nie są udostępniane według wszystkich grupowań ze względu na reprezentacyjny charakter badania. I tak nie są udostępniane wyniki badania dla gospodarstw rolników według kwintyli i decyli oraz grup dochodowych. Ze względu na dużą sezonowość dochodów z działalności rolniczej poziom tej kategorii ekonomicznej nie odzwierciedla rzeczywistego poziomu zamożności rozpatrywanych gospodarstw. Wiąże się to z przyjętą metodą notowania przychodów i rozchodów gospodarstwa domowego jedynie w miesiącu badania. Okres ten jest zbyt krótki dla badań dochodów charakteryzujących się dużą sezonowością. Obliczony na podstawie danych z miesiąca badania dochód z działalności rolniczej w danym gospodarstwie nie może stanowić podstawy do sporządzania rozkładów. Powinien ją stanowić dochód roczny, który uwzględni charakterystyczne dla rolnictwa sezonowe wahania produkcji i nakładów.

Podstawowe wyniki roczne badania budżetów publikowane są przede wszystkim w Roczniku Statystycznym Rzeczypospolitej Polskiej, Małym Roczniku Statystycznym, Roczniku Województw, Roczniku Statystycznym Rolnictwa oraz corocznej publikacji „Budżety gospodarstw domowych” wydawanej w wersji polsko-angielskiej. Publikacja „Budżety gospodarstw domowych” począwszy od 2007 roku oprócz danych tabelarycznych zawiera opis analityczny. Publikacja dostępna jest również na CD oraz w Internecie (www.stat.gov.pl). Informacjami z badania zasilany jest również Bank Danych Lokalnych (www.stat.gov.pl/bdl/html/indeks.html). Dane pochodzące z badania budżetów gospodarstw domowych publikowane są także przez EUROSTAT (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>), jednakże ukazują się one rzadziej i prezentują wyniki badań w krajach europejskich w odstępach pięcioletnich (latami odniesienia były 1999 rok, 2005 rok oraz kolejny - 2010 r.).

ANEKS I

KATEGORIE EKONOMICZNE

Symbol	Przychody
PGDB	PRZYCHODY GOSPODARSTWA DOMOWEGO BRUTTO PGDN+TB; TB=141
PGDN	PRZYCHODY GOSPODARSTWA DOMOWEGO NETTO D+OP+900001
D	DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY DPN+DPWR+DGR+DWŁ+DWN+DSUS+DSP+DP
DDP	w tym: DOCHÓD DO DYSPOZYCJI D - WP
DPN	DOCHODY Z PRACY NAJEMNEJ (901111+901112+901113+901211+901212) = DPNk+DPNz
DPNk	DOCHODY Z PRACY NAJEMNEJ W KRAJU (901111+901113+901211)
DPNz	DOCHODY Z PRACY NAJEMNEJ ZA GRANICĄ (901112+901212)
DPWR	DOCHODY Z PRACY NA WŁASNY RACHUNEK POZA GOSPODARSTWEM ROLNYM W UŻYTKOWANIU INDYWIDUALNYM (902111+902112+902211+902212) = DPWRk+DPWRz
DPWRk	DOCHODY Z PRACY NA WŁASNY RACHUNEK POZA GOSPODARSTWEM ROLNYM W UŻYTKOWANIU INDYWIDUALNYM W KRAJU (902111+902211)
DPWRz	DOCHODY Z PRACY NA WŁASNY RACHUNEK POZA GOSPODARSTWEM ROLNYM W UŻYTKOWANIU INDYWIDUALNYM ZA GRANICĄ (902112+902212)
DGR	DOCHODY Z GOSPODARSTWA ROLNEGO DPGR+DNPGR
DPGR	DOCHODY PIENIĘŻNE Z GOSPODARSTWA ROLNEGO (911111+911211+911212)-(171+1721+1722)
DNPGR	DOCHODY NIEPIENIĘŻNE Z GOSPODARSTWA ROLNEGO (911111+911121+911122+911131+911211)
DWŁ	DOCHODY Z WŁASNOŚCI (903111)
DWN	DOCHODY Z WYNAJMU NIERUCHOMOŚCI (904111+904121+904131+911311) = DWNk+DWNz
DWNk	DOCHODY Z WYNAJMU NIERUCHOMOŚCI W KRAJU (904111+904121+911311)
DWNz	DOCHODY Z WYNAJMU NIERUCHOMOŚCI ZA GRANICĄ (904131)

DSUS	ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (905111+905112+905113+905114 +905211+905212+ 905311+905312+ +905321+905323) = DSUSk+DSUSz
DSUSk	ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH - KRAJOWE (905111+905112+905114 +905211+905311+905321+905323)
DSUSz	ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH Z ZAGRANICY (905113+905212+905312)
DSP	ŚWIADCZENIA POZOSTAŁE (906111+906112+906113+906114+906120+906121+906131+906132+906211+ +906311+906312+906421+906431+906432+906441+906511+906512+906513+ +906521+911411) = DSPk+DSPz
DSPk	ŚWIADCZENIA POZOSTAŁE KRAJOWE (906111+906112+906113+906114+906120+906121+906131+906132+906211+ +906311+906312+906421+906431+906432+906511+906512+906521+911411)
DSPz	ŚWIADCZENIA POZOSTAŁE Z ZAGRANICY (906441+906513)
DP	POZOSTAŁE DOCHODY (907111+907121+907131+907141+907211+907212+907213+907214+907311+ +907411+907412+911421+911431+911441) W TYM DARY OTRZYMANE OD OSÓB PRYWATNYCH NA GOSPODARSTWO DOMOWE (907211+907212+907213+907214)
DPk	POZOSTAŁE DOCHODY KRAJOWE (907111+907121+907131+907141+907211+907213+907311+907411+911421+ +911431+911441) W TYM DARY OTRZYMANE OD OSÓB PRYWATNYCH W KRAJU NA GOSPODARSTWO DOMOWE (907211+907213)
DPz	POZOSTAŁE DOCHODY Z ZAGRANICY (907212+907214+907412) W TYM DARY OTRZYMANE OD OSÓB PRYWATNYCH Z ZAGRANICY NA GOSPODARSTWO DOMOWE (907212+907214)
OP	POZYCJE OSZCZĘDNOŚCIOWE PO STRONIE PRZYCHODOWEJ UTKP+MP+FP
UTKP	SPRZEDAŻ UŻYTKOWANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH (908111)
MP	SPRZEDAŻ MAJĄTKU RZECZOWEGO (909111+909211+909311+909411+911511)
FP	POZYCJE FINANSOWE PO STRONIE PRZYCHODOWEJ KZ+LP+PZ
KZ	KREDYTY ZACIĄGNIĘTE (910111+910112+910113+910121+910131)

LP	LOKATY POBRANE (910311+910321+910322+910331+910341)
PZ	ZWROT POŻYCZEK UDZIELONYCH OSOBOM PRYWATNYM (910211)
900001	POZOSTAŁOŚĆ GOTÓWKI Z POPRZEDNIEGO MIESIĄCA
PGR	PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWADZENIA GOSPODARSTWA ROLNEGO (911111+911121+911122+911131+911211+911212)

Symbol	Rozchody
RGDB	ROZCHODY GOSPODARSTWA DOMOWEGO BRUTTO RGDN+TB
RGDN	ROZCHODY GOSPODARSTWA DOMOWEGO NETTO W+OR+PGNM+133
W	WYDATKI GOSPODARSTWA DOMOWEGO WTUK+WP
WTUK	TOWARY I USŁUGI KONSUMPCYJNE WŻ+WNAWT+WTNŻU+WKSZ lub WT+WU+WKSZ
WŻ	ŻYWNOŚĆ I NAPOJE BEZALKOHOLOWE (01)
WNAWT	NAPOJE ALKOHOLOWE, WYROBY TYTONIOWE I NARKOTYKI WNA+WWT
WNA	NAPOJE ALKOHOLOWE (021)
WWT	WYROBY TYTONIOWE I NARKOTYKI (022+023)
WTNŻU	TOWARY NIEŻYWNOŚCIOWE I USŁUGI WOO+WUM+WWM+WZ+WTŁ+WRK+WE+WRH+WPTU albo WTNŻ+WU
WOO	ODZIEŻ I OBUWIE (03)
WUM	UŻYTKOWANIE MIESZKANIA LUB DOMU I NOŚNIKI ENERGII WOW+WKM+WZWIUZ+WNE
WOW	OPLĄTY NA RZECZ WŁAŚCICIELI (041111+041112+041211+041212)
WKM	KONSERWACJA MIESZKANIA LUB DOMU (043)
WZWIUZ	ZAOPATRYWANIE W WODĘ I INNE USŁUGI ZWIĄZANE Z ZAMIESZKIWANIEM (044)
WNE	NOŚNIKI ENERGII (045)
WWM	WYPOSAŻENIE MIESZKANIA I PROWADZENIE GOSPODARSTWA DOMOWEGO (05)
WZ	ZDROWIE (06)
WTŁ	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ WTR+WŁ
WTR	TRANSPORT (07)
WŁ	ŁĄCZNOŚĆ (08)
WRK	REKREACJA I KULTURA (09)
WE	EDUKACJA (10)
WRH	RESTAURACJE I HOTELE (11)

WPTU	POZOSTAŁE TOWARY I USŁUGI (12) minus 128 (WKSZ)
WHO	w tym: HIGIENA OSOBISTA (121)
WKSZ	KIESZONKOWE (128 lub 128999)
WT	TOWARY WŻ+WNAWT+WTNŹ
WŹ	ŻYWNOŚĆ I NAPOJE BEZALKOHOŁOWE (01)
WNAWT	NAPOJE ALKOHOLOWE, WYROBY TYTONIOWE I NARKOTYKI (021+022+023) lub WNA+WWT
WTNŹ	TOWARY NIEŻYWNOŚCIOWE WTTU+WTPU+WTNU
WTTU	TOWARY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA (0511+0512+05311+05312+053131+053141+05315+05316+05317+055111+ +061311+071+082111+091111+091121+091122+091123+091124+0912+ +0913+092111+092211+092221+123111)
WTPU	TOWARY PÓLTRWAŁEGO UŻYTKOWANIA (0311+0312+0313+0321+052111+0532+05411+05412+05413+055211+ +061211+0721+091411 +093111+093112+093211+0951+123211+123221)
WTNU	TOWARY NIETRWAŁEGO UŻYTKOWANIA (0431+045+0561+061111+0722+093311+093411+0952+0953+0954+121211+ +12131)
WU	USŁUGI (0314+0322+041+0432+044+0513+052112+053132+053142+0533+05414+ +055112+055212+0562+061312+062+063+0723+0724+073+0811+082112+ +0831+091125+091511+092311+093212+093511+094+096+10+11+1211+ +121212+122+123112+123212+123222+124+125+126+127)
WP	WYDATKI POZOSTAŁE (131+132+142+172311) w tym:
DRP	DARY PRZEKAZANE INNYM GOSPODARSTWOM DOMOWYM (131111+131112+131114+172311)
TNB	PODATKI I OPŁATY NIEBIEŻĄCE (142)
OR	POZYCJE OSZCZĘDNOŚCIOWE PO STRONIE ROZCHODOWEJ MR+FR
MR	POZYSKANIE MAJĄTKU RZECZOWEGO (15+18)
FR	POZYCJE FINANSOWE PO STRONIE ROZCHODOWEJ KS+LW+PU
KS	KREDYTY SPŁACONE (1611)
LW	LOKATY WPŁACONE (1613)
PU	POŻYCZKI UDZIELONE OSOBOM PRYWATNYM (161211)

PGNM	STAN GOTÓWKI NA KONIEC MIESIĄCA (przed włączeniem wartości z kwestionariusza BR-04 i BR-05)
133	WYDATKI ZA GRANICĄ (133111)
ΔG	PRZYROST GOTÓWKI (PGNM minus 900001)
PBW	POZYCJA BILANSUJĄCA PGDN-RGDN
TB	PODATKI BIEŻĄCE (141)
ΔO	PRZYROST POZYCJI OSZCZĘDNOŚCIOWYCH GOSPODARSTWA DOMOWGO D-W-133 -PBW - ΔG lub $\Delta M + \Delta F - UTKP$
UTKP	SPRZEDAŻ UŻYTKOWANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH (908)
ΔM	PRZYROST MAJĄTKU RZECZOWEGO MR - MP
ΔF	PRZYROST POZYCJI FINANSOWYCH $\Delta K + \Delta L + \Delta P$
ΔK	PRZYROST KREDYTÓW KS - KZ
ΔL	PRZYROST LOKAT LW - LP
ΔP	PRZYROST POŻYCZEK UDZIELONYCH OSOBOM PRYWATNYM PU - PZ
NBGR	NAKLADY BIEŻĄCE NA GOSPODARSTWO ROLNE (171+1721+1722)

ANEKS II

KLASYFIKACJE

2.1. Przychody

Symbol	PRZYCHODY
900001	Pozostałość gotówki z poprzedniego miesiąca
901	DOCHODY Z PRACY NAJEMNEJ
901111	Dochody z pracy najemnej stałej w kraju
901112	Dochody z pracy najemnej stałej za granicą
901113	Odprawy
901211	Dochody z pracy najemnej dorywczej w kraju
901212	Dochody z pracy najemnej dorywczej za granicą
902	DOCHODY Z PRACY NA WŁASNY RACHUNEK POZA GOSPODARSTWEM ROLNYM W UŻYTKOWANIU INDYWIDUALNYM
902111	Dochody z pracy stałej na własny rachunek w kraju
902112	Dochody z pracy stałej na własny rachunek za granicą
902211	Dochody z pracy dorywczej na własny rachunek w kraju
902212	Dochody z pracy dorywczej na własny rachunek za granicą
903	DOCHODY Z WŁASNOŚCI
903111	Dochody z własności
904	DOCHODY Z WYNAJMU NIERUCHOMOŚCI
904111	Dochody z wynajmu budynków i budowli niezwiązanych z działalnością gospodarczą - w kraju
904121	Dochody z wynajmu ziemi niezwiązanej z działalnością gospodarczą - w kraju

Symbol	PRZYCHODY
904131	Dochody z wynajmu budynków i budowli oraz ziemi niezwiązanych z działalnością gospodarczą – za granicą
904211	Czynsze umowne właścicieli domów i mieszkań (pierwszy dom)
904221	Czynsze umowne gospodarstw domowych mieszkających bezpłatnie (pierwszy dom)
905	ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
905111	Emerytury krajowe
905112	Renty strukturalne za przekazane gospodarstwo rolne
905113	Emerytury zagraniczne
905114	Emerytury z Otwartych Funduszy Emerytalnych
905211	Renty z tytułu niezdolności do pracy krajowe
905212	Renty zagraniczne
905311	Renty rodzinne krajowe
905312	Renty rodzinne zagraniczne
905321	Zasiłki macierzyńskie
905323	Pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych
906	ŚWIADCZENIA POZOSTAŁE
906111	Zasiłki rodzinne
906112	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w czasie korzystania z urlopu wychowawczego
906113	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka
906114	Pozostałe dodatki do zasiłków rodzinnych
906120	Świadczenie pielęgnacyjne
906121	Zasiłek pielęgnacyjny
906131	Zapomoga z tytułu urodzenia dziecka
906132	Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego
906211	Dodatek mieszkaniowy
906311	Renta socjalna
906312	Zasiłki stałe, okresowe oraz pozostała pomoc pieniężna, materialna i w formie usług
906421	Pomoc od instytucji niekomercyjnych

Symbol	PRZYCHODY
906431	Stypendia
906432	Pozostałe dochody o charakterze świadczeń społecznych
906441	Pozostałe świadczenia społeczne z zagranicy
906511	Zasiłki dla bezrobotnych w kraju
906512	Pozostałe świadczenia dla bezrobotnych w kraju
906513	Świadczenia dla bezrobotnych z zagranicy
906521	Świadczenia i zasiłki przedemerytalne
907	INNE DOCHODY
907111	Odszkodowania z tytułu ubezpieczenia mieszkania
907121	Świadczenia uzyskane z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego
907131	Odszkodowania z tytułu ubezpieczeń związanych z transportem
907141	Odszkodowania z tytułu pozostałych ubezpieczeń
907211	Alimenty od osób prywatnych w kraju
907212	Alimenty od osób prywatnych z zagranicy
907213	Pozostałe dary od osób prywatnych dla gospodarstwa domowego w kraju
907214	Pozostałe dary od osób prywatnych dla gospodarstwa domowego z zagranicy
907311	Nadpłata podatku dochodowego od osób fizycznych
907411	Pozostałe rodzaje dochodów w kraju
907412	Pozostałe rodzaje dochodów z zagranicy
908	SPRZEDAŻ UŻYTKOWANYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH
908111	Sprzedaż użytkowanych artykułów konsumpcyjnych
909	SPRZEDAŻ MAJĄTKU RZECZOWEGO (NIEZWIĄZANEGO Z DZIAŁALNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ)
909111	Sprzedaż budynków i budowli niezwiązanych z działalnością gospodarczą
909211	Sprzedaż ziemi niezwiązanej z działalnością gospodarczą

Symbol	PRZYCHODY
909311	Sprzedaż majątku rzeczowego pozostałego po zlikwidowanej działalności gospodarczej
909411	Sprzedaż pozostałych towarów o charakterze kapitałowym
910	PRZYCHODY FINANSOWE
910111	Pożyczki i kredyty hipoteczne
910112	Pożyczki i kredyty zaciągnięte w bankach kartą kredytową
910113	Pozostałe pożyczki i kredyty zaciągnięte w bankach
910121	Pożyczki i kredyty zaciągnięte w innych instytucjach
910131	Pożyczki pieniężne zaciągnięte od osób prywatnych
910211	Zwrot pożyczek pieniężnych udzielonych osobom prywatnym
910311	Lokaty pobrane z banków
910321	Lokaty pobrane z innych instytucji
910322	Przedpłaty, kaucje
910331	Świadczenia uzyskane z tytułu ubezpieczenia na życie
910341	Sprzedaż papierów wartościowych
911	PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWADZENIA GOSPODARSTWA ROLNEGO
911111	Sprzedaż produktów i usług rolniczych
911121	Produkty żywnościowe pobrane do spożycia w gospodarstwie domowym
911122	Produkty nieżywnościowe pobrane do spożycia w gospodarstwie domowym
911131	Produkty rolnicze przekazane w darze
911211	Przychody z produkcji nierolniczej
911212	Dopłaty związane z użytkowaniem gospodarstwa rolnego
911311	Dochód z wynajmu ziemi użytkowanej rolniczo
911411	Pomoc od państwa, samorządów lokalnych, instytucji niekomercyjnych
911421	Odszkodowania z tytułu ubezpieczenia gospodarstwa rolnego
911431	Dary otrzymane od osób prywatnych na rzecz gospodarstwa rolnego
911441	Pozostałe dochody związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego
911511	Sprzedaż środków trwałych użytkowanych w gospodarstwie rolnym

2.2. Rozchody

Symbol	ROZCHODY
01	ŻYWNOSĆ I NAPOJE BEZALKOHOLOWE
011	Żywność
011111	Ryż
011112	Ryż z dodatkami
011121	Pieczywo żytnie
011122	Pieczywo pszenne
011123	Pieczywo mieszane i pozostałe
011124	Krakersy, suchary, herbatniki, wafle
011131	Makarony
011132	Produkty makaronowe
011141	Wyroby ciastkarskie
011142	Pizze
011151	Kanapki
011161	Mąka
011162	Kasza
011163	Płatki
011164	Półprodukty mączne
011165	Inne produkty zbożowe
011211	Mięso wołowe (świeże, chłodzone lub mrożone)
011212	Mięso cielęce (świeże, chłodzone lub mrożone)
011221	Mięso wieprzowe (świeże, chłodzone lub mrożone)
011231	Mięso baranie, kozie (świeże, chłodzone lub mrożone)
011241	Kury, koguty, kurczęta (świeże, chłodzone lub mrożone)
011242	Pozostały drób (świeży, chłodzony lub mrożony)
011251	Wędliny wysokogatunkowe i kiełbasy trwałe
011252	Wędliny drobiowe
011253	Wędliny podrobowe
011254	Pozostałe wędliny

Symbol	ROZCHODY
011261	Konserwy mięsne
011262	Inne przetwory mięsne
011263	Mięso mielone mieszane
011271	Podroby (świeże, chłodzone lub mrożone)
011272	Pozostałe mięso (świeże, chłodzone lub mrożone)
011311	Ryby morskie (świeże, chłodzone lub mrożone)
011312	Ryby słodkowodne (świeże, chłodzone lub mrożone)
011321	Skorupiaki oraz pozostałe zwierzęta morskie i słodkowodne (świeże, chłodzone lub mrożone)
011331	Ryby morskie suszone lub wędzone
011332	Ryby słodkowodne suszone lub wędzone
011333	Śledzie i inne ryby morskie - solone
011341	Konserwy rybne
011342	Inne przetwory z ryb, skorupiaków oraz pozostałych zwierząt morskich i słodkowodnych
011411	Mleko pełne
011421	Mleko o niskiej zawartości tłuszczu (poniżej 3,2%)
011431	Mleko zagęszczone i w proszku
011441	Jogurty
011451	Sery twarogowe
011452	Sery dojrzewające i topione
011461	Śmietana i śmietanka
011462	Napoje mleczne
011463	Desery mleczne mieszane
011471	Jaja
011511	Masło
011521	Margaryna i inne tłuszcze roślinne
011531	Oliwa z oliwek
011541	Oleje roślinne
011551	Pozostałe tłuszcze zwierzęce
011611	Owoce cytrusowe (świeże, chłodzone lub mrożone)
011621	Banany (świeże, chłodzone lub mrożone)
011631	Jabłka (świeże, chłodzone lub mrożone)
011641	Gruszki (świeże, chłodzone lub mrożone)

Symbol	ROZCHODY
011651	Śliwki (świeże, chłodzone lub mrożone)
011652	Pozostałe owoce pestkowe (świeże, chłodzone lub mrożone)
011661	Owoce jagodowe (świeże, chłodzone lub mrożone)
011671	Pozostałe owoce (świeże, chłodzone lub mrożone)
011672	Mieszanki owocowe (świeże, chłodzone lub mrożone)
011681	Owoce suszone
011682	Orzechy, nasiona, pestki jadalne
011691	Przetwory owocowe
011711	Salata
011712	Pozostałe warzywa liściaste, łodygowe (świeże, chłodzone lub mrożone)
011721	Kapusta (świeża, chłodzona lub mrożona)
011722	Kalafiorowate (świeże, chłodzone lub mrożone)
011731	Pomidory (świeże, chłodzone lub mrożone)
011732	Ogórki (świeże, chłodzone lub mrożone)
011733	Pozostałe warzywa o jadalnych owocach (świeże, chłodzone lub mrożone)
011741	Buraki (świeże, chłodzone lub mrożone)
011742	Marchew (świeża, chłodzona lub mrożona)
011743	Cebula (świeża, chłodzona lub mrożona)
011744	Pozostałe warzywa korzeniowe i bulwiaste (świeże, chłodzone lub mrożone)
011745	Grzyby (świeże, chłodzone lub mrożone)
011751	Ziarno roślin strączkowych
011752	Pozostałe warzywa i grzyby suszone
011761	Kapusta kwaszona
011762	Mieszanki warzywne (świeże, chłodzone lub mrożone)
011763	Pozostałe przetwory warzywne i grzybowe
011771	Ziemniaki
011781	Pozostałe warzywa bulwiaste
011782	Przetwory ziemniaczane
011811	Cukier
011821	Dżem, marmolada
011822	Miód
011831	Czekolada

Symbol	ROZCHODY
011841	Wyroby cukiernicze
011851	Lody jadalne
011861	Pozostałe wyroby cukiernicze
011911	Sosy i przyprawy
011921	Sól
011922	Przyprawy korzenne i zioła kulinarne
011931	Żywność dla dzieci, żywność dietetyczna, zupy, koncentraty, drożdże
011932	Żywność specjalnego przeznaczenia
011941	Inne artykuły żywnościowe
012	Napoje bezalkoholowe
012111	Kawa
012121	Herbata
012131	Kakao i czekolada w proszku
012211	Wody mineralne lub źródlane
012221	Inne napoje bezalkoholowe
012231	Soki owocowe
012241	Soki warzywne
012999	Soki owocowo-warzywne
02	NAPOJE ALKOHOLOWE, WYROBY TYTONIOWE I NARKOTYKI
021	Napoje alkoholowe
021111	Wyroby spirytusowe i likiery
021211	Wina gronowe lub inne owocowe
021221	Pozostałe napoje alkoholowe
021311	Piwo
022	Wyroby tytoniowe
022111	Papierosy
022121	Cygara

Symbol	ROZCHODY
022131	Pozostałe wyroby tytoniowe
023	Narkotyki
023111	Narkotyki
03	ODZIEŻ I OBUWIE
031	Odzież
031111	Materiały odzieżowe
031211	Ubiory męskie z tkanin, włókniń, przędzin, dzianin
031212	Ubiory skórzane i futrzane z futer naturalnych - męskie
031213	Bielizna osobista męska
031214	Wyroby pończosznicze męskie
031221	Ubiory damskie z tkanin, włókniń, przędzin, dzianin
031222	Ubiory skórzane i futrzane z futer naturalnych - damskie
031223	Bielizna osobista damska
031224	Wyroby pończosznicze damskie
031231	Ubiory dziecięce z tkanin, włókniń, przędzin, dzianin (do 13 lat)
031232	Ubiory skórzane i futrzane z futer naturalnych - dziecięce (do 13 lat)
031233	Bielizna osobista dziecięca (do 13 lat)
031234	Wyroby pończosznicze dziecięce (do 13 lat)
031311	Dodatki odzieżowe (z wyjątkiem futrzanych i skórzanych)
031312	Dodatki odzieżowe skórzane i futrzane
031313	Pasmanteria i wyroby włókiennicze
031411	Czyszczenie, farbowanie, pranie
031412	Pozostałe usługi odzieżowe
032	Obuwie
032111	Obuwie męskie
032121	Obuwie damskie
032131	Obuwie dziecięce (do 13 lat)
032211	Usługi obuwnicze

Symbol	ROZCHODY
04	UŻYTKOWANIE MIESZKANIA LUB DOMU I NOŚNIKI ENERGII
041	Oplaty na rzecz właścicieli
041111	Oплата (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika poniesiona przez najemcę lub podnajemcę za użytkowanie pierwszego domu
041112	Oплата (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika poniesiona przez najemcę lub podnajemcę za użytkowanie garażu lub miejsca do parkowania związane z pierwszym domem
041211	Oплата(y) (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika poniesiona(e) przez najemcę lub podnajemcę za użytkowanie drugiego i kolejnych domów
041212	Oплата(y) (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika poniesiona(e) przez najemcę lub podnajemcę za użytkowanie garażu(y) lub miejsca do parkowania związane z drugim i kolejnymi domami
042	Oplaty umowne
042111	Oplaty umowne właścicieli mieszkań lub domów - pierwszy dom
042211	Oplaty umowne gospodarstw domowych mieszkających bezpłatnie
043	Konserwacja mieszkania lub domu
043111	Materiały do konserwacji mieszkania lub domu
043211	Usługi związane z konserwacją mieszkania lub domu
044	Zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem
044111	Zaopatrywanie w wodę
044211	Wywóz nieczystości (śmieci)
044311	Usługi kanalizacyjne
044411	Koszty zarządu i administracji nieruchomością - mieszkanie
044412	Koszty zarządu i administracji nieruchomością - garaż
044413	Pozostałe usługi związane z zamieszkiwaniem

Symbol	ROZCHODY
045	Nośniki energii
045111	Energia elektryczna
045211	Gaz ziemny
045221	Gaz ciekły
045311	Paliwa płynne
045411	Węgiel kamienny
045412	Koks
045413	Drewno opałowe
045414	Pozostałe artykuły opałowe
045511	Ciepła woda
045512	Centralne ogrzewanie
05	WYPOSAŻENIE MIESZKANIA I PROWADZENIE GOSPODARSTWA DOMOWEGO
051	Meble oraz artykuły do urządzenia i wystroju mieszkania
051111	Meble i elementy meblarskie
051112	Artykuły dekoracyjne
051113	Sprzęt oświetleniowy
051211	Dywany i wykładziny podłogowe
051311	Naprawa mebli oraz artykułów do urządzenia i wystroju mieszkania
052	Artykuły włókiennicze związane z wyposażeniem mieszkania
052111	Artykuły włókiennicze
052112	Naprawa artykułów włókienniczych
053	Sprzęt gospodarstwa domowego
053111	Chłodziarki, zamrażarki i chłodziarko-zamrażarki
053121	Urządzenia do prania, suszenia, zmywania
053131	Kuchnie i piece
053132	Instalacja kuchni i pieców

Symbol	ROZCHODY
053141	Urządzenia grzewcze i wentylacyjne
053142	Instalowanie urządzeń grzewczych i wentylacyjnych
053151	Urządzenia do utrzymania czystości w mieszkaniu
053161	Maszyny do szycia i dziewiarskie
053171	Pozostały sprzęt trwałego użytku
053211	Pozostały elektryczny sprzęt gospodarstwa domowego
053311	Naprawa sprzętu gospodarstwa domowego
054	Wyroby szklane, zastawa stołowa oraz inne artykuły kuchenne i domowe
054111	Wyroby szklane i zastawa stołowa
054121	Sztućce i srebro stołowe
054131	Artykuły kuchenne (nieelektryczne)
054132	Inne artykuły użytku domowego (nieelektryczne)
054141	Naprawa wyrobów szklanych, zastawy stołowej oraz innych artykułów kuchennych i domowych
055	Sprzęt oraz narzędzia do domu i ogrodu
055111	Sprzęt i narzędzia silnikowe
055112	Naprawa sprzętu i narzędzi silnikowych
055211	Pozostały sprzęt, narzędzia i akcesoria
055212	Naprawa pozostałych narzędzi i akcesoriów
056	Inne artykuły użytku domowego oraz usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego
056111	Artykuły związane z czyszczeniem i utrzymaniem mieszkania i jego wyposażenia
056112	Środki do prania i czyszczenia
056121	Pozostałe artykuły użytku domowego
056211	Personel zatrudniany w gospodarstwie domowym
056221	Pozostałe usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego

Symbol	ROZCHODY
06	ZDROWIE
061	Artykuły medyczo-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny
061111	Artykuły farmaceutyczne
061211	Pozostałe artykuły medyczne
061311	Urządzenia i sprzęt terapeutyczny
061312	Naprawa urządzeń i sprzętu terapeutycznego
062	Usługi ambulatoryjne i medycyny niekonwencjonalnej
062111	Usługi lekarskie
062211	Usługi stomatologiczne
062311	Usługi laboratoriów medycznych i pracowni rentgenowskich
062321	Usługi medyczne pomocnicze i medycyny niekonwencjonalnej
062331	Pozostałe usługi związane ze zdrowiem
063	Usługi szpitalne i sanatoryjne
063111	Usługi szpitalne
063112	Usługi sanatoryjne
07	TRANSPORT
071	Środki transportu
071111	Samochody nowe
071121	Samochody używane
071211	Pojazdy motorowe jednośladowe
071311	Rowery
071411	Pojazdy ciągnięte przez zwierzęta
072	Eksploatacja prywatnych środków transportu
072111	Części i akcesoria do środków transportu

Symbol	ROZCHODY
072211	Benzyny silnikowe
072212	Olej napędowy
072213	Gaz ciekły
072214	Pozostałe paliwa
072215	Smary, oleje, płyny
072311	Konserwacja i naprawa prywatnych środków transportu
072411	Opłata za garaż, miejsce parkingowe niezwiązane z pierwszym i kolejnymi domami
072412	Inne usługi związane z eksploatacją prywatnych środków transportu
073	Usługi transportowe
073111	Pasażerski transport kolejowy
073112	Przewozy metrem, tramwajem
073211	Przewozy autobusami miejskimi
073212	Autokary, autobusy (poza miejskimi)
073213	Przewozy taksówkami
073214	Pozostały pasażerski transport drogowy
073311	Pasażerski transport powietrzny
073411	Pasażerski transport morski i śródlądowy
073511	Transport pasażerski mieszany
073611	Pozostałe usługi transportowe
08	ŁĄCZNOŚĆ
081	Usługi pocztowe
081111	Usługi pocztowe
082	Sprzęt telekomunikacyjny
082111	Sprzęt telekomunikacyjny
082112	Naprawa sprzętu telekomunikacyjnego
083	Usługi telekomunikacyjne

Symbol	ROZCHODY
083111	Opłaty za telefon stacjonarny (bez usług internetowych)
083112	Usługi internetowe (przez telefon stacjonarny)
083113	Opłaty za telefon komórkowy
083114	Pozostałe usługi telekomunikacyjne
09	REKREACJA I KULTURA
091	Sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny
091111	Odbiorniki radiofoniczne
091112	Magnetofony i radiomagnetofony
091113	Odtwarzacze płyt kompaktowych, MP3
091114	Zestawy sprzętu do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku
091115	Pozostały sprzęt i akcesoria do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku
091121	Odbiorniki telewizyjne
091122	Magnetowidy i odtwarzacze
091123	Zestawy sprzętu do odbioru, nagrywania i odtwarzania obrazu
091124	Pozostały sprzęt i akcesoria do odbioru, nagrywania i odtwarzania obrazu
091125	Instalacja sprzętu audiowizualnego
091211	Sprzęt fotograficzny i kinematograficzny
091221	Przyrządy optyczne
091311	Sprzęt informatyczny, kalkulatory, maszyny do pisania
091411	Nośniki do nagrywania
091511	Naprawa sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego
092	Inny sprzęt trwałego użytku związany z rekreacją i kulturą
092111	Sprzęt trwałego użytku do rekreacji na wolnym powietrzu
092211	Instrumenty muzyczne
092221	Sprzęt trwałego użytku do rekreacji w pomieszczeniach
092311	Konserwacja i naprawa innego sprzętu trwałego użytku związanego z rekreacją i kulturą
093	Pozostały sprzęt związany z rekreacją, artykuły ogrodnicze i zwierzęta domowe
093111	Gry, zabawki, hobby

Symbol	ROZCHODY
093112	Dewocjonalia
093211	Sprzęt sportowy i kempingowy do rekreacji na wolnym powietrzu
093212	Naprawa sprzętu sportowego i kempingowego (do rekreacji na wolnym powietrzu)
093311	Artykuły ogrodnicze do domu i ogrodu przydomowego
093411	Zwierzęta domowe i artykuły dla zwierząt domowych
093511	Usługi weterynaryjne i inne usługi dla zwierząt domowych
094	Usługi w zakresie rekreacji i kultury
094111	Usługi w zakresie rekreacji i sportu
094211	Kina, teatry, koncerty
094221	Muzea, ogrody zoologiczne
094231	Abonament RTV
094232	Opłata za telewizję kablową, cyfrową i inne
094233	Opłaty internetowe (poza telefonem)
094234	Wynajem sprzętu związanego z kulturą
094241	Pozostałe usługi w zakresie kultury
094311	Gry hazardowe
095	Gazety, czasopisma, książki oraz artykuły piśmienne, kreślarskie, malarskie
095111	Książki przeznaczone do celów edukacyjnych
095112	Książki przeznaczone do pozostałych celów
095211	Gazety i czasopisma przeznaczone do celów edukacyjnych
095212	Gazety i czasopisma przeznaczone do pozostałych celów
095311	Druki różne przeznaczone do celów edukacyjnych
095312	Druki różne przeznaczone do pozostałych celów
095411	Artykuły piśmienne, kreślarskie, malarskie przeznaczone do celów edukacyjnych
095412	Artykuły piśmienne, kreślarskie, malarskie przeznaczone do pozostałych celów
096	Turystyka zorganizowana
096111	Turystyka zorganizowana w kraju
096112	Turystyka zorganizowana za granicą

Symbol	ROZCHODY
096113	Turystyka zorganizowana dla dzieci
10	EDUKACJA
101	Szkolnictwo podstawowe, w tym edukacja przedszkolna
101111	Przedszkola
101112	Nauczanie początkowe
101113	Szkoła podstawowa
101114	Korepetycje w zakresie szkolnictwa podstawowego
102	Gimnazja, szkoły zasadnicze, średnie techniczne i zawodowe, licea
102111	Gimnazja
102112	Szkoły zasadnicze, średnie techniczne i zawodowe, licea
102113	Korepetycje w zakresie gimnazjum, szkół zasadniczych, średnich technicznych i zawodowych, liceów
103	Szkolnictwo policealne
103111	Szkolnictwo policealne
103112	Korepetycje w zakresie szkolnictwa policealnego
104	Szkolnictwo wyższe
104111	Szkolnictwo wyższe
104112	Korepetycje w zakresie szkolnictwa wyższego
105	Edukacja niezdefiniowana poziomem nauczania
105111	Zawodowe kursy dokształcające
105112	Pozostały typ edukacji (kursy)
11	RESTAURACJE I HOTELE
111	Gastronomia

Symbol	ROZCHODY
111111	Restauracje
111121	Kawiarnie, bary
111122	Żywnienie u osób prywatnych
111211	Stołówki
112	Zakwaterowanie
112111	Zakwaterowanie
12	POZOSTAŁE WYDATKI NA TOWARY I USŁUGI
121	Higiena osobista
121111	Salony fryzjerskie, kosmetyczne i zakłady pielęgnacyjne
121211	Urządzenia elektryczne do higieny osobistej
121212	Naprawa urządzeń do higieny osobistej
121311	Środki do higieny osobistej
121312	Wyroby kosmetyczne i perfumeryjne
121313	Pozostałe artykuły do higieny osobistej
122	Prostytucja
122111	Prostytucja
123	Pozostałe dobra osobiste
123111	Biżuteria, zegarki
123112	Usługi jubilerskie, zegarmistrzowskie
123211	Artykuły podróżne i galanteryjne
123212	Naprawa artykułów podróżnych i galanteryjnych
123221	Pozostałe artykuły osobistego użytku
123222	Naprawa pozostałych artykułów osobistego użytku
124	Opieka społeczna
124111	Usługi w zakresie opieki społecznej

Symbol	ROZCHODY
124121	Żłobki
125	Ubezpieczenia
125211	Ubezpieczenia związane z mieszkaniem
125212	Inne ubezpieczenia związane z zamieszkiwaniem
125311	Ubezpieczenia związane ze zdrowiem
125411	Ubezpieczenia związane z transportem
125511	Pozostałe ubezpieczenia
126	Usługi finansowe gdzie indziej niesklasyfikowane
126211	Inne usługi finansowe, gdzie indziej niesklasyfikowane
127	Pozostałe usługi, gdzie indziej niesklasyfikowane
127111	Usługi administracji państwowej
127112	Usługi sądowe i adwokackie
127113	Usługi pogrzebowe i cmentarne
127114	Pozostałe usługi wcześniej niewyszczególnione
128	Kieszonkowe
128999	Kieszonkowe
13	POZOSTAŁE WYDATKI
131	Dary przekazane z gospodarstwa domowego
131111	Wydatki na utrzymanie młodzieży uczącej się i mieszkającej poza domem
131112	Alimenty od osób prywatnych
131113	Wydatki na cele społeczne
131114	Pozostałe dary
132	Pozostałe wydatki gdzie indziej niesklasyfikowane

Symbol	ROZCHODY
132111	Pozostałe wydatki, gdzie indziej niesklasyfikowane
133	Wydatki za granicą
133111	Wydatki za granicą (poza turystyką)
133112	Wydatki za granicą na turystykę
14	PODATKI I INNE OPŁATY
141	Bieżące podatki dochodowe od osób fizycznych
141111	Podatek od dochodów z pracy najemnej stałej
141112	Podatek od odpraw
141121	Podatek od dochodów z pracy najemnej dorywczej
141211	Podatek od emerytur
141212	Podatek od rent z tytułu niezdolności do pracy
141221	Podatek od zasiłków dla bezrobotnych
141222	Podatek od pozostałych świadczeń dla bezrobotnych
141223	Podatek od świadczeń i zasiłków przedemerytalnych
141231	Podatek od rent rodzinnych
141232	Podatek od zasiłków macierzyńskich
141233	Podatek od zasiłku chorobowego
141234	Podatek od renty socjalnej
141311	Podatek od pozostałych dochodów (bieżący)
141411	Podatek od dochodów z tytułu własności (bieżący)
142	Podatki i opłaty niebieżące
142111	Podatek od dochodów z tytułu własności (niebieżący)
142121	Podatek od dochodów z wynajmu ziemi
142122	Podatek od dochodów z wynajmu budynków i budowli niezwiązanych z działalnością gospodarczą
142131	Podatek od alimentów od osób prywatnych
142132	Podatek od pozostałych dochodów (niebieżący)

Symbol	ROZCHODY
142141	Podatek od dochodów ze sprzedaży użytkowanych artykułów konsumpcyjnych
142151	Podatek od przychodów ze sprzedaży budynków i budowli niezwiązanych z działalnością gospodarczą
142152	Podatek od przychodów ze sprzedaży ziemi niezwiązanej z działalnością gospodarczą
142153	Podatek od przychodów ze sprzedaży majątku rzeczowego pozostałego po zlikwidowaniu działalności gospodarczej
142211	Dopłata do podatku dochodowego od osób fizycznych
142311	Podatek od nieruchomości
142411	Cła i podatki związane z importem
142511	Podatek od spadków i darowizn
142512	Oplata za wieczyste użytkowanie gruntu
142513	Pozostałe podatki i opłaty
142611	Składki na ubezpieczenia społeczne płacone samodzielnie przez członków gospodarstwa domowego
15	ROZCHODY KAPITAŁOWE (RZECZOWE)
151	Budynki i budowle niezwiązane z działalnością gospodarczą
151111	Pozyskanie budynków i budowli na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą
151211	Materiały do budowy, przebudowy, rozbudowy, remontu i modernizacji budynków i budowli niezwiązanych z działalnością gospodarczą
151221	Usługi związane z budową, przebudową, rozbudową, remontem i modernizacją budynków i budowli niezwiązanych z działalnością gospodarczą
151222	Fundusz remontowy
152	Pozyskanie ziemi na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą
152111	Pozyskanie ziemi na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą
153	Rozchody na przyszłą działalność gospodarczą
153111	Rozchody na przyszłą działalność gospodarczą

Symbol	ROZCHODY
154	Pozostałe rozchody kapitałowe
154111	Pozostałe rozchody kapitałowe
16	ROZCHODY FINANSOWE
161	Rozchody finansowe
161111	Splata pożyczek i kredytów hipotecznych (łącznie z odsetkami)
161112	Splata pożyczek i kredytów zaciągniętych w bankach kartą kredytową (łącznie z odsetkami)
161113	Splata pozostałych pożyczek i kredytów zaciągniętych w bankach (łącznie z odsetkami)
161121	Splata pożyczek i kredytów zaciągniętych w innych instytucjach (łącznie z odsetkami)
161131	Splata pożyczek pieniężnych zaciągniętych od osób prywatnych (łącznie z odsetkami)
161211	Pożyczki pieniężne udzielone osobom prywatnym
161311	Lokaty wpłacone do kas mieszkaniowych
161312	Pozostałe lokaty wpłacone do banków
161321	Lokaty wpłacone do innych instytucji
161322	Przedpłaty, kaucje
161331	Składki ubezpieczeniowe na życie
161341	Zakup papierów wartościowych
17	ROZCHODY BIEŻĄCE ZWIĄZANE Z GOSPODARSTWEM ROLNYM
171	Koszty produkcji rolniczej
171111	Nakłady bieżące na gospodarstwo rolne
171121	Opał
171122	Energia elektryczna
171123	Gaz ziemny
171124	Gaz ciekły
171125	Benzyny silnikowe
171126	Olej napędowy
171127	Pozostałe rodzaje paliwa
171128	Woda

Symbol	ROZCHODY
171131	Materiały i usługi związane z konserwacją środków trwałych
171211	Wynagrodzenie brutto pracowników najemnych
171411	Składki ubezpieczeniowe na gospodarstwo rolne
172	Pozostałe rozchody bieżące związane z gospodarstwem rolnym
172111	Podatki i inne opłaty związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego
172211	Składka na ubezpieczenie społeczne rolników
172311	Dary przekazane z gospodarstwa rolnego
18	ROZCHODY INWESTYCYJNE NA GOSPODARSTWO ROLNE
181	Nakłady inwestycyjne na gospodarstwo rolne
181111	Nakłady inwestycyjne na gospodarstwo rolne
182	Obciążenia finansowe związane z inwestycjami
182111	Obciążenia finansowe związane z inwestycjami

2.3. Spożycie towarów i usług w naturalnych jednostkach miary

TOWARY I USŁUGI	Jednostka miary
TOWARY ŻYWNOŚCIOWE	
Ryż	kg
Ryż z dodatkami	kg
Pieczywo żytnie	kg
Pieczywo pszenne	kg
Pieczywo mieszane i pozostałe	kg
Krakersy, suchary, herbatniki, wafle	kg
Makarony	kg
Produkty makaronowe	kg
Wyroby ciastkarskie	kg
Mąka	kg
Kasza	kg
Płatki	kg
Mięso wołowe (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Mięso cielęce (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Mięso wieprzowe (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Mięso baranie, kozie (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Kury, koguty, kurczęta (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Pozostały drób (świeży, chłodzony lub mrożony)	kg
Wędliny wysokogatunkowe i kielbasy trwałe	kg
Wędliny drobiowe	kg
Wędliny podrobowe	kg
Pozostałe wędliny	kg
Konserwy mięsne	kg
Inne przetwory mięsne	kg
Mięso mielone mieszane	kg
Podroby (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Pozostałe mięso (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg

TOWARY I USŁUGI	Jednostka miary
Ryby morskie (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Ryby słodkowodne (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Skorupiaki oraz pozostałe zwierzęta morskie i słodkowodne (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Ryby morskie suszone lub wędzone	kg
Ryby słodkowodne suszone lub wędzone	kg
Śledzie i inne ryby morskie - solone	kg
Konserwy rybne	kg
Mleko pełne	l
Mleko o niskiej zawartości tłuszczu (poniżej 3,2%)	l
Mleko zagęszczone i w proszku	kg
Jogurty	kg
Sery twarogowe	kg
Sery dojrzewające i topione	kg
Śmietana i śmietanka	kg
Napoje mleczne	kg
Jaja	szt
Masło	kg
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	kg
Oliwa z oliwek	l
Oleje roślinne	l
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	kg
Owoce cytrusowe (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Banany (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Jabłka (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Gruszki (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Śliwki (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Pozostałe owoce pestkowe (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Owoce jagodowe (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Pozostałe owoce (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Mieszanki owocowe (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Owoce suszone	kg

TOWARY I USŁUGI	Jednostka miary
Orzechy, nasiona, pestki jadalne	kg
Przetwory owocowe	kg
Kapusta (świeża, chłodzona lub mrożona)	kg
Kalafiorowate (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Pomidory (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Ogórki (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Pozostałe warzywa o jadalnych owocach (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Buraki (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Marchew (świeża, chłodzona lub mrożona)	kg
Cebula (świeża, chłodzona lub mrożona)	kg
Pozostałe warzywa korzeniowe i bulwiaste (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Grzyby (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Ziarno roślin strączkowych	kg
Pozostałe warzywa i grzyby suszone	kg
Kapusta kwaszona	kg
Mieszanki warzywne (świeże, chłodzone lub mrożone)	kg
Pozostałe przetwory warzywne i grzybowe	kg
Ziemniaki	kg
Pozostałe warzywa bulwiaste	kg
Przetwory ziemniaczane	kg
Cukier	kg
Dżem, marmolada	kg
Miód	kg
Czekolada	kg
Wyroby cukiernicze	kg
Lody jadalne	l
Pozostałe wyroby cukiernicze	kg
Sól	kg
Kawa	kg
Herbata	kg

TOWARY I USŁUGI	Jednostka miary
Kakao i czekolada w proszku	kg
Wody mineralne lub źródlane	l
Inne napoje bezalkoholowe	l
Soki owocowe	l
Soki warzywne	l
Soki owocowo-warzywne	l
NAPOJE ALKOHOLOWE I WYROBY TYTONIOWE	
Wyroby spirytusowe i likiery	l
Wina gronowe lub inne owocowe	l
Pozostałe napoje alkoholowe	l
Piwo	l
Papierosy	szt
Cygara	szt
TOWARY NIEŻYWNOŚCIOWE I USŁUGI	
Zaopatrywanie w wodę	m ³
Usługi kanalizacyjne	m ³
Energia elektryczna	kWh
Gaz ziemny	m ³
Gaz ciekły	l
Paliwa płynne	l
Węgiel kamienny	kg
Koks	kg
Drewno opałowe	m ³
Pozostałe artykuły opałowe	kg
Ciepła woda	m ³
Chłodziarki, zamrażarki i chłodziarko-zamrażarki	szt
Urządzenia do prania, suszenia, zmywania	szt
Kuchnie i piece	szt

TOWARY I USŁUGI	Jednostka miary
Urządzenia grzewcze i wentylacyjne	szt
Urządzenia do utrzymania czystości w mieszkaniu	szt
Maszyny do szycia i dziewiarskie	szt
Samochody nowe	szt
Samochody używane	szt
Pojazdy motorowe jednośladowe	szt
Rowery	szt
Benzyny silnikowe	l
Olej napędowy	l
Gaz ciekły	l
Pozostałe paliwa	l
Smary, oleje, płyny	l
Odbiorniki telewizyjne	szt
Magnetowidy i odtwarzacze	szt
Turystyka zorganizowana w kraju	osobodni
Turystyka zorganizowana za granicą	osobodni
Turystyka zorganizowana dla dzieci	osobodni
Zakwaterowanie	osobodni
Żłobki	osobodni

2.4. Wyposażenie gospodarstwa domowego w wybrane dobra trwałego użytkowania i nieruchomości

Symbol	Wyszczególnienie
01	Odbiornik telewizyjny kineskopowy
02	Odbiornik telewizyjny inny
03	Urządzenie do odbioru TV satelitarnej lub kablowej
04	Zestaw kina domowego
05	Zestaw do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (wieża)
06	Radio lub radiomagnetofon
07	Radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych
08	Odtwarzacz MP3
09	Odtwarzacz płyt kompaktowych
10	Magnetowid, odtwarzacz
11	Odtwarzacz DVD
12	Kamera wideo
13	Aparat fotograficzny cyfrowy
14	Aparat fotograficzny inny
15	Komputer osobisty
16	w tym laptop
17	Komputer z dostępem do Internetu
18	w tym z dostępem szerokopasmowym
19	Komputer bez dostępu do Internetu
20	Drukarka
21	Telefon stacjonarny
22	Telefon komórkowy prywatny
23	Telefon komórkowy służbowy
24	Pralka i wirówka elektryczna
25	Pralka automatyczna
26	Odkurzacz elektryczny
27	Chłodziarka
28	Zamrażarka

Symbol	Wyszczególnienie
29	Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną
30	Kuchenka mikrofalowa
31	Robot kuchenny
32	Zmywarka do naczyń
33	Maszyna do szycia
34	Rower (bez dziecięcego)
35	Motocykl, skuter, motorower
36	Samochód osobowy prywatny
37	Samochód osobowy służbowy
38	Garaż
39	Domek letniskowy
40	Działka rekreacyjna

ANEKS III

KLASYFIKACJA OPISOWA WYDATKÓW NA TOWARY I USŁUGI KONSUMPCYJNE

ŻYWNOŚĆ I NAPOJE BEZALKOHOLOWE

Ż Y W N O Ś Ć

P i e c z y w o i p r o d u k t y z b o ż o w e

Ryż, pieczywo, krakersy, suchary, makaron, produkty makaronowe, mąka, wyroby ciastkarskie, pizze, kanapki, kasze, płatki, półprodukty mączne (np. naleśniki, pierogi, knedle, z różnym farszem), inne produkty zbożowe (np. maca, chrupki kukurydziane, bułka tarta, żywność dietetyczna i odżywki na bazie produktów zbożowych).

Pieczywo — wszystkie gatunki i rodzaje, bez wyrobów ciastkarskich.

Makaron — wszystkie gatunki i rodzaje.

Mąka — wszystkie gatunki i rodzaje łącznie z ziemniaczaną.

Wyroby ciastkarskie — z ciasta drożdżowego, francuskiego, parzonego, kruchego, biskopowego, z masy orzechowej, migdałowej, pieczywo cukiernicze trwałe (wafle, pierniczki), drożdżowe, piankowe, pozostałe.

Kasze i płatki — wszystkie gatunki i rodzaje, bez ziemniaczanych.

M i ę s o

Mięso surowe (świeże, chłodzone lub mrożone) — wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, jagnięce, kozie, końskie, z królików, z dziczyzny, inne; kości konsumpcyjne.

Drób (świeży, chłodzony lub mrożony) — kury, koguty, kurczęta, pozostały drób (kaczki, gęsi, bażanty hodowlane, indyki, perliczki) bity i żywy przeznaczony do spożycia, kości konsumpcyjne.

Wędliny i pozostałe przetwory mięsne — wędliny wysokogatunkowe wędzone i gotowane (np. szynka, polędwica, baleron, kiełbasy trwałe (myśliwska, salami, kabanosy), wędliny dro-

biowe, wędliny podrobowe (salceson, kaszanka, pasztetowa), pozostałe wędliny (np. parówki, zwyczajna, mielonka), konserwy mięsne, wyroby garmażeryjne: np. tatar, flaki garmażeryjne, kotlety smażone, surowe kotlety panierowane, farsze, pasty, pasztety, pieczenie, szynka w galarecie, faszerowany drób, boczek faszerowany, gołonka gotowana, inne wyroby kulinarne, (np. galaretki mięsne i mięsno-warzywne), pozostałe.

Podroby (świeże, chłodzone lub mrożone) — wątroba, nogi, głowy, ogony, ozory, płuca, serca, nerki, żołądki, mózdzki, flaki, pozostałe — ze zwierząt rzeźnych, drobiu i dziczyzny.

R y b y

Ryby morskie i słodkowodne (świeże, chłodzone lub mrożone), wędzone lub suszone, skorupiaki i inne zwierzęta morskie i słodkowodne świeże, chłodzone i mrożone, pozostałe przetwory rybne (np. śledzie i inne ryby — solone, kotlety rybne panierowane, ryby z warzywami, w galarecie, po grecku), konserwy rybne.

M l e k o, s e r y, j a j a

Mleko świeże, zagęszczone i w proszku, jogurty, sery twarogowe, dojrzewające i topione, śmietana i śmietanka, napoje mleczne, desery mleczne mieszane (np. gotowe budynie, bita śmietana), jaja.

Mleko — pełnotłuste, o niskiej zawartości tłuszczu — krowie oraz innych zwierząt, świeże, pasteryzowane, UHT, homogenizowane.

Mleko zagęszczone i w proszku — pełne i odtłuszczone.

Jogurty i napoje mleczne – jogurty, napoje mleczne (np. kefir, maślanka, mleko smakowe, mleko sojowe).

Sery twarogowe — twarogi, twarożki, bryndza, pozostałe.

Sery dojrzewające i topione — podpuszczkowe dojrzewające, topione, wędzone, pleśniowe, pozostałe.

Śmietana i śmietanka

Jaja — kurze i innych ptaków.

Oleje i pozostałe tłuszcze

Tłuszcze zwierzęce — masło, słonina, smalec, łój, bekon, boczek, podgardle, pozostałe (surowe i topione).

Masło — świeże, topione, solone oraz zawierające dodatek oleju do 20%.

Margaryna i pozostałe tłuszcze roślinne — margaryna, masło roślinne, mieszanki masła i masła roślinnego, olej, oliwa, pozostałe.

Owoce

Owoce południowe, pozostałe owoce, orzechy, przetwory owocowe.

Owoce południowe (świeże, chłodzone lub mrożone) — owoce cytrusowe (np. cytryny, pomarańcze, mandarynki, grapefruity, inne), banany.

Pozostałe owoce (świeże, chłodzone lub mrożone) — jabłka, gruszki, śliwki, czereśnie, wiśnie, morele, brzoskwinie, owoce jagodowe, melony, arbuzy, figi, ananasy, mango, kiwi, winogrona, inne.

Orzechy i przetwory owocowe — orzechy, również solone i prażone, migdały, nasiona, pestki jadalne (np. mak, siemię lniane, pestki dyni, słonecznika), owoce suszone, pasteryzowane, owoce marynowane, sałatki owocowe, żywność dietetyczna i odżywki, której głównym składnikiem są owoce.

Warzywa

Warzywa, grzyby, ziarno roślin strączkowych, ziemniaki, przetwory warzywne i grzybowe, przetwory ziemniaczane (np. puree, płatki ziemniaczane, frytki, chipsy, kopytka), pozostałe.

Warzywa i grzyby (świeże, chłodzone lub mrożone) — sałata, pozostałe warzywa liściaste, lodygowe (np. cykorია, szpinak, koperek, szczypiorek), kapusta, kalafiorowate (kalafior, brokuły), pomidory, ogórki, dynia, papryka, kalarepa, cukinia, groszek zielony w strąkach, kukurydza, buraki, marchew, cebula, pozostałe warzywa korzeniowe i bulwiaste (np. rzodkiewka, seler, por, szparagi), grzyby, pozostałe.

Ziarno roślin strączkowych — groch łuskany, fasola, bób, soczewica, soja, pozostałe.

Ziemniaki

Przetwory warzywne i grzybowe — susz warzywny, grzybowy, kapusta kwaszona, warzywa kwaszone, solone, marynaty, koncentraty, przeciery, sałatki i surówki, przetwory ziemniaczane, żywność dietetyczna i odżywki której głównym składnikiem są warzywa.

Cukier, dżem, miód, czekolada i inne wyroby cukiernicze

Cukier, dżem, marmolada, powidła, kompoty, miód naturalny i sztuczny, czekolada, wyroby cukiernicze, lody jadalne.

Cukier — kryształ, rafinowany, puder, w kostkach.

Wyroby cukiernicze — cukierki (czekoladowe i nieczekoladowe), wyroby czekoladowe (drażetki, chałwa), wyroby gryłażowe oblewane masą karmelową, wyroby wschodnie i pozostałe wyroby cukiernicze (marmoladki, galaretki, marcepany), kremy czekoladowe typu „Nutella”, orzechy lukrowane i w czekoladzie, glukoza, substytuty cukru, guma do żucia, żywność dietetyczna i odżywki zawierające ponad 50% kakao, pozostałe.

Pozostałe artykuły żywnościowe

Sosy przyprawowe i inne (np. musztarda, majonez, ketchup, ocet), sól, przyprawy (np. cynamon, imbir, goździki, jarzynka, vegeta, ziele angielskie, wanilia), kwas cytrynowy, pektyna, żelatyna, barwniki spożywcze, homogenizowana żywność dla dzieci, żywność dietetyczna, zupy, gotowe dania obiadowe (np. gołąbki, fasolka po bretońsku, leczo, bigos), koncentraty (np. koncentraty: zup, drugich dań, sosów do potraw, deserów, śmietanka do kawy w proszku), drożdże, inne artykuły żywnościowe (np. produkty sojowe z wyjątkiem mleka sojowego), pozostałe.

NAPOJE BEZALKOHOLOWE

Kawa, herbata, kakao i czekolada w proszku, wody mineralne, źródlane, napoje gazowane (np. lemoniada, oranżada, coca-cola), koncentraty do sporządzania napojów w płynie i w proszku, soki owocowe, warzywne.

Kawa — naturalna palona i ekstrakty kawy naturalnej, kawa zbożowa, substytuty kawy.

Herbata — naturalna, herbata zawierająca dodatki zapachowe i smakowe, herbaty owocowe i ziołowe, rozpuszczalne.

Kakao i czekolada w proszku

Wody mineralne i źródlane — wody źródlane, mineralne gazowane i niegazowane.

Soki owocowe — soki pitne i zagęszczone.

Soki warzywne — soki pitne i zagęszczone.

Soki owocowo-warzywne.

NAPOJE ALKOHOLOWE, WYROBY TYTONIOWE I NARKOTYKI

Napoje alkoholowe

Wyroby spirytusowe, wina, miody pitne, piwo — bez skonsumowanych i zakupionych „na wynos” w placówkach gastronomicznych.

Wyroby spirytusowe — spirytus rektyfikowany, wódki czyste i gatunkowe, likiery, kremy, pozostałe.

Piwo — jasne, ciemne, piwo bezalkoholowe.

Wyroby tytoniowe

Wyroby tytoniowe: papierosy, cygara, tabaka, tytoń do fajek.

ODZIEŻ I OBUWIE

Materiały bielizniarskie i odzieżowe, odzież (zarówno do użytku codziennego jak również do uprawiania sportu, turystyki): okrycia, ubiory gotowe, szyte na miarę, bielizna osobista, wyroby pończosznicze, nakrycia głowy, artykuły galanteryjne, pasmanteria, wyroby włókiennicze, usługi krawieckie i odzieżowe, pralnicze, obuwie, części obuwia i usługi obuwnicze.

O d z i e ż

Materiały bieliźniarskie i odzieżowe, okrycia i ubiory (męskie, damskie, dziecięce) z tkanin, włókniń, przędzy, dzianin, z folii, łącznie z ubiorami ze skóry, z futer naturalnych i sztucznych, (płaszczki, kurtki, wiatrówki, jesionki, peleryny spodnie, spodenki, garnitury, żakiety, kamizelki, marynarki, koszule, bluzy, bluzki, spódnice, sukienki, golfy, pulowery, podomki), bielizna osobista, wyroby pończosznice, akcesoria odzieżowe i inne artykuły galanteryjne, pasmanteria i wyroby włókiennicze, usługi związane z odzieżą, czyszczenie, farbowanie, pranie, naprawa odzieży, wypożyczanie odzieży.

O b u w i e

Obuwie męskie, damskie, dziecięce skórzane, skóropodobne, tekstylne, z tworzyw sztucznych, gumowe, akcesoria obuwnicze (np. obcasy, zelówki), usługi obuwnicze, wypożyczanie obuwia.

UŻYTKOWANIE MIESZKANIA I NOŚNIKI ENERGII

Opłaty za najem mieszkania, materiały i usługi związane z konserwacją mieszkania lub domu i inne usługi związane z zamieszkiwaniem (zaopatrywanie w wodę, usługi kanalizacyjne, wywóz nieczystości, koszty zarządzania i administracji nieruchomością, pozostałe usługi związane z zamieszkiwaniem), nośniki energii.

Opłaty na rzecz właścicieli oraz inne usługi związane z zamieszkiwaniem

Opłaty (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika poniesione przez najemcę lub podnajemcę za użytkowanie domu (pierwszego, drugiego lub kolejnych), garażu lub miejsca do parkowania związane z pierwszym, drugim lub kolejnymi domami; wywóz nieczystości; koszty zarządu i administracji nieruchomością (opłaty eksploatacyjne); pozostałe usługi związane z zamieszkiwaniem (utrzymanie w czystości klatek schodowych i innych urządzeń wspólnego użytkowania, konserwacja wind, anteny zbiorczej, domofonu itp.).

Zimna woda łącznie z usługami kanalizacyjnymi — dostarczanie zimnej wody łącznie z usługami kanalizacyjnymi.

Nośniki energii

Energia elektryczna i gaz — opłaty za zużycie energii elektrycznej dla celów oświetleniowych i ogrzewczych, opłaty za zużycie gazu ziemnego oraz za napełnienie butli gazowych dla potrzeb gospodarstwa domowego.

Energia cieplna — centralne ogrzewanie i ciepła woda.

Opał — paliwa płynne (oleje opałowe, nafta), węgiel kamienny, koks, drewno opałowe, pozostałe artykuły opałowe (węgiel brunatny, torf, trociny), pozostałe.

WYPOSAŻENIE MIESZKANIA I PROWADZENIE GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Meble, artykuły dekoracyjne, sprzęt oświetleniowy, dywany, wykładziny podłogowe i ich naprawa, artykuły włókiennicze, sprzęt gospodarstwa domowego, wyroby szklane, zastawa stołowa oraz inne artykuły kuchenne i domowe, narzędzia i sprzęt do domu i ogrodu przydomowego, inne artykuły użytku domowego oraz usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego (artykuły związane z czyszczeniem i utrzymaniem mieszkania i jego wyposażenia, środki do prania i czyszczenia), pozostałe nietrwałe artykuły użytku domowego, wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na stałe przez badane gospodarstwo domowe, pozostałe usługi związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego (np. sprząatanie mieszkania, dezynsekcja, szycie na zamówienie zasłon, firanek, itp.).

Meble i elementy meblarskie — meble, półwyroby meblarskie (np. skrzynie do kanap i tapczanów, materace, wkłady do łóżek), obudowy stolarskie na kaloryfery, piecyki, kominki, lodówki; kabiny prysznicowe, pozostałe.

Dywany i wykładziny podłogowe — dywany, chodniki, wykładziny, linoleum, pozostałe.

Artykuły włókiennicze — firanki, serwety, tkaniny pościelowe, stołowe, ręcznikowe, bielizna stołowa (obrussy) i pościelowa, ręczniki, koce, inne, naprawa artykułów włókienniczych.

Sprzęt gospodarstwa domowego

Chłodziarki, zamrażarki, urządzenia do mycia naczyń, prania i suszenia (pralki i suszarki, wirówki, zmywarki do naczyń, maszyny do maglowania, pozostałe), kuchnie i piece, urządzenia ogrzewcze i wentylacyjne, sprzęt do utrzymania czystości, maszyny do szycia i dziewiarskie, pozostały sprzęt trwałego użytku (sejfy), pozostały elektryczny sprzęt gospodarstwa domowego (np. młynki do kawy, czajniki elektryczne, żelazka), instalacje i naprawy sprzętu gospodarstwa domowego.

Wyroby szklane, zastawa stołowa oraz inne artykuły kuchenne i domowe

Zastawa stołowa, sztucce, artykuły kuchenne nieelektryczne, pozostałe drobne artykuły użytku domowego (np. żaluzje, drabiny, kosze na śmieci), naprawy artykułów.

Środki do prania i czyszczenia — pasty, proszki, płatki i płyny do prania, krochmal, środki chemiczne do prania i wywabiania plam, farby do tkanin, środki do pielęgnacji i konserwacji obuwia, artykułów galanteryjnych skórzanych, tekstylnych, pozostałe.

ZDROWIE

Artykuły medyczno-farmaceutyczne, urządzenia i sprzęt medyczny

Leki, surowice, szczepionki, zielarskie produkty farmaceutyczne, zioła, tran, urządzenia terapeutyczne i inne artykuły związane z ochroną zdrowia (np. okulary optyczne, protezy kończyn, protezy zębowe, obuwie ortopedyczne, materiały chirurgiczne i opatrunkowe, aparaty słuchowe, termometry, smoczki), pozostałe.

Usługi ambulatoryjne i medycyny niekonwencjonalnej

Opłaty za: porady lekarskie, wykonanie zabiegów chirurgicznych, zdjęć rentgenowskich, EKG, USG, echogramów, usługi dentystyczne i protezowni dentystycznych, analizy laborato-

ryjne, robienie zastrzyków, wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych, opiekę nad chorymi, usługi pogotowia ratunkowego, medycyna niekonwencjonalna, pozostałe.

Usługi szpitalne i sanatoryjne

Opłaty za usługi świadczone osobom przebywającym w szpitalu: opłaty administracyjne związane z leczeniem szpitalnym, zakwaterowanie, wyżywienie osób przebywających w szpitalu, porady lekarskie, wykonywanie zabiegów chirurgicznych, badań medycznych, zdjęć rentgenowskich, zabiegi pielęgnacyjne, usługi dentystyczne, optyczne, kręgarskie, opłaty związane z leczeniem sanatoryjnym, w zakładach rehabilitacyjnych, pozostałe.

TRANSPORT

Środki transportu (samochody osobowe nowe i używane, pojazdy motorowe jednośladowe, rowery, pojazdy ciągnięte przez zwierzęta), eksploatacja prywatnych środków transportu, usługi transportowe.

Eksploatacja prywatnych środków transportu

Części zapasowe i akcesoria do środków transportu, paliwo, smary, oleje, płyny, konserwacja i naprawy środków transportu, opłaty za użytkowanie garażu (nie związane z pierwszym i kolejnymi domami), wynajem garażu, opłaty za parking, kursy prawa jazdy, wynajem środków transportu (bez kierowcy), pozostałe.

Usługi transportowe

Opłaty za przejazd i przewozy bagażu: koleją, autobusami, taksówkami, samolotami, statkami morskimi i śródlądowymi, środkami komunikacji miejskiej, pozostałe usługi transportowe: opłaty za przewozy kolejkami górskimi, przewóz zakupionych towarów, przeprowadzki, pozostałe.

ŁACZNOŚĆ

Usługi pocztowe: przesłanie listów, paczek, zakup znaczków i kart pocztowych (z wyjątkiem zakupionych do celów kolekcjonerskich); sprzęt telekomunikacyjny: zakup aparatów telefonicznych, radiotelefonicznych, telefaxów; usługi telekomunikacyjne: opłaty za rozmowy telefoniczne (telefony stacjonarne, komórkowe), usługi internetowe, instalacje telefoniczne, pozostałe usługi telekomunikacyjne: opłaty za rozmowy z automatów publicznych, rozmowy z hoteli, restauracji, zakup żetonów i kart telefonicznych.

REKREACJA I KULTURA

Sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny

Odbiorniki radiofoniczne, magnetofony i radiomagnetofony, odtwarzacze płyt kompaktowych, MP3, zestawy sprzętu do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku, gramofony, dyktafony, mikrofony, kolumny, słuchawki, wzmacniacze, anteny, odbiorniki telewizyjne, magnetowidy i odtwarzacze wideo, instalacja telewizji kablowej, anten satelitarnych, sprzęt fotograficzny i filmowy, instrumenty optyczne (teleskopy, kompas, przyrządy obserwacyjne), sprzęt informatyczny (komputery osobiste, modemy, drukarki, monitory), kalkulatory, maszyny do pisania, nośniki informacji (kasety magnetofonowe i wideo, płyty kompaktowe, dyskietki, filmy i taśmy do kamery, materiały fotograficzne), naprawa i konserwacja artykułów.

Inny sprzęt trwałego użytku związany z rekreacją i kulturą

Instrumenty muzyczne, sprzęt trwałego użytku do rekreacji (przyczepy mieszkalne, kempingowe, karawaningi, bryczki, łodzie żaglowe, motorówki, samoloty sportowe, sprzęt kulturowy, stoły do bilarda), konie i kuce, naprawa artykułów.

Pozostały sprzęt związany z rekreacją, artykuły ogrodnicze i zwierzęta domowe

Gry, zabawki, artykuły kolekcjonerskie, dewocjonaalia, wyposażenie sportowe, kempingowe (piłki, rakiety tenisowe i badmintonowe, akcesoria lekkoatletyczne, gimnastyczne, sprzęt do gier sportowych, sprzęt narciarski, saneczkarski, łyżwiarski, żeglarski, wioślarski, wędkarski, pływacki, turystyczny: butle gazowe turystyczne, namioty, śpiwory, materace, osprzęt myśliwski łącznie z amunicją, piecyki, różna i inne urządzenia kempingowe, obuwie wykorzystywane wyłącznie do celów sportowych lub turystycznych, pozostałe), naprawa wyposażenia sportowego, kempingowego, artykuły ogrodnicze do domu i ogrodu przydomowego (sadzonki, ziemia, naturalne i sztuczne kwiaty, nawozy, nasiona, doniczki, skrzynki na kwiaty), zwierzęta domowe (karma, lekarstwa, akcesoria), usługi związane ze zwierzętami domowymi (leczenie zwierząt, usługi kosmetyczne),

Usługi w zakresie rekreacji i kultury

Opłaty za wstęp: do kina, teatru, opery, na koncert, do muzeum, galerii, cyrku, ogrodu zoologicznego, parku narodowego, opłaty związane z działalnością kulturalną, sportową i rekreacyjną (korzystanie z basenów, lodowisk, siłowni, wypożyczanie koni, sprzętu sportowego i turystycznego, wypożyczanie sprzętu zaspokajającego potrzeby kulturalne, opłaty za radio i telewizję, opłaty internetowe, pozostałe usługi związane z działalnością kulturalną (np. wynajem muzyków, wykonywanie zdjęć i inne usługi fotograficzne i filmowe), udział w grach hazardowych, pozostałe.

Opłaty za radio i telewizję — abonament RTV, opłaty za radio i telewizję sieciową, kablową, cyfrową.

Gazety, czasopisma, książki oraz artykuły piśmienne, kreślarskie, malarskie

Gazety, czasopisma, książki naukowe, beletrystyczne, podręczniki, encyklopedie, atlasy, słowniki, wydawnictwa albumowe, gazety i czasopisma: tygodniki, miesięczniki, wydawnictwa periodyczne łącznie z opłatą za prenumeratę, druki różne: wizytówki, reprodukcje, obrazy

na papierze, płótnie, mapy, plakaty, pocztówki, artykuły piśmienne, malarskie, kreślarskie, globusy, pozostałe.

Turystyka zorganizowana

Turystyka zorganizowana w kraju, za granicą: opłaty za wycieczki zorganizowane, wczasy, obozy, zimowiska, kolonie dla dzieci i młodzieży.

EDUKACJA

Szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły zasadnicze, średnie zawodowe, licea ogólnokształcące, szkoły policealne, szkolnictwo wyższe, edukacja nie zdefiniowana poziomem nauczania (zawodowe kursy doszkalające, inne kursy) - opłaty za naukę w szkołach publicznych, prywatnych, społecznych. Opłaty za przedszkole.

Przedszkola — opłaty za przedszkole.

Szkolnictwo wyższe — opłaty za naukę w szkołach wyższych.

RESTAURACJE I HOTELE

Restauracje, kawiarnie, bary, stołówki, bufety, uliczne punkty gastronomiczne, (automaty sprzedażowe); zakwaterowanie (hotele, kwatery prywatne, schroniska, domy wypoczynkowe, kempingi, pozostałe).

Gastronomia

Wydatki w placówkach żywienia zbiorowego: restauracjach, kawiarniach, barach i punktach gastronomicznych łącznie z posiłkami gotowymi kupionymi na wynos, produktami do bezpośredniej konsumpcji sprzedawanymi np. z automatów (kanapki, przekąski, kawa), napiwki, wydatki na żywienie w stołówkach: pracowniczych, szkolnych, uniwersyteckich, bufetach.

INNE TOWARY I USŁUGI

Higiena osobista, przedmioty osobistego użytku, opieka społeczna, ubezpieczenia, pozostałe usługi wcześniej nie wyszczególnione: usługi bankowe, opłaty za porady ubezpieczeniowe i finansowe, usługi pocztowe (opłaty za przelewy pieniężne), usługi administracji państwowej, usługi sądowe i adwokackie, pogrzebowe i cmentarne, usługi agencji towarzyskich, biur matrymonialnych, pozostałe.

Higiena osobista

Usługi w zakresie higieny osobistej, przyrządy elektryczne i inne artykuły do higieny osobistej: przyrządy do strzyżenia, suszenia i pielęgnacji włosów, golenia, do pielęgnacji rąk i twarzy, szczotki do: włosów, paznokci, zębów, środki do mycia, wyroby kosmetyczne i perfumeryjne, pozostałe artykuły do higieny osobistej: papier toaletowy, papierowe chusteczki do nosa, ręczniki papierowe, inne, naprawa przyrządów do higieny osobistej, pozostałe.

Salony fryzjerskie, kosmetyczne i zakłady pielęgnacyjne — usługi salonów fryzjerskich, kosmetycznych, zakładów pielęgnacyjnych, pozostałe.

Środki do higieny osobistej — mydła toaletowe, szampony do włosów, pasty do zębów, inne środki do mycia łącznie ze specjalnymi mydłami przepisаныmi przez lekarza, pozostałe.

Pozostałe dobra osobiste

Biżuteria, zegary, zegarki, artykuły podróżne i galanteryjne: walizki, torby podróżne, torebki, plecaki, portfele, artykuły związane z paleniem tytoniu (np. fajki, papierośnice, zapalniczki), artykuły dla niemowląt: wózki, nosidełka, foteliki dla niemowląt, artykuły cmentarne, pozostałe: okulary przeciwsłoneczne, parasole, laski, termometry zaokienne i pokojowe, broń biała, gazowa, naprawa artykułów, usługi złotnicze, jubilerskie, pozostałe.

Opieka społeczna

Usługi świadczone dla osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych, rodzin wymagających stałej lub czasowej opieki (usługi te zawierają pomoc w domu, opiekę dzienną, opiekę rehabi-

litacyjną), opłata za żłobek, pozostałe usługi w zakresie opieki socjalnej: doradztwo, poradnictwo, posiłki dla biednych, pozostałe.

Ubezpieczenia

Ubezpieczenia związane z mieszkaniem i zamieszkiwaniem, ubezpieczenia związane ze zdrowiem, ubezpieczenia związane z transportem, pozostałe ubezpieczenia: od odpowiedzialności cywilnej, od szkód wyrządzonych innym osobom, ich życiu, zdrowiu lub mieniu, ubezpieczenie garażu, działki, pozostałe.

Ubezpieczenia związane z mieszkaniem i zamieszkiwaniem — ubezpieczenia mieszkania (głównie jego wyposażenia), ubezpieczenia budynków, garażu, działki, inne.

Ubezpieczenia związane ze zdrowiem — ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i chorobowe.

Ubezpieczenia związane z transportem — ubezpieczenia środków transportu, OC, AC, NW kierowców i pasażerów, ubezpieczenie turystyczne, ubezpieczenie garażu lub miejsca do parkowania niezwiązanego z zamieszkiwaniem.

KIESZONKOWE

Kieszonkowe, jeżeli jest przeznaczone na konsumpcję (nie jest przeznaczone na oszczędności), a nie można wyszczególnić na zakup, jakich artykułów i usług zostało przeznaczone.

CLASSIFICATION OF EXPENDITURES ON CONSUMER GOODS AND SERVICES

EXPENDITURES ON CONSUMER GOODS AND SERVICES — amount allocated to satisfying household's need

FOOD AND NON-ALCOHOLIC BEVERAGES

FOOD

Bread and cereals

Rice, bread, rasks, pasta and pasta products, flour, cakes and cookies, pizzas, sandwiches, groats, flakes, products based on flour (e.g. pancakes, dumplings containing meat, fish, seafood, cheese or vegetables), other cereals (e.g. maize, corn flakes, crumb, dietary products and culinary ingredients based on flour, starch or malt products).

Bread — in all kinds, without pastry-cook products.

Pasta — in all forms .

Flour — all kinds, with potato starch.

Pastry-cook products — pastry-cook products as cakes, tarts, pies, waffles.

Groats and flakes — all kinds, without potato flakes.

Meat

Raw meat (fresh, chilled or frozen) — meat of beef, bovine, swine, sheep, goat, horse, rabbit, boar, other, bones.

Poultry (fresh, chilled or frozen) — hen, cock, chicken, other poultry (duck, goose, pheasant, turkey), bones.

Processed meat and other meat preparations — dried, boiled, salted or smoked meat (e.g. ham, sausages, salami, bacon), canned meat, semi-finished food products - culinary products (pate, stuffings, fry cutlets stew, etc.) others.

Meat offal (fresh, chilled or frozen).

Fish

Fresh, chilled or frozen fish and seafood, dried, smoked or salted fish and seafood, other preserved or processed fish and fish and seafood preparations, canned fish and seafood.

Milk, cheese, eggs

Fresh milk, preserved milk, yogurt, cheese and curd, cream, milk based beverages and other similar milk-based products, eggs.

Milk — whole, low fat milk — from cows and other animals, fresh, pasteurized or sterilized.

Preserved milk — condensed, evaporated or powdered.

Yoghurt and milk-based beverages including soya milk.

Curd.

Cheese.

Cream.

Eggs — poultry eggs.

Oils and fats

Animal fats — butter, lard, flitch of bacon, (raw and fuse).

Butter — raw, fuse, salted, butter containing up to 20 per cent oil.

Margarine and other vegetable fats — margarine, oils, olive oil, peanut butter, other.

Fruit

Citrus fruits, other fruits, nuts, preserved fruit.

Exotic fruits (fresh, chilled or frozen) — orange, lemon, mandarin, grapefruit, bananas, others.

Other fruits (fresh, chilled or frozen) — apples, pears, stone fruits (plum, cherry, apricot, peach), melon, watermelon, berries, figs, pineapple, mango, grapes, others.

Nuts and preserved fruits — nuts of which salted or roasted nuts, almonds, seeds, edible kernel (e.g. poppy-seed, kernel of pumpkin, sunflower); dried, pasteurized fruits, marinade fruit, fruit salads, homogenized baby food, dietary preparations and culinary ingredients based exclusively on fruit.

Vegetables

Vegetables, mushrooms, pulse grains, preserved or processed vegetables, mushrooms, potatoes and products of potatoes (e.g. puree, flakes, chips and crisps including frozen preparations such as chipped potatoes), others.

Vegetables and mushrooms (fresh, chilled or frozen) — lettuce, leaf and stem vegetables (e.g. chicory, spinach, celery, parsley), cabbages (cabbage, broccoli, cauliflower), tomato, cucumber, pumpkin, paprika, kohlrabi, beans, sweet corn, beet root, carrot, onion, other root crops, non-starchy bulbs (e.g. radish, leek, asparagus), mushrooms, others.

Pulse grains - peas, beans, lentil, soy-bean, others.

Potatoes.

Processed vegetables and mushrooms — dried vegetables and mushrooms, sauerkraut, sour vegetables, salted vegetables, pickle, vegetables salads, products of potatoes, homogenized baby food, dietary preparations and culinary ingredients based exclusively on vegetables.

Sugar, jam, honey, chocolate and confectionery

Sugar, jam, marmalade, compote, natural and artificial honey, chocolate, confectionery, ice cream.

Sugar — unrefined or refined, powdered, crystallized or in lumps.

Confectionery — sweets, toffees, pastilles, chewing gum, artificial sugar substitutes, glucose, homogenized baby food, dietary preparations and culinary ingredients containing at least 50 per cent cocoa, others.

Other food products

Sauces, condiments (e.g. mustard, mayonnaise, ketchup, vinegar), salt, spices (e.g. cinnamon, ginger, pimento), homogenized baby food, dietary preparations, pectin, gelatin, lemon acid, powdered cream, baker's yeast, prepared baking powders, dessert preparations, ready-to-serve dishes (such as stuffed cabbages, beans with meat, bigos), broths, soups, other food products (e.g. soya substitutes except soya milk).

NON-ALCOHOLIC BEVERAGES

Coffee, tea, cocoa and powdered chocolate, mineral waters, soft drinks (e.g. lemonades, colas), syrups and concentrates for the preparation of beverages, fruit and vegetables juices.

Coffee — natural, roasted, including instant coffee, coffee extracts and essences, coffee substitutes.

Tea — natural, herbal tea, fruit tea, instant tea, other plant products for infusions.

Cocoa and powdered chocolate.

Mineral and spring waters — mineral or spring waters.

Fruit juices – drinking and concentrated juices.

Vegetable juices – drinking and concentrated juices.

Fruit and vegetable juices.

ALCOHOLIC BEVERAGES, TOBACCO AND NARCOTICS

Alcoholic beverages

Spirits, wine, mead, beer — excludes alcoholic beverages sold for immediate consumption by hotels, restaurants, cafes.

Spirits — spirits, vodkas, liqueurs, others.

Beer — all kinds of beer including low and non-alcoholic beer.

T o b a c c o

Tobacco: cigarettes, cigars, pipe tobacco.

CLOTHING AND FOOTWEAR

Fabrics of natural fibers, of man-made fibers and of mixtures of natural and man-made fibers, clothing (for everyday wear, for sport, tourism): garments ready to wear or made-to-measure, underwear, stockings, other articles of clothing and clothing accessories, tailors services, repair and hire of clothing, dry-cleaning, footwear and accessories for footwear, repair and hire of footwear.

C l o t h i n g

Fabrics of natural fibers, of man-made fibers and of mixtures of natural and man-made fibers, garments for: men, women, children in all materials including leather, plastics and rubber (overcoats, capes, raincoats, jackets, trousers, costumes, waistcoats, shirts, blouses, pullovers, cardigans, skirts, dresses), underwear, pyjamas, socks, stockings, tights, other articles of clothing and clothing accessories, dry-cleaning, laundering and dyeing of garments, repair and hire of clothing.

F o o t w e a r

Footwear for men, women, children in all materials, parts of footwear (heels, soles), repair and hire of footwear.

HOUSING, WATER, ELECTRICITY, GAS AND OTHER FUELS

Rentals for housing, materials and services for the maintenance and repair of the dwelling, water supply and other services relating to the dwelling (water supply, sewerage collection,

refuse collection, management and administration costs, other services relating to the dwelling), electricity, gas and other fuels.

Actual rentals for housing and other services connected with the dwelling

Payments (actual rentals) to the owner or main user effected by a tenant or subtenant for the occupation of a dwelling (the first, second or any other), garage or parking space related to the first, second or any other dwelling; refuse collection, management and administration costs; other services relating to the dwelling (cleaning staircases and other commonly used facilities, maintenance of lift, community aerial, interphone etc.)

Water supply including sewerage services— water supply, including sewerage services.

Electricity, gas and other fuels

Electric power and gas — payment for consumption of electricity, gas (town gas and natural gas).

Heat energy — central heating and hot water.

Fuel — liquid fuels (petroleum, domestic heating oil), coal, coke, briquettes, firewood, other fuel (peat, sawdust), others.

FURNISHINGS, HOUSEHOLD EQUIPMENT AND ROUTINE MAINTENANCE OF THE HOUSE

Furniture, furnishings, decoration articles, lighting equipment, carpets and other floor coverings, repairs of furniture, furnishings and floor coverings, household textiles, household appliances, glassware, tableware and household utensils, tools and equipment for house and garden, goods and services for routine household maintenance (cleaning and maintenance products such as soaps, washing powders, detergents, others), other non-durable household articles, domestic services and home care services (e.g. the employment of paid staff in pri-

vate service such as butlers, cooks, gardeners, disinfecting, fumigation and pest extermination).

Furniture and furniture elements — furniture, furniture elements (e.g. chest of drawers, base-mattresses), covers for heater, chimney, refrigerators; bathrooms cabinets, others.

Carpets and other floor coverings — carpets, linoleum and other such floor coverings.

Textiles — furnishing fabrics, curtains, bed linen such as sheets, table and bathroom linen such as tablecloths, towels, blankets, others, repair of household equipment.

Household appliances

Refrigerators, freezers, washing machines, drying machines and dish washers, ironing and pressing machines, others, cookers, heaters, air-conditioners, cleaning equipment, sewing and knitting machines, other major household appliances such as safes, other electric household appliances (e.g. coffee mills, irons, tea kettle), repair of household appliances.

Glassware, tableware and household utensils

Glassware, tableware, cutlery, flatware, non-electric kitchen and domestic utensils, other small tools and miscellaneous accessories (e.g. blinds, ladders, waste baskets), repair of this articles.

Washing and cleaning agents — washing powders, scouring powders, detergents, disinfectant bleaches, polishes, agents for routine household maintenance, others.

HEALTH

Medical products, appliances and equipment

Pharmaceutical products, serum and vaccines, herbs, cod liver, other medical products and therapeutic appliances and equipment (e.g. clinical thermometers, adhesive and non-

adhesive bandages, corrective eye-glasses, orthopedic braces and supports, orthopedic footwear, surgical materials, hearing aids, dummies), others.

Out-patient and traditional medicine services

Consultations of physicians in general or specialist practice, services of surgeons, dental services, fitting costs of dentures, services of medical analysis laboratories and X-ray centers, services of medical auxiliaries (nurses and midwives), ambulance services other than hospital ambulance, paramedical services, others.

Hospital and sanatorium services

Services provided to hospitalized persons: administration, accommodation, food and drink, services of physicians in general or specialist practice, services of surgeons and of dentists, medical analysis, services of auxiliaries such as nurses, midwives, chiropractors, optometrists, X-ray centers, services of rehabilitation centers, sanatorium treatment, others.

TRANSPORT

Purchase of new and second hand motor cars, motor cycles, bicycles, animal drawn vehicles, operation of personal transport equipment, transport services, others.

Operation of personal transport equipment

Spare parts and accessories of transport equipment, fuels and lubricants, maintenance and repairs of personal transport equipment, hire of garages or parking spaces not connected with the first and the second residences, driving lessons, hire of personal transport equipment without drivers, others.

Transport services

Transport of persons and luggage by railway (train, tram and underground), by road (bus, coach, taxi), by air, by sea and inland waterway, combined transport services, other purchased transport services (funicular, moving and storage of household goods), others.

COMMUNICATION

Postal services: payments for the delivery of letters, parcels, purchase of new postage stamps and post-cards (excludes purchase of used or cancelled postage stamps for collecting purposes), telecommunications equipment: purchase of telephones, radio-telephones, telefax machines, telecommunications services: payment of telephone calls (by fix phone or mobile), Internet connection services, telephone installation, other services: payment for phone calls from call boxes, hotels, restaurants, buying tokens or telephone cards.

RECREATION AND CULTURE

Audio-visual, photographic and information processing equipment

Radio sets, tape recorders and radio-tape-recorder, CD, MP3 player, hi-fi stereo music system, gramophones, microphones, columns, earphones, tuners, aerials, television sets, video recorders and satellite aerials, photographic and cinematographic equipment, optical instruments (telescopes, compasses, binoculars, microscopes), data processing equipment (personal computers, modems, printers, monitors, calculators, typewriters, others), recording media (cassettes, pre-recorded tapes, video cassettes, CD record, diskettes, cartridges and discs for photographic and cinematographic use, photographic supplies, unexposed films), maintenance and repair of articles.

Other major durables for recreation and culture

Musical instruments, recreation durables (camper vans, caravans and trailers, britzkas, boats, outboard motors, sails, airplanes, body-building apparatus, billiard tables, horses and ponies), repair of articles.

Other recreational items and equipment, gardens and pets

Games, toys, hobbies, devotional articles, equipment for sport, camping (balls, tennis and badminton rackets, athletic and gymnastic accessories, equipment for sport games, skis, ice skates, yachting, rowing, fishing, swimming, tourism equipment: gas-cylinder, tents, sleeping bags, mattresses, fire arms and ammunition for hunting, camping stoves and barbecues, game-specific footwear for tourism and sporting only, others), repair of recreational items, flowers and gardens (plants, soil, natural and artificial flowers, manures, seeds, pots, flower boxes), pets (pet foods, veterinary products, accessories), veterinary and other services for pets such as grooming and boarding.

Recreational and cultural services

Services provided by: cinemas, theatres, opera houses, concert halls, museums, art. galleries, circuses, zoological gardens, national parks, sporting, recreational and cultural services (swimming pools, ice rinks, hire of horses, hire of equipment and accessories for sport and recreation, hire of equipment for culture), television and radio broadcasting, Internet connection services, other cultural services (services of musicians, services of photographers such as developing, portrait photography), games of chance, others.

Television and radio taxes — television and radio broadcasting, license fees for and subscriptions to television networks.

Newspapers, magazines, books and stationery

Newspapers, magazines, scientific and belletrist books, school-books, encyclopaedias, atlases, dictionaries, scrapbooks and albums, newspapers and periodicals: newspapers, magazines and others periodicals with fees for subscription, miscellaneous printed matter: catalogues, advertising materials, posters, greeting cards and visiting cards, announcement and message cards, picture postcards, maps, stationery and drawing materials, globes, others.

Group tourism

Group tourism in the country, foreign: holiday, camps, winter quarters for children and young people.

EDUCATION

Primary, lower secondary, basic vocational, secondary vocational, secondary general, post-secondary vocational schools, tertiary education, education not definable by level (vocational trainings and other courses) – fees for educational services, other fees.

Nurseries — fees for nursery school.

Higher education — fees for educational services.

RESTAURANTS AND HOTELS

Restaurants, cafes, bars, canteens, buffets, street kiosks and the like, automatic vending machines; accommodation (hotels, boarding houses, motels, camping and caravan sites), others.

Catering services

Catering services provided by: restaurants, cafes, bars and in places providing recreational, cultural and sporting services, included are cooked dishes to take away, products dispensed ready for consumption by automatic vending machines (sandwiches, snack bars, coffee), tips, catering services of works canteens, office canteens and canteens in schools, universities.

MISCELLANEOUS GOODS AND SERVICES

Personal hygiene, personal use objects, social care, insurance, other services: bank services, financial and insurance advisers, postal services (charges for money orders), services of public administration, judicial and lawyer services, funeral services, payment for the services of matrimonial agencies and marriage guidance counselors, others.

Personal hygiene

Personal grooming establishment and hairdressing salons, electrical appliances and other articles and products for personal care: electric and non-electric razors and hair trimmers, hair dryers, articles for face and hand, brushes for hair, nail, toothbrushes, washing and cleaning agents, beauty products, perfumes and deodorants, other products: toilet paper, paper handkerchiefs, paper towel, other, repair of electrical or non-electrical appliances, others.

Hairdressing salons and personal grooming establishments — hairdressing salons and personal grooming establishments, others.

Articles for personal hygiene — toilet soaps, toothpaste, shampoo, other washing and cleaning agents includes special medicinal soaps.

Other personal effects

Jewellery, clocks and watches, travel goods and other carriers: suitcases, trunks, travel bags, hand bags, rucksacks, wallets, articles for smokers (e.g. pipes, lighters, cigarette cases),

articles for babies: baby carriages, push-chairs, car beds and seats, funerary articles, miscellaneous personal articles: sun-glasses, umbrellas, fans, wall thermometers, cold, gas weapon, repair of such articles, jeweler services, others.

Social care

Social protection services, either wholly or in part, for the elderly, the disabled and the family. Such services include residential care, home help, services of crèches, other services connecting with social protection: counseling, guidance, day care and rehabilitation, meal-programs, others.

Insurance

Insurance connected with the dwelling and housing, insurance connected with health, insurance connected with transport, other insurance: charges for other insurance such as civil liability for injury or damage to third parties or their property not arising from the operation of personal transport equipment, insurance of garage, plot insurance, others.

Insurance connected with the dwelling and housing — dwelling insurance (mainly of durables), building insurance as well as insurance of garage, summer house and recreation plot insurance, other.

Insurance connected with health — health and accident insurance.

Insurance connected with transport — insurance of personal transport means, civil liability, autocasco, accident insurance of drivers and passengers, travel insurance (including all kinds of accidents), insurance of garage or parking place not connected with housing.

POCKET — MONEY

Pocket money particular intended for consumption (not for savings), when it is difficult to separate expenditures for consumer goods and services.

ANEKS IV

TABLICE PRZEGLĄDOWE LATA 2000—2009

REVIEW TABLES FOR THE YEARS 2000—2009

TABL. 1. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH OGÓŁEM ZA LATA 2000-2009
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA INCOMES IN HOUSEHOLDS FOR THE YEARS 2000-2009

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Lata <i>Years</i>									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	w złotych <i>In zlotys</i>									
Dochód rozporządzalny <i>Available income</i>	610,51	644,48	664,21	711,96	735,40	761,46	834,68	928,87	1045,52	1114,49
w tym dochód do dyspozycji <i>of which disposable income</i>	588,63	620,47	638,41	682,90	706,34	731,84	802,43	894,51	1006,57	1071,67
w tym / <i>of which:</i>										
dochód z pracy najemnej <i>income from hired work</i>	290,99	300,87	303,13	321,07	334,85	350,39	396,78	467,12	560,75	593,73
dochód z pracy na własny rachunek <i>income from self-employment</i>	52,81	55,16	54,37	55,38	58,94	61,48	70,85	82,78	91,58	101,37
dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie <i>income from a private farm in agriculture</i>	32,75	32,23	33,53	26,91	30,06	34,10	38,47	45,16	43,18	43,07
dochód ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych <i>income from social security benefits</i>	169,20	182,75	191,43	217,44	216,37	221,93	236,60	241,32	262,36	286,30
w tym / <i>of which:</i>										
emerytury <i>retirement pays</i>	105,55	115,64	123,99	142,36	146,64	156,61	173,21	179,59	200,92	222,84
renty z tytułu niezdolności do pracy <i>pensions resulting from inability to work</i>	44,75	46,13	45,21	46,27	42,32	39,39	34,47	32,68	32,26	31,41
renty rodzinne <i>family pensions</i>	16,58	18,44	19,97	26,26	24,84	23,69	25,66	24,97	24,08	26,19
dochód ze świadczeń pomocy społecznej <i>income from social assistance benefits</i>	29,39	35,14	39,32	40,73	44,43	44,07	43,43	41,71	36,38	36,21
w tym zasiłki dla bezrobotnych <i>of which unemployment benefits</i>	5,53	6,12	6,48	5,59	4,91	4,17	3,42	2,89	2,38	3,98
pozostałe dochody <i>other income</i>	33,68	36,23	40,28	47,96	48,30	46,86	45,97	46,64	47,56	50,08
w tym dary otrzymane od osób prywatnych na gospodarstwo domowe <i>of which gifts received from private persons for households</i>	28,70	31,68	34,30	40,58	41,16	41,99	41,18	41,18	42,03	43,86

TABL. 2. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH OGÓŁEM ZA LATA 2000-2009
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS FOR THE YEARS 2000-2009

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Lata <i>Years</i>									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	w złotych					in zlotys				
Wydatki gospodarstwa domowego <i>Expenditures of household</i>	599,49	609,72	624,99	677,81	694,70	690,30	744,81	809,95	904,27	956,58
Towary i usługi konsumpcyjne <i>Consumer goods and services</i>	577,62	585,72	599,20	648,74	665,63	660,67	712,56	775,58	865,32	913,86
żywność i napoje bezalkoholowe <i>food and non-alcoholic beverages</i>	184,77	188,74	184,61	188,22	195,08	194,10	202,11	215,77	231,14	240,08
napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki <i>alcoholic beverages and tobacco and narcotics</i>	17,98	18,57	18,67	19,31	19,01	18,85	19,99	21,84	23,81	26,06
napoje alkoholowe <i>alcoholic beverages</i>	6,31	6,73	6,91	7,35	7,41	7,34	8,17	8,94	9,99	10,86
wyroby tytoniowe i narkotyki <i>tobacco and narcotics</i>	11,67	11,84	11,76	11,96	11,59	11,51	11,83	12,90	13,81	15,20
odzież i obuwie <i>clothing and footwear</i>	33,10	32,21	32,80	34,69	34,28	35,00	40,18	46,28	49,76	49,93
użytkowanie mieszkania i nośniki energii <i>housing, water, electricity, gas and other fuels</i>	107,21	114,91	124,47	142,41	140,78	135,64	146,94	149,14	170,80	188,03
w tym nośniki energii <i>in which electricity, gas and other fuels</i>	58,19	62,55	65,50	73,18	70,23	75,83	86,11	84,61	96,36	107,64
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego <i>furnishing household equipment and routine maintenance of the house</i>	35,59	29,73	31,25	34,05	34,05	34,28	37,96	44,80	49,38	51,51
zdrowie <i>health</i>	26,63	27,58	28,32	33,18	35,07	34,72	36,57	40,02	43,68	47,90
transport <i>transport</i>	59,56	53,52	53,41	58,06	63,02	61,49	65,30	75,46	91,08	92,74
łączość <i>communications</i>	21,05	26,21	28,14	31,74	32,50	36,67	38,36	40,66	42,98	43,47
rekreacja i kultura <i>recreation and culture</i>	40,08	39,73	40,24	44,42	47,04	47,25	53,20	61,54	71,86	76,35
edukacja <i>education</i>	8,61	9,02	10,06	10,38	10,51	9,07	10,44	11,13	11,28	11,44
restauracje i hotele <i>restaurants and hotels</i>	8,41	8,48	10,12	11,71	12,26	12,80	14,63	15,39	18,08	20,72
pozostałe towary i usługi <i>miscellaneous goods and services</i>	29,60	31,15	31,14	34,16	35,05	34,22	37,98	42,85	47,33	50,33
w tym higiena osobista <i>of which personal hygiene</i>	14,57	15,66	16,02	17,58	17,85	18,19	20,56	23,14	25,76	28,26
kieszonkowe <i>pocket-money</i>	5,03	5,88	5,97	6,42	6,99	6,58	8,90	10,71	14,15	15,30
pozostałe wydatki <i>other expenditures</i>	21,87	24,00	25,79	29,07	29,07	29,62	32,24	34,37	38,95	42,81
w tym dary przekazane innym gospodarstwom domowym <i>of which gifts donated to other households</i>	18,91	20,20	22,08	24,69	24,90	23,94	26,45	28,23	32,07	34,46

TABL. 3. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH OGÓŁEM ZA LATA 2000-2009
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION IN HOUSEHOLDS FOR THE YEARS 2000-2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Lata Years									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Ryż w kg <i>Rice in kg</i>	0,22	0,22	0,23	0,24	0,23	0,24	0,22	0,21	0,20	0,20
Pieczywo w kg <i>Bread in kg</i>	6,61	6,55	6,33	6,17	6,08	5,90	5,57	5,29	5,06	4,85
Mąka w kg <i>Flour in kg</i>	1,20	1,16	1,14	1,13	1,09	1,07	1,00	0,90	0,88	0,88
Mięso w kg <i>Meat in kg</i>	5,47	5,39	5,41	5,59	5,43	5,48	5,40	5,39	5,60	5,55
w tym mięso surowe <i>in which raw meat (fresh, chilled or frozen)</i>	2,87	3,02	3,08	3,20	3,06	3,14	3,08	3,07	3,09	3,05
w tym drób <i>of which poultry</i>	1,34	1,54	1,58	1,54	1,51	1,54	1,52	1,44	1,48	1,49
w tym wędliny i pozostałe przetwory mięsne <i>of which processed meat and other meat preparations</i>	2,25	2,21	2,20	2,25	2,23	2,21	2,19	2,20	2,39	2,38
w tym wędliny wysokogatunkowe i kiełbasy trwałe <i>of which high quality cured meat products and sausages</i>	0,44	0,43	0,41	0,44	0,49	0,54	0,57	0,60	0,64	0,66
Ryby w kg <i>Fish in kg</i>	0,43	0,42	0,40	0,41	0,41	0,42	0,42	0,45	0,47	0,46
Mleko w l <i>Milk in l</i>	5,39	5,11	4,89	4,89	4,60	4,43	4,12	3,84	3,64	3,51
Jogurty w l ¹⁾ <i>Yogurt in l</i>	0,33	0,32	0,33	0,36	0,35	0,34	0,37	0,46	0,44	0,47
Sery w kg <i>Cheese in kg</i>	0,83	0,84	0,84	0,89	0,87	0,87	0,89	0,88	0,88	0,92
Jaja w szt <i>Eggs in units</i>	14,62	14,79	15,08	15,16	14,89	15,16	14,02	13,49	13,05	13,00
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg <i>Oil and fats in kg</i>	1,56	1,59	1,58	1,61	1,57	1,53	1,46	1,42	1,39	1,37
w tym masło <i>of which butter</i>	0,31	0,33	0,34	0,37	0,33	0,31	0,31	0,30	0,29	0,29
Owoce w kg <i>Fruit in kg</i>	4,10	4,08	4,07	3,99	3,91	3,72	3,55	3,40	3,59	3,77
Warzywa w kg <i>Vegetables in kg</i>	13,27	12,85	13,02	12,67	12,33	12,42	11,06	10,77	10,51	10,28
w tym ziemniaki <i>of which potatoes</i>	7,82	7,45	7,51	7,12	6,91	6,68	5,72	5,60	5,27	5,07
Cukier w kg <i>Sugar in kg</i>	1,80	1,76	1,70	1,69	1,62	1,53	1,51	1,42	1,41	1,38
Wody mineralne w l <i>Mineral waters in l</i>	1,11	1,22	1,56	1,97	1,89	2,13	2,62	2,74	2,90	3,35
Soki (owocowe i warzywne) w l <i>Fruit and vegetable juices in l</i>	0,79	0,80	0,87	0,96	0,94	1,00	1,10	1,07	1,10	1,08

TABL. 4. GOSPODARSTWA DOMOWE OGÓLEM WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE
 PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA ZA LATA 2000-2009
HOUSEHOLDS PROVIDED WITH SELECTED DURABLES
FOR THE YEARS 2000-2009

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Lata <i>Years</i>									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	w %					in %				
Odbiornik telewizyjny <i>Television set</i>	98,8	98,5	98,5	98,4	97,6	98,2	98,5	98,5	98,5	98,5
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej <i>Satellite television equipment</i>	48,1	49,8	48,9	49,7	48,9	48,2	48,9	51,8	55,9	60,3
Zestaw kina domowego <i>Home theater system</i>	11,2	14,3	15,5	16,2
Zestaw do odbioru, nagrywania i odtwarza- nia dźwięku (wieża) <i>Hi-Fi stereo music system</i>	34,5	38,7	41,5	44,9	42,3	43,8	44,1	44,9	43,3	42,3
Odtwarzacz MP3 <i>MP3 player</i>	12,5	21,8	27,5	29,4
Odtwarzacz płyt kompaktowych <i>Compact disc player</i>	9,4	10,6	9,5	11,1	7,8	10,4	12,4	13,9	14,6	13,5
Magnetowid, odtwarzacz wideo <i>Video recorder</i>	53,6	54,3	53,5	53,1	47,6	46,7	43,1	39,2	34,5	28,8
Odtwarzacz DVD <i>DVD recorder</i>	11,7	22,9	31,4	40,6	47,7	51,7
Kamera wideo <i>Video camera</i>	3,8	4,2	4,8	5,4	5,1	6,2	6,3	7,9	8,9	9,4
Cyfrowy aparat fotograficzny <i>Digital camera</i>	18,4	28,4	38,0	45,6
Komputer osobisty <i>Personal computer</i>	14,3	18,4	22,8	29,0	32,9	38,6	43,7	50,1	56,4	60,8
z dostępem do Internetu <i>with access to the Internet</i>	5,1	7,7	10,7	13,8	16,9	22,5	28,4	36,6	45,7	53,4
bez dostępu do Internetu <i>without access to the Internet</i>	9,5	11,1	12,5	15,6	16,5	16,7	15,9	14,2	11,7	8,3
Drukarka <i>Printer</i>	8,8	12,0	15,5	20,4	22,7	25,8	29,5	33,6	37,1	40,1
Telefon komórkowy <i>Mobile phone</i>	.	.	37,1	47,2	54,0	65,2	73,1	79,3	83,5	86,5
Pralka i wirówka elektryczna lub automat pralniczy <i>Washing machine and spin-dryer or auto- matic washing machine</i>	97,4	97,4	97,3	97,4	96,5	96,5	96,8	97,1	97,3	97,9
w tym automat pralniczy <i>of which automatic washing machine</i>	70,9	73,8	75,5	77,1	77,3	79,8	82,8	84,7	86,7	89,0
Odkurzacz elektryczny <i>Vacuum cleaner</i>	92,4	92,8	93,2	93,2	92,7	93,0	94,2	94,8	95,1	95,4
Chłodziarka lub zamrażarka <i>Refrigerator or freezer</i>	98,4	98,4	98,7	98,5	98,3	98,0	98,6	98,9	98,8	98,5
Kuchenka mikrofalowa <i>Microwave oven</i>	17,0	21,4	23,4	26,6	28,6	33,3	38,0	42,5	46,1	50,1
Robot kuchenny <i>Kitchen robot</i>	54,1	55,8	54,8	55,4	54,2	54,9	57,8	59,8	61,1	61,3
Zmywarka do naczyń <i>Dishwasher</i>	1,8	2,4	2,8	3,4	4,0	4,9	6,2	7,4	9,6	12,3
Rower (bez dziecięcego) <i>Bicycle (excl. children's)</i>	60,1	61,3	62,6	64,7	61,8	62,4	62,5	63,0	63,6	63,9
Motocykl, skuter, motorower <i>Motorcycle, scooter, motorbike</i>	3,9	3,7	3,7	3,6	3,1	3,3	3,7	4,2	5,2	6,2
Samochód osobowy <i>Passenger car</i>	47,2	47,5	47,5	48,9	46,0	47,3	49,5	52,5	54,7	57,4

TABL. 5. WSPÓŁCZYNNIK GINIEGO¹ ZA LATA 2003-2009
GINI COEFFICIENT¹ FOR THE YEARS 2003-2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Lata Years						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
POLSKA POLAND	0,343	0,344	0,345	0,340	0,340	0,339	0,335
Gospodarstwa domowe <i>Households</i>							
Pracowników <i>Employees</i>	0,364	0,371	0,371	0,358	0,352	0,340	0,343
Rolników <i>Farmers</i>	0,473	0,491	0,497	0,496	0,548	0,572	0,536
Pracujących na własny rachunek <i>The self-employed</i>	0,408	0,403	0,397	0,415	0,413	0,387	0,378
Emerytów <i>Retirees</i>	0,252	0,243	0,241	0,245	0,236	0,242	0,241
Rencistów <i>Pensioners</i>	0,282	0,290	0,281	0,283	0,289	0,294	0,287
MIASTA URBAN	0,330	0,331	0,333	0,329	0,325	0,315	0,312
WIEŚ RURAL	0,326	0,330	0,336	0,331	0,341	0,343	0,338

¹ Współczynnik liczony jest na podstawie dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwie domowym. Gospodarstwom o dochodzie ujemnym przypisano wartość równą zero.

¹ Coefficient is calculated on the base of available income per capita in household. Value zero is attributed to households with minus incomes.

TABL. 6. ROZKŁAD DOCHODU ROZPORZĄDZALNEGO WEDŁUG GRUP DECYLOWYCH W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH ZA LATA 2005—2009 (W ODSETKACH)
 AVAILABLE INCOME DISTRIBUTION IN HOUSEHOLDS BY DECILE GROUPS FOR THE YEARS 2005—2009 (IN PERCENTAGES)

GRUPY DECYLOWE DECILE GROUPS		Lata Years				
		2005	2006	2007	2008	2009
OGÓŁEM TOTAL						
Pierwsza First		2,1	2,2	2,4	2,2	2,2
Druga Second		4,3	4,3	4,5	4,5	4,5
Trzecia Third		5,4	5,5	5,6	5,7	5,6
Czwarta Fourth		6,5	6,5	6,6	6,7	6,7
Piąta Fifth		7,7	7,7	7,7	7,8	7,8
Szósta Sixth		8,9	8,9	8,9	9,0	9,1
Siódma Seventh		10,4	10,4	10,3	10,4	10,5
Ósma Eight		12,5	12,4	12,1	12,3	12,3
Dziewiąta Ninth		15,5	15,4	15,1	15,1	15,2
Dziesiąta Tenth		26,6	26,5	26,9	26,3	26,1
PRACOWNICY EMPLOYEES						
Pierwsza First		3,0	3,1	3,2	3,2	3,1
Druga Second		4,6	4,6	4,7	4,7	4,7
Trzecia Third		5,5	5,6	5,7	5,7	5,7
Czwarta Fourth		6,5	6,5	6,6	6,7	6,6
Piąta Fifth		7,4	7,5	7,6	7,7	7,7
Szósta Sixth		8,6	8,7	8,8	8,9	8,8
Siódma Seventh		10,0	10,1	10,1	10,2	10,3
Ósma Eight		12,0	12,1	12,0	12,2	12,2
Dziewiąta Ninth		15,2	15,3	15,1	15,2	15,2
Dziesiąta Tenth		27,3	26,5	26,3	25,5	25,7
EMERYCI I RENCISCI RETIREES AND PENSIONERS						
Pierwsza First		3,1	3,0	3,2	3,1	3,1
Druga Second		4,9	4,9	5,1	5,1	5,1
Trzecia Third		6,2	6,2	6,4	6,5	6,5
Czwarta Fourth		7,5	7,4	7,5	7,6	7,6
Piąta Fifth		8,6	8,6	8,6	8,7	8,7
Szósta Sixth		9,8	9,8	9,7	9,8	9,9
Siódma Seventh		11,3	11,1	10,9	11,0	11,1
Ósma Eight		12,8	12,7	12,4	12,5	12,5
Dziewiąta Ninth		14,9	15,0	14,7	14,7	14,7
Dziesiąta Tenth		21,0	21,5	21,4	21,0	20,8

ANEKS V

WYKAZ BADAŃ MODUŁOWYCH ZREALIZOWANYCH W LATACH 1999 - 2010

Badanie Budżetów Gospodarstw Domowych - moduły tematyczne

- „Potrzeba oszczędzania w gospodarstwach domowych” (1999),
- „Spożycie żywności w gospodarstwach domowych i pomiary antropologiczne” (2000),
- „Budżet czasu ludności” (2003/2004),
- „Ścieżki edukacyjne Polaków” (2004),
- „Ubezpieczenia osobowe i majątkowe w gospodarstwach domowych” (1998, 2004),
- „Wykorzystanie technologii informacyjno-telekomunikacyjnej w gospodarstwach domowych” (ICT) (2004),
- „Uczestnictwo Polaków w sporcie i rekreacji ruchowej” (1999, 2008),
- „Turystyka i wypoczynek w gospodarstwach domowych” (1998, 2001, 2005, 2009),
- „Uczestnictwo ludności w kulturze” (1990, 2005, 2009),
- „Ochrona zdrowia w gospodarstwach domowych” (1998, 1999, 2000, 2003, 2006, 2010),
- „Zużycie paliw i energii w gospodarstwach domowych” (2000, 2002, 2010),

ANEKS VI

PUBLIKACJE GUS Z LAT 1999-2010 ZAWIERAJĄCE WYNIKI BADANIA BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH

1. „Budżety gospodarstw domowych” (publikacja wydawana corocznie), seria: Informacje i opracowania statystyczne GUS; publikacja w formie papierowej, CD oraz w Internecie (www.stat.gov.pl)
2. M. Fall, D. Varger, A. Szukiełojć-Bieñkuńska: „Porównanie warunków życia we Francji i w Polsce (Conditions de hien en France et en Pologne)”, GUS, Warszawa 2000
3. Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej
4. Mały Rocznik Statystyczny
5. Rocznik Statystyczny Województw
6. Rocznik Statystyczny Rolnictwa
7. Sytuacja gospodarstw domowych w r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych (Notatka analityczna, coroczna)
8. Anna Szukiełojć-Bieñkuńska: „Ubóstwo w Polsce. Zasięg i społeczne zróżnicowanie” w „Księża Ubogich” , Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, 2009
9. Anna Szukiełojć-Bieñkuńska: „Pomiar ubóstwa i wykluczenia społecznego w urzędowej statystyce polskiej. Dotychczasowe podejście i jego adaptacja do wymogów Unii Europejskiej” w „Pomiar ubóstwa , zmiany koncepcji i ich znaczenie” IPISS, 2008
10. „Warunki życia ludności” (w latach 1999, 2000, 2001, 2002), seria: Studia i analizy statystyczne GUS, Warszawa
11. „Warunki życia ludności Polski w latach 2004-2005”, GUS, Warszawa 2007 r.

ANEKS VII

KWESTIONARIUSZE STOSOWANE W BADANIU BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH W 2010 ROKU

BADANIE BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH

INFORMACJA O UDZIALE W BADANIU

w latach 201... – 201...

BR-01b

Dział 1. DANE IDENTYFIKACYJNE GOSPODARSTWA DOMOWEGO

1. Symbol województwa		2. Numer tpb				3. Miesiąc badania		
-----------------------	--	--------------	--	--	--	--------------------	--	--

Dział 2. MIESZKANIA WYLOSOWANE

Lp.	Numer losowy mieszkania z wykazu mieszkań WM	Numer gospodarstwa domowego	Główne źródło utrzymania gospodarstwa domowego	Liczba osób w gospodarstwie domowym	Okres uczestniczenia w badaniu	Przyczyna niepodjęcia badania ^{a)}	Przyczyna odmowy	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								
2								

a) Jeżeli wpisano symbol 6, przejść do rubryki 8.

Główne źródło utrzymania gospodarstwa domowego

• praca najemna na stanowisku robotniczym	1
• praca najemna na stanowisku nierobotniczym	2
• użytkowanie gospodarstwa rolnego	3
• praca na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym w użytkowaniu indywidualnym, wykonywanie wolnego zawodu	4
• własność	5
• wynajem nieruchomości	6
• emerytura	7
• renta	8
• świadczenia dla bezrobotnych	9
• inne świadczenia społeczne	10
• dary, alimenty i pozostałe dochody	11
• inne przychody	12

Okres uczestniczenia w badaniu

• gospodarstwo domowe wylosowane, niebadane w analogicznym miesiącu poprzedniego roku i niezamienione w danym miesiącu	1
• gospodarstwo domowe badane w analogicznym miesiącu poprzedniego roku i niezamienione w danym miesiącu	2
• gospodarstwo domowe badane w analogicznym miesiącu poprzedniego roku i zamienione w danym miesiącu	3
• gospodarstwo domowe badane w analogicznym miesiącu poprzedniego roku i przerwało badanie w trakcie miesiąca	4
• gospodarstwo domowe wylosowane, niebadane w analogicznym miesiącu poprzedniego roku i zamienione w danym miesiącu	5
• gospodarstwo domowe wylosowane, niebadane w analogicznym miesiącu poprzedniego roku i przerwało badanie w trakcie miesiąca	6
• gospodarstwo domowe dobrane z wykazu komputerowego i niezamienione w danym miesiącu	7
• gospodarstwo domowe dobrane z wykazu komputerowego i zamienione w danym miesiącu	8
• gospodarstwo domowe dobrane z wykazu komputerowego i przerwało badanie w trakcie miesiąca	9
• gospodarstwo domowe badane w danym miesiącu, nie udzieliło wywiadu kwartalnego	10

Przyczyna niepodjęcia badania

• mieszkanie niezamieszkane, likwidacja mieszkania, nie ma takiego adresu, zamiana mieszkania w obiekt niemieszkalny	1
• brak dostępu do mieszkania	2
• nikogo nie zastano w domu	3
• rozpad gospodarstwa, zmiana miejsca zamieszkania	4
• czasowa nieobecność	5
• odmowa	6
• niemożność udziału w badaniu z powodu choroby bądź podeszłego wieku	7
• gospodarstwo cudzoziemców	8
• inna przyczyna	9

Przyczyna odmowy

• niechęć do wszystkich badań statystycznych	1
• niechęć do badania budżetów	2
• zapisy zbyt uciążliwe	3
• brak czasu	4
• inne	5

Uwagi ankietera:

--

Dział 3. MIESZKANIA DOBRANE

Lp.	Numer losowy mieszkania		Numer gospodarstwa domowego	Główne źródło utrzymania gospodarstwa domowego	Liczba osób w gospodarstwie domowym	Okres uczestniczenia w badaniu	Przyczyna niepodjęcia badania ^{a)}	Przyczyna odmowy	Uwagi
	które nie wzięło udziału w badaniu	dobranego do badania z wykazu mieszkań WM							
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									

^{a)} Jeżeli wpisano symbol 6, przejść do rubryki 8.

Numer ankietera - -

Sporządził(a)

.....
(imię i nazwisko ankietera)

.....
(data)

Sprawdził(a)

.....
(imię i nazwisko inspektora)

.....
(data)

BADANIE BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH
KARTA STATYSTYCZNA GOSPODARSTWA DOMOWEGO

BR-01a

w 2010 roku (HA02)

Dział 1. DANE IDENTYFIKACYJNE GOSPODARSTWA DOMOWEGO

1. Symbol województwa HA08	2. Numer gospodarstwa domowego HA04, MA04	3. Numer losowy
--------------------------------------	---	------------------------

Dział 2. ŹRÓDŁO UTRZYMANIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO (główne i dodatkowe)

	Źródło utrzymania ^{a)}	
	główne	dodatkowe
• praca najemna na stanowisku robotniczym	1	1
• praca najemna na stanowisku nierobotniczym	2	2
• użytkowanie gospodarstwa rolnego	3	3
• praca na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym w użytkowaniu indywidualnym, wykonywanie wolnego zawodu	4	4
• własność	5	5
• wynajem nieruchomości	6	6
• emerytura	7	7
• renta	8	8
• świadczenia dla bezrobotnych.	9	9
• inne świadczenia społeczne.	10	10
• dary, alimenty i pozostałe dochody	11	11
• inne przychody	12	12
• nie dotyczy.	x	13

Dział 3. POWIERZCHNIA GRUNTÓW UŻYTKOWANYCH PRZEZ GOSPODARSTWO DOMOWE

1. Czy gospodarstwo użytkuje grunt?^{a)} <i>Dopuszcza się jednoczesne określenie symboli 1 i 2.</i>	1.1 tak, jako gospodarstwo rolne, ogródek przydomowy (produkcja na sprzedaż)	1	→ pyt.2	
	1.2 tak, jako działkę pracowniczą, rekreacyjną, ogródek przydomowy (produkcja na własne potrzeby) trawniki, ogródki ozdobne	2		→ dz.4
	1.3 nie	3		
2. Powierzchnia ogólna gospodarstwa rolnego (użytki rolne, lasy i grunty leśne, pozostałe grunty, w tym nieużytki) w ha^{b)}				
w tym powierzchnia użytków rolnych gospodarstwa rolnego (łącznie z działką przydomową)^{b)}		2.1 w ha		
		2.2 w ha przeliczeniowych		
3. Czy całą powierzchnię podano w ha przeliczeniowych?^{a)}				
		• tak	1	→ dz.4
		• nie	2	
4. Jaka część powierzchni w ha została nieprzeliczona?^{b)}				

^{a)} Otoczyć kółkiem odpowiedni symbol w ramce. ^{b)} Z dwoma znakami po przecinku.

Dział 4. SKŁAD GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Część A. WYWIAD WSTĘPNY Proszę wpisać odpowiedni symbol

Lp.	MB02, HC03		MB03, HC04		MB01, HC02		MB01,1, HC02.1		MB01.2, HC02.2	
	Płeć	Data urodzenia	Data urodzenia		Kraj urodzenia (oznacza kraj zamieszkania matki w momencie urodzenia dziecka, wg granic obowiązujących w trakcie przeprowadzania badania)		Kraj obywatelstwa (według granic obowiązujących w trakcie przeprowadzania badania)		Kraj stałego zamieszkania (pobytu)	
	1 – mężczyzna 2 – kobieta	dzień miesiąc rok	3	4	5	6	1 - Polska 2 - EU 3 - inny kraj	1 - Polska 2 - EU 3 - inny kraj		
0										
01										
02										
03										
04										
05										
06										
07										
08										
09										
10										

Skład osobowy gospodarstwa domowego (proszę wpisać poniżej imię (jeśli respondent wyrazi zgodę) lub inne określenie każdego członka gospodarstwa domowego).
Wpisywanie osób prosimy zacząć od osoby odniesienia

AT - Austria
BE - Belgia
BG - Bułgaria
CY - Cypr
DK - Dania
EE - Estonia
FI - Finlandia
FR - Francja
EL - Grecja
ES - Hiszpania
NL - Holandia
IE - Irlandia

LT - Litwa
LU - Luksemburg
LV - Łotwa
MT - Malta
DE - Niemcy
PT - Portugalia
RO - Rumunia
SK - Słowacja
SI - Słowenia
SE - Szwecja
HU - Węgry
IT - Włochy
UK - Wielka Brytania

Jeśli wystąpi symbol 2 wpisujemy obok kod kraju należącego do Unii Europejskiej:

Część A. WYWIAD WSTĘPNY (c.d.)

Lp.	PL4	PL5	PL6	PL7
	Posiadanie aktualnego orzeczenia o inwalidztwie, stopniu niepełnosprawności, niezdolności do pracy lub – w przypadku dzieci poniżej 16. roku życia – orzeczenia o niepełnosprawności (jeśli respondent wyrazi zgodę)	Stopień niepełnosprawności 1 – znaczny 2 – umiarkowany 3 – lekki 4 – orzeczenie o niepełnosprawności	Źródło utrzymania <i>(proszę wpisać odpowiednie symbole podane obok)</i> Proszę podać respondentowi kartę A2 główne dodatkowe	
0	16	17	18	19
01				
02				
03				
04				
05				
06				
07				
08				
09				
10				

Źródła utrzymania:

- 11 - praca najemna stała na stanowisku robotniczym w kraju
- 12 - praca najemna stała na stanowisku robotniczym za granicą
- 13 - praca najemna stała na stanowisku nierobotniczym w kraju
- 14 - praca najemna stała na stanowisku nierobotniczym za granicą
- 15 - praca najemna dorywcza w kraju
- 16 - praca najemna dorywcza za granicą
- 17 - użytkowanie gospodarstwa rolnego
- 18 - pomaganie w użytkowaniu gospodarstwa rolnego
- 20 - praca stała na własny rachunek w kraju - bez zatrudnienia pracowników
- 21 - praca stała na własny rachunek za granicą - bez zatrudnienia pracowników
- 22 - praca dorywcza na własny rachunek w kraju
- 23 - praca dorywcza na własny rachunek za granicą
- 24 - pomaganie w pracy na własny rachunek
- 25 - praca stała na własny rachunek w kraju - pracodawca
- 26 - praca stała na własny rachunek za granicą - pracodawca
- 30 - emerytura z pozarolniczego systemu ubezpieczeń
- 31 - emerytura rolników indywidualnych
- 32 - emerytura zagraniczna
- 33 - renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń
- 34 - renta rodzinna
- 35 - renta rolników indywidualnych
- 36 - renta zagraniczna
- 37 - zasiłek dla bezrobotnych
- 38 - pozostałe świadczenia dla bezrobotnych
- 39 - inne świadczenia społeczne
- 40 - świadczenia społeczne zagraniczne
- 41 - dochody z własności (np. odsetki, dywidendy)
- 42 - dochody z wynajmu nieruchomości w kraju
- 43 - dochody z wynajmu nieruchomości za granicą
- 44 - dary, alimenty od osób prywatnych w kraju
- 45 - dary, alimenty od osób prywatnych z zagranicy
- 46 - pozostałe dochody
- 47 - inne przychody (sprzedaż majątku, oszczędności)
- 50 - pozostawanie na utrzymaniu

Część B. CZAS PRZEBYWANIA W GOSPODARSTWIE DOMOWYM

(wypełniamy na koniec miesiąca)

	PL 8	PL 9	PL 10	PL 11	PL 12
	Data przybycia do gospodarstwa	Data opuszczenia gospodarstwa	Okres nieobecności w gospodarstwie		
Lp.			faktyczny – w miesiącach	planowany - w miesiącach (łącznie z faktycznym)	Przyczyna nieobecności
	Proszę wpisać dzień miesiąca osobom, które przybyły, bądź odeszły z gospodarstwa domowego w trakcie badanego miesiąca				
0	20	21	22	23	24
01					
02					
03					
04					
05					
06					
07					
08					
09					
10					

Lp.

- 1 – praca – część dochodów regularnie przekazywana na zaspokojenie potrzeb badanego gospodarstwa domowego
 2 – praca na Wasne potrzeby
 3 – nauka
 4 – inne (sprawy rodzinne, leczenie, rehabilitacja itp.)

Osobom obecnym i nie zamierzającym opuścić gospodarstwa domowego w ciągu najbliższych 12 miesięcy wpisać symbol **0** → **rubr. 25**.
 Osobom obecnym i zamierzającym opuścić gospodarstwo domowe proszę wpisać symbol okresu nieobecności:
 1 – 1– 6 miesięcy
 2 – 7–11 miesięcy
 3 – 12 i więcej miesięcy
 Osobom nieobecnym (łącznie z faktyczną nieobecnością) proszę wpisać symbol okresu nieobecności:
 4 – 1– 6 miesięcy
 5 – 7–11 miesięcy
 6 – 12 i więcej miesięcy

Osobom obecnym proszę wpisać symbol **00**.
 Osobom nieobecnym proszę wpisać symbole z zakresu:
01-11 miesięcy
12 – rok (lub dłużej) → **rubr. 24**

Część C WYWIAD KOŃCOWY

Pytania w rubrykach 25 – 30 należy zadać osobom w wieku 15 lat i więcej na koniec miesiąca

	HC12, ME01	HC13	HC14	HC22, ME13	HC18, ME09	HC25
	Czy w ciągu miesiąca badania byłby/a Pan/Pani osobą: Proszę podać respondentowi kartę A3	W jakim wymiarze godzin Pan/Pani pracuje w głównym miejscu pracy?	Jaki posiada Pan/Pani rodzaj umowy o pracę?	Czyja własnością jest instytucja (firma), która jest Pana/Pani głównym miejscem pracy?	W jakim zawodzie Pan/Pani pracuje w głównym miejscu pracy?	Jaki rodzaj działalności prowadzi instytucja (firma), którą jest Pana/Pani głównym miejscem pracy?
Lp.	1 – pracującą 2 – pracującą, ale czasowo nieobecną w pracy 3 – bez pracy, ale poszukującą pracy i gotową podjąć pracę w tym lub następnym tygodniu 4 – emerytem, rencistą 5 – uczniem, studentem 6 – prowadzącą gospodarstwo domowe 7 – niezdołną do pracy 8 – inną	1 – w pełnym wymiarze godzin 2 – w niepełnym wymiarze godzin 8 – nie dotyczy	1 – na czas nieokreślony 2 – na czas określony 8 – nie dotyczy	1 – publiczną 2 – prywatną 8 – nie dotyczy	opis zawodu symbol 98 – nie dotyczy	opis działalności symbol 48 – nie dotyczy
0	25	26	27	28	29	30
01						
02						
03						
04						
05						
06						
07						
08						
09						
10						

Dział 5. WARUNKI MIESZKANIOWE
CZĘŚĆ A - PIERWSZY DOM/MIESZKANIE

Pytania 1 – 15 należy zadać gospodarstwu domowemu podczas wywiadu wstępnego.

Proszę zakreślić odpowiedni symbol i/lub wpisać wartość.

1. Rodzaj budynku

- budynek wielorodzinny **1**
- dom jednorodzinny w zabudowie szeregowej (również bliźniak) **2**
- dom jednorodzinny wolno stojący **3**
- inny **4**

→ pyt. 4

2. Liczba pięter w budynku

3. Piętro, na którym zlokalizowane jest Pana/Pani mieszkanie

4. Czy budynek wyposażony jest w działający domofon lub innego rodzaju zabezpieczenie (ochronę)?

- tak **1**
- nie **2**

5. Okres wybudowania budynku

- przed 1946 r. **1**
- w latach 1946–1960 **2**
- w latach 1961–1980 **3**
- w latach 1981–1995 **4**
- w latach 1996–2006 **5**
- po 2006 r. **6**

6. Czyją własnością jest mieszkanie?

- osoby fizycznej **1**
- spółdzielni mieszkaniowej **2**
- gminy, Skarbu Państwa, zakładu pracy **3**
- towarzystwa budownictwa społecznego (TBS) **4**
- innego podmiotu **5**
- nie wiem **6**

7. Jaki jest tytuł prawny Pana/Pani gospodarstwa domowego do zajmowanego mieszkania?

- własność hipoteczna:
 - obciążona pożyczką lub kredytem hipotecznym **1**
 - nieobciążona pożyczką lub kredytem hipotecznym **2**
- spółdzielcze prawo do lokalu (własnościowe lub lokatorskie):
 - obciążone pożyczką lub kredytem hipotecznym **3**
 - nieobciążone pożyczką lub kredytem hipotecznym **4**
- najem (wynajem, podnajem):
 - opłata odstępnego według cen rynkowych **5**
 - opłata odstępnego poniżej cen rynkowych **6**
 - bez odstępnego **7**
- inny **8**

→ pyt.8.1
→ pyt.8.2
→ pyt.8.3
→ pyt.8.4

8. Proszę wymienić rok:

8.1 zakupu, odziedziczenia, nabycia na drodze sądowej mieszkania – dla właścicieli → pyt.10

8.2 podpisania pierwszej umowy ze spółdzielnią – dla spółdzielców → pyt.10

8.3 podpisania ostatniej umowy zmieniającej warunki najmu mieszkania – dla najemców i podnajemców

8.4 wprowadzenia się do mieszkania najdłużej mieszkającego członka gospodarstwa – dla pozostałych → pyt.10

9. Czy w momencie wynajęcia przez Pana/Pani gospodarstwo domowe mieszkanie było:

- umeblowane **1**
- nieumeblowane **2**

10. Jaka jest ogólna powierzchnia użytkowa mieszkania? m²

11. Jaka jest powierzchnia użytkowa mieszkania zajmowana przez Pana/Pani gospodarstwo domowe? m²

12. Liczba pokoi użytkowanych przez Pana/Pani gospodarstwo domowe

13. Czy mieszkanie posiada pomieszczenie kuchenne?
Zakreślić symbol pomieszczenia najczęściej użytkowanego.

- z oknem i o powierzchni 4 m² lub więcej **1**
- bez okna lub o powierzchni mniejszej niż 4 m² **2**
- połączone z pokojem w jedno pomieszczenie wielofunkcyjne **3**
- nie posiada pomieszczenia kuchennego **4**

14. Czy mieszkanie wyposażone jest w klimatyzację?

- tak **1**
- nie **2**

15. Czy Pana/Pani zdaniem użytkowane mieszkanie:

	Tak	Nie
15.1 Ma przeciekający dach, zawilgocone ściany, podłogi, fundamenty, butwiejące okna lub podłogi	1	2
15.2 Jest zbyt ciemne (niewystarczająca ilość światła dziennego)	1	2
15.3 Jest położone w hałaśliwym otoczeniu (ruch uliczny, zakłady przemysłowe lub hałaśliwi sąsiedzi).	1	2
15.4 Jest położone w szczególnie uciążliwym otoczeniu ze względu na zanieczyszczenie środowiska (np. pyły, dym, inne zanieczyszczenia).	1	2
15.5 Jest położone w rejonie szczególnie zagrożonym przestępczością, przemocą, wandalizmem, w pobliżu melin	1	2
15.6 Jest położone w rejonie o złej infrastrukturze (np. brak podstawowych sklepów, brak dróg dojazdowych)	1	2
15.7 Jest położone w rejonie o szczególnych zaletach (np. prestiżowa dzielnica, bliskość uzdrowska, wypoczynkowa).	1	2
15.8 Posiada balkon (taras), ogródek	1	2
15.9 Jest wystarczająco ciepłe w zimie (sprawne technicznie ogrzewanie i/lub dostateczna izolacja budynku)	1	2
15.10 Jest wystarczająco chłodne w lecie (klimatyzacja i/lub dostateczna izolacja budynku)	1	2

Dział 5. WARUNKI MIESZKANIOWE (cd.)

Uwaga! W pytaniach 29, 31, 37, 39, 41, 43, 47 zużycie, ilość (rubr. 2) należy wpisywać z dwoma miejscami po przecinku.

Pytania 16 – 48 należy zadać gospodarstwu domowemu na koniec miesiąca badania (tj. przy odbiorze książeczki za drugą połowę miesiąca). Proszę zakreślić odpowiedni symbol i/lub wpisać wartość.

16. Czy Pana/Pani gospodarstwo domowe otrzymało w miesiącu badania dodatek mieszkaniowy?	• tak 1	→ pyt.19
• nie 2		

17. W jakiej formie został wypłacony dodatek mieszkaniowy?			18. Jaka była wartość dodatku mieszkaniowego (w zł i gr)			
17.1	pieniężnej	• tak 1 • nie 2	18.1	pieniężnego		,
17.2	niepieniężnej	• tak 1 • nie 2	18.2	niepieniężnego		,

19. Czy Pana/Pani gospodarstwo domowe użytkuje garaż/miejsce do parkowania w miejscu zamieszkania? <i>Dopuszcza się zakreślenie więcej niż jednego symbolu z zakresu 1–3.</i>	• garaż, jako właściciel 1 • garaż, jako najemca 2 • miejsce do parkowania 3 • nie. 4	→ pyt.22
---	--	----------

Pytania 20 i 21 należy zadać gospodarstwu domowemu, które użytkuje garaż jako najemca lub użytkuje miejsce do parkowania (w pyt. 19 został zakreślony symbol 2 i/lub 3).

20. Czy Pana/Pani gospodarstwo domowe ponosi opłaty (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika za użytkowanie garażu lub miejsca do parkowania?	• tak 1	→ pyt.22
• nie 2		

21. Jaka była wysokość opłaty (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika garażu/miejsca do parkowania?								
Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Zużycie	Wartość				Forma pozyskania wartości niepieniężnych ^{a)}	Symbol niepieniężnej formy pozyskania
			pieniężna		niepieniężna			
			zł	gr	zł	gr		
0	1	2	3		4		5	6
Opłata (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika poniesiona w bieżącym miesiącu za użytkowanie garażu lub miejsca do parkowania	1	X						
Przeciętna miesięczna opłata (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika ponoszona za użytkowanie garażu lub miejsca do parkowania	2	X	zł			X	X	

Pytanie 22 dotyczy gospodarstw domowych najmujących lub podnajmujących mieszkanie i ponoszących opłatę odstępne, czyli w pytaniu 7 został zakreślony symbol 5 lub 6.

22. Jaka była wysokość opłaty (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika domu (mieszkania)?								
Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Zużycie	Wartość				Forma pozyskania wartości niepieniężnych ^{a)}	Symbol niepieniężnej formy pozyskania
			pieniężna		niepieniężna			
			zł	gr	zł	gr		
0	1	2	3		4		5	6
Opłata (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika poniesiona w bieżącym miesiącu za użytkowanie domu	1	X						
Przeciętna miesięczna opłata (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika ponoszona za użytkowanie domu	2	X	zł			X	X	

^{a)} Forma pozyskania wartości niepieniężnych:
 1 – pobrane z gospodarstwa rolnego
 2 – pobrane z działalności na własny rachunek
 3 – otrzymane z pracy najemnej
 4 – inne otrzymane bezpłatnie (np. od innego gospodarstwa domowego, instytucji charytatywnych)
 5 – zaciągnięty kredyt bezgotówkowy
 6 – zakupione przy użyciu karty kredytowej

Dział 5. WARUNKI MIESZKANIOWE (cd.)

23. Czy mieszkanie wyposażone jest w wodociąg? <i>Dopuszcza się jednoczesne zakreślenie symboli 1 i 2.</i>	• tak, z sieci	1	→ pyt.25
	• tak, ujęcie własne	2	
	• nie	3	

24. Czy zainstalowana w Pana/Pani mieszkaniu instalacja wodociągowa odpowiada potrzebom gospodarstwa domowego i jest w dobrym stanie technicznym?	• tak, w całości	1
	• tak, częściowo	2
	• nie	3

25. Czy mieszkanie wyposażone jest w łazienkę z wanną i/lub prysznicem?	• tak	1
	• nie	2

26. Czy mieszkanie wyposażone jest w ustęp splukiwany wodą bieżącą?	• tak	1
	• nie	2

27. Czy zainstalowana w Pana/Pani mieszkaniu instalacja kanalizacyjna odpowiada potrzebom gospodarstwa domowego i jest w dobrym stanie technicznym?	• tak, w całości	1
	• tak, częściowo	2
	• nie	3

28. Czy WC jest osobnym pomieszczeniem w mieszkaniu?	• tak	1
	• nie	2

Uwaga! Pytanie 29 wypełniają gospodarstwa domowe, które nie otrzymały w miesiącu badania dotatku mieszkaniowego niepieniężnego, a więc w pytaniu 17.2 zakreślono symbol 2.

Pytania 29.1, 29.3 należy zadać gospodarstwu domowemu wówczas, gdy zamieszkiwane przez gospodarstwo domowe mieszkanie wyposażone jest w wodociąg z sieci (w pyt. 23 zakreślono symbol 1).

Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Zużycie w m ³	Wartość				Forma pozyskania wartości niepieniężnych ^{a)}	Symbol niepieniężnej formy pozyskania
			pieniężna		niepieniężna			
			zł	gr	zł	gr		
0	1	2	3		4		5	6
Zaopatrywanie w zimną wodę	1	044111						
Usługi kanalizacyjne (w tym szambo)	2	044311						
Zaopatrywanie w wodę łącznie z usługami kanalizacyjnymi (wypełnić, jeśli nie można rozszacować na symbole 044111 i 044311)	3	044112						

30. Czy Pana/Pani mieszkanie wyposażone jest w ciepłą wodę bieżącą?	• tak, z sieci	1	→ pyt.32
	• tak, ogrzewaną lokalnie (piec, terma)	2	
	• nie	3	

Uwaga! Pytanie 31 wypełniają gospodarstwa domowe, które nie otrzymały w miesiącu badania dotatku mieszkaniowego niepieniężnego, a więc w pytaniu 17.2 zakreślono symbol 2.

Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Zużycie w m ³	Wartość				Forma pozyskania wartości niepieniężnych ^{a)}	Symbol niepieniężnej formy pozyskania
			pieniężna		niepieniężna			
			zł	gr	zł	gr		
0	1	2	3		4		5	6
Ciepłą wodę	1	045511						

32. Jaki jest sposób ogrzewania Pana/Pani mieszkania?	• centralne ogrzewanie z sieci	1	→ pyt.34
	• centralne ogrzewanie lokalne	2	
	• piece na opał	3	
	• piece elektryczne (gazowe)	4	
	• inne	5	

Uwaga! Pytania 33 i 34 wypełniają gospodarstwa domowe, które nie otrzymały w miesiącu badania dotatku mieszkaniowego niepieniężnego, a więc w pytaniu 17.2 zakreślono symbol 2.

Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Zużycie	Wartość				Forma pozyskania wartości niepieniężnych ^{a)}	Symbol niepieniężnej formy pozyskania
			pieniężna		niepieniężna			
			zł	gr	zł	gr		
0	1	2	3		4		5	6
Centralne ogrzewanie	1	045512	X					

^{a)} Forma pozyskania wartości niepieniężnych:
 1 – pobrane z gospodarstwa rolnego
 2 – pobrane z działalności na własny rachunek
 3 – otrzymane z pracy najemnej
 4 – inne otrzymane bezpłatnie (np. od innego gospodarstwa domowego, instytucji charytatywnej)
 5 – zaciągnięty kredyt bezgotówkowy
 6 – zakupione przy użyciu karty kredytowej

Dział 5. WARUNKI MIESZKANIOWE (cd.)

34. Jakie opłaty poniosło Pana/Pani gospodarstwo domowe w bieżącym miesiącu na:								
Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Zużycie	Wartość				Forma pozyskania wartości niepieniężnych ^{a)}	Symbol niepieniężnej formy pozyskania
			pieniężna		niepieniężna			
			zł	gr	zł	gr		
0	1	2	3	4	5	6		
Koszty zarządu i administracji nieruchomością – mieszkanie	1	044411	X					
Koszty zarządu i administracji nieruchomością – garaż	2	044412	X					
Pozostałe usługi związane z zamieszkiwaniem (np. konserwacja wind, anteny zbiorczej, usługi kominiarskie)	3	044413	X					
Wywóz nieczystości (śmieci)	4	044211	X					
Fundusz remontowy	5	151222	X					

35. Jakie opłaty poniosło Pana/Pani gospodarstwo domowe w bieżącym miesiącu, dotyczące:								
Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Zużycie	Wartość				Forma pozyskania wartości niepieniężnych ^{a)}	Symbol niepieniężnej formy pozyskania
			pieniężna		niepieniężna			
			zł	gr	zł	gr		
0	1	2	3	4	5	6		
Podatku od nieruchomości (np. mieszkania, garażu)	1	142311	X					
Opłaty za wieczyste użytkowanie gruntu	2	142512	X					

36. Jakie opłaty poniosło Pana/Pani gospodarstwo domowe z tytułu użytkowania domu/mieszkania, garażu lub miejsca do parkowania?								
Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Zużycie	Wartość				Forma pozyskania wartości niepieniężnych ^{a)}	Symbol niepieniężnej formy pozyskania
			pieniężna		niepieniężna			
			zł	gr	zł	gr		
0	1	2	3	4	5	6		
Koszty poniesione w bieżącym miesiącu z tytułu użytkowania pierwszego domu oraz związanego z nim garażu lub miejsca do parkowania	1	040001	X					
Przeciętne miesięczne koszty ponoszone z tytułu użytkowania pierwszego domu oraz związanego z nim garażu lub miejsca do parkowania	2	040002	X		zł		X	X

37. Jakich zakupów opału dokonało Pana/Pani gospodarstwo domowe w bieżącym miesiącu?								
Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Ilość	Wartość				Forma pozyskania wartości niepieniężnych ^{a)}	Symbol niepieniężnej formy pozyskania
			pieniężna		niepieniężna			
			zł	gr	zł	gr		
0	1	2	3	4	5	6		
Węgiel kamienny [kg]	1	045411						
Koks [kg]	2	045412						
Drewno opałowe [m ³]	3	045413						
Paliwa płynne [l]	4	045311						
Pozostałe artykuły opałowe [kg]	5	045414						

^{a)} Forma pozyskania wartości niepieniężnych:
 1 – pobrane z gospodarstwa rolnego
 2 – pobrane z działalności na własny rachunek
 3 – otrzymane z pracy najemnej

4 – inne otrzymane bezpłatnie (np. od innego gospodarstwa domowego, instytucji charytatywnych)
 5 – zaciągnięty kredyt bezgotówkowy
 6 – zakupione przy użyciu karty kredytowej

Dział 5. WARUNKI MIESZKANIOWE (cd.)

38. Czy mieszkanie wyposażone jest w gaz?	• tak, z sieci	1	→ pyt.40
	• tak, z butli	2	
	• nie	3	

39. Jakie opłaty poniosło Pana/Pani gospodarstwo domowe w bieżącym miesiącu za:

Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Zużycie	Wartość				Forma pozyskania wartości niepieniężnych ⁹⁾	Symbol niepieniężnej formy pozyskania	
			pieniężna		niepieniężna				
			zł	gr	zł	gr			
0	1	2	3		4		5	6	
Gaz ziemny [m ³]	1	045211							
Gaz ciekły [l]	2	045221							

40. Czy zainstalowana w Pana/Pani mieszkaniu instalacja elektryczna odpowiada potrzebom gospodarstwa domowego i jest w dobrym stanie technicznym?	• tak, w całości	1	→ pyt.42
	• tak, częściowo	2	
	• nie	3	
	• brak instalacji elektrycznej	4	

41. Jakie opłaty poniosło Pana/Pani gospodarstwo domowe w bieżącym miesiącu za zużycie:

Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Zużycie	Wartość				Forma pozyskania wartości niepieniężnych ⁹⁾	Symbol niepieniężnej formy pozyskania	
			pieniężna		niepieniężna				
			zł	gr	zł	gr			
0	1	2	3		4		5	6	
Energii elektrycznej [kWh]	1	045111							

42. Jaką kwotę wydatkowało Pana/Pani gospodarstwo domowe w bieżącym miesiącu na:

Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Zużycie	Wartość				Forma pozyskania wartości niepieniężnych ⁹⁾	Symbol niepieniężnej formy pozyskania	
			pieniężna		niepieniężna				
			zł	gr	zł	gr			
0	1	2	3		4		5	6	
Ubezpieczenia związane z mieszkaniem	1	125211	X						
Inne ubezpieczenia związane z zamieszkiwaniem (garaż, działka, domek letniskowy, pozostałe)	2	125212	X						

⁹⁾ Forma pozyskania wartości niepieniężnych:
 1 – pobrane z gospodarstwa rolnego
 2 – pobrane z działalności na własny rachunek
 3 – otrzymane z pracy najemnej
 4 – inne otrzymane bezpłatnie (np. od innego gospodarstwa domowego, instytucji charytatywnych)
 5 – zaciągnięty kredyt bezgotówkowy
 6 – zakupione przy użyciu karty kredytowej

Dział 5. WARUNKI MIESZKANIOWE (cd.)

Uwaga! Pytania 43 i 44 należy zadać gospodarstwu domowemu tylko wówczas, gdy w miesiącu badania otrzymało dodatek mieszkaniowy niepieniężny, a więc w pytaniu 17.2 zakreślono symbol 1.

43. Jakie są <u>należne</u> miesięczne opłaty mieszkaniowe Pana/Pani gospodarstwa domowego?					
Wyszczególnienie		Symbol rozchodu	Zużycie w m ³	Wartość	
				zł	gr
0		1	2	3	
Należne miesięczne opłaty mieszkaniowe (suma wierszy 02-10)	01	X	X		
Zaopatrywanie w zimną wodę	02	044111			
Usługi kanalizacyjne (w tym szambo)	03	044311			
Zaopatrywanie w wodę łącznie z usługami kanalizacyjnymi (wypełnić, jeśli nie można rozszacować na symbole 044111 i 044311)	04	044112			
Ciepła woda	05	045511			
Centralne ogrzewanie	06	045512	X		
Koszty zarządu i administracji nieruchomością – mieszkanie	07	044411	X		
Pozostałe usługi związane z zamieszkiwaniem (np. konserwacja wind, anteny zbiorczej, usługi kominarskie)	08	044413	X		
Wywóz nieczystości (śmieci)	09	044211	X		
Fundusz remontowy	10	151222	X		

44. Jaka kwotę <u>wydatkowało</u> Pana/Pani gospodarstwo domowe na opłaty mieszkaniowe wymienione w pyt. 43 (w zł i gr) w bieżącym miesiącu?	<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>							

CZĘŚĆ B - DRUGI DOM I KOLEJNE DOMY

45. Czy Pana/Pani gospodarstwo domowe użytkuje drugi dom? <i>Dopuszcza się jednoczesne zakreślenie symboli 1 i 2.</i>	• tak, jako właściciel	1	→ pyt.48
	• tak, jako najemca	2	
	• nie.	3	

46. Ile domów użytkuje Pana/Pani gospodarstwo domowe poza pierwszym domem/mieszkaniem?	1	w kraju	
	2	za granicą . . .	

Dział 5. WARUNKI MIESZKANIOWE (cd.)
47. Jakie wydatki poniosło Pana/Pani gospodarstwo domowe w bieżącym miesiącu w związku z użytkowaniem drugiego i kolejnych domów?

Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Zużycie, ilość	Wartość				Forma pozyskania wartości niepieniężnych ⁴⁾	Symbol niepieniężnej formy pozyskania
			pieniężna		niepieniężna			
			zł	gr	zł	gr		
0	1	2	3	4	5	6		
Oplata(y) (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika poniesiona(e) w bieżącym miesiącu za użytkowanie garażu(y) lub miejsc do parkowania związanych z drugim i kolejnymi domami	01	041212	X					
Oplata(y) (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika poniesiona(e) w bieżącym miesiącu za użytkowanie drugiego i kolejnych domów	02	041211	X					
Zaopatrzywanie w zimną wodę [m ³]	03	044111						
Usługi kanalizacyjne [m ³]	04	044311						
Zaopatrzywanie w wodę łącznie z usługami kanalizacyjnymi (wypełnić, jeśli nie można rozszacować na symbole 044111 i 044311) [m ³]	05	044112						
Ciepła woda [m ³]	06	045511						
Centralne ogrzewanie	07	045512	X					
Koszty zarządu i administracji nieruchomością – mieszkanie	08	044411	X					
Koszty zarządu i administracji nieruchomością – garaż	09	044412	X					
Pozostałe usługi związane z zamieszkiwaniem (np. konserwacja wind, anteny zbiorczej, usługi kominarskie)	10	044413	X					
Wywóz nieczystości (śmieci)	11	044211	X					
Fundusz remontowy	12	151222	X					
Podatek od nieruchomości (np. mieszkania, garażu)	13	142311	X					
Oplata za wieczyste użytkowanie gruntu	14	142512	X					
Koszty poniesione w bieżącym miesiącu z tytułu użytkowania drugiego i kolejnych domów oraz związanych z nimi garaży lub miejsc do parkowania	15	040005	X					
Węgiel kamienny [kg]	16	045411						
Koks [kg]	17	045412						
Drewno opałowe [m ³]	18	045413						
Paliwa płynne [l]	19	045311						
Pozostałe artykuły opałowe [kg]	20	045414						
Gaz ziemny [m ³]	21	045211						
Gaz ciekły [l]	22	045221						
Energia elektryczna [kWh]	23	045111						
Ubezpieczenia związane z mieszkaniem	24	125211	X					
Inne ubezpieczenia związane z zamieszkiwaniem (garaż, działka, domek letniskowy, pozostałe)	25	125212	X					

4) Forma pozyskania wartości niepieniężnych:
 1 – pobrane z gospodarstwa rolnego
 2 – pobrane z działalności na własny rachunek
 3 – otrzymane z pracy najemnej

4 – inne otrzymane bezpłatnie (np. od innego gospodarstwa domowego, instytucji charytatywnych)
 5 – zaciągnięty kredyt bezgotówkowy
 6 – zakupione przy użyciu karty kredytowej

Dział 5. WARUNKI MIESZKANIOWE (dok.)

CZĘŚĆ C – INNE WYBRANE OPŁATY I WYDATKI

48. Jakie inne wydatki na cele mieszkaniowe oraz opłaty stałe poniosło Pana/Pani gospodarstwo domowe w bieżącym miesiącu?									
Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Zużycie	Wartość				Forma pozyskania wartości niepieniężnych ⁹⁾	Symbol niepieniężnej formy pozyskania	
			pieniężna		niepieniężna				
			zł	gr	zł	gr			
0	1	2	3		4		5	6	
Opłaty za telefon stacjonarny (bez usług internetowych)	01	083111	X						
Usługi internetowe (przez telefon stacjonarny)	02	083112	X						
Opłaty za telefon komórkowy	03	083113	X						
Abonament RTV	04	094231	X						
Opłaty za telewizję kablową, cyfrową i inne	05	094232	X						
Opłaty internetowe (poza telefonem)	06	094233	X						
Materiały do konserwacji mieszkania lub domu	07	043111	X						
Usługi związane z konserwacją mieszkania lub domu	08	043211	X						
Pozyskanie budynków i budowli na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą	09	151111	X						
Materiały do budowy, przebudowy, rozbudowy, remontu i modernizacji budynków i budowli niezwiązanych z działalnością gospodarczą	10	151211	X						
Usługi związane z budową, przebudową, rozbudową, remontem i modernizacją budynków i budowli niezwiązanych z działalnością gospodarczą	11	151221	X						
Pozyskanie ziemi na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą (zakup działki budowlanej, działki rekreacyjnej)	12	152111	X						
Splata pożyczek i kredytów hipotecznych (łącznie z odsetkami)	13	161111	X						
Opłata za garaż(e), miejsce(a) parkingowe niezwiązane z pierwszym i kolejnymi domami	14	072411	X						

⁹⁾ Forma pozyskania wartości niepieniężnych:

1 – pobrane z gospodarstwa rolnego

2 – pobrane z działalności na własny rachunek

3 – otrzymane z pracy najemnej

4 – inne otrzymane bezpłatnie (np. od innego gospodarstwa domowego, instytucji charytatywnych)

5 – zaciągnięty kredyt bezgotówkowy

6 – zakupione przy użyciu karty kredytowej

Dział 6. OPINIA RESPONDENTA O WARUNKACH ŻYCIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO^{a)}

1. Jak oceniliby Pan/oceniłaby Pani ogólną sytuację materialną gospodarstwa domowego? <i>(proszę otoczyć kółkiem jedną odpowiedź)</i>	• bardzo dobra	1
	• raczej dobra	2
	• przeciętna	3
	• raczej zła	4
	• zła	5

2. Biorąc pod uwagę bieżące potrzeby Pana/Pani gospodarstwa domowego, proszę podać, jaki miesięczny poziom dochodu (netto) swojego gospodarstwa domowego uznałby Pan/uznałaby Pani za:	2.1 dochód bardzo zły		zł
	2.2 dochód niewystarczający		zł
	2.3 dochód ledwo wystarczający		zł
	2.4 dochód dobry		zł
	2.5 dochód bardzo dobry		zł

3. Czy z aktualnym dochodem Pana/Pani gospodarstwo domowe wiąże koniec z końcem? (proszę otoczyć kółkiem jedną odpowiedź)	• z wielką trudnością	1
	• z trudnością	2
	• z pewną trudnością	3
	• raczej łatwo	4
	• łatwo	5
	• bardzo łatwo	6

Pytanie 4 i 5 należy zadać gospodarstwu domowemu, które w Dziale 4 pyt.18 i/lub 19 ma wpisany przynajmniej jeden z symboli: 12, 14, 16, 21, 23, 26

4. Jaką część dochodów Pana/Pani gospodarstwa domowego stanowią dochody z pracy najemnej i/lub z pracy na własny rachunek pochodzące z zagranicy od członków Pana/Pani gospodarstwa domowego? (proszę otoczyć kółkiem jedną odpowiedź)	• całość dochodów	1
	• więcej niż połowę dochodów	2
	• połowę dochodów	3
	• mniej niż połowę dochodów	4
	• nieistotną część dochodów.	5

5. Jak duży wpływ mają dochody z pracy najemnej i/lub z pracy na własny rachunek pochodzące z zagranicy od członków Pana/Pani gospodarstwa domowego na zakup przedmiotów trwałego użytkowania i nieruchomości? (proszę otoczyć kółkiem jedną odpowiedź)	• decydujący.	1
	• duży	2
	• mały	3
	• żaden	4

^{a)} Wypełnić na koniec miesiąca.

Numer ankietera - -

Sporządził(a)
(imię i nazwisko ankietera) *(data)*

Sprawdził(a)
(imię i nazwisko inspektora) *(data)*

GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
al. Niepodległości 208
00-925 Warszawa
www.stat.gov.pl

Imię i nazwisko ankietera

Nr telefonu

BR-01

KSIĄŻECZKA BUDŻETU GOSPODARSTWA DOMOWEGO

na okres od do 201... r.

--

Symbol województwa zamieszkania

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Numer gospodarstwa domowego

--	--	--

Numer losowy

		Termin wizyty ankietera	
planowany		zrealizowany	
pierwszej	dzień	godz.	dzień
drugiej	dzień	godz.	dzień

SPIS TREŚCI

	Strona
Dział 1. Liczba spożytych posiłków	1
Dział 2. Rozchody gospodarstwa domowego.....	2
Dział 3. Zakupy na kredyt na potrzeby gospodarstwa domowego	22
Dział 4. Rozchody na gospodarstwo rolne	24
Dział 5. Zakupy na kredyt na potrzeby gospodarstwa rolnego.....	28
Dział 6. Artykuły i usługi pobrane na potrzeby gospodarstwa domowego z gospodarstwa rolnego, działalności prowadzonej na własny rachunek oraz przekazane dary z gospodarstwa rolnego.....	30
Dział 7. Przychody pieniężne gospodarstwa domowego.....	34
Dział 8. Uwagi ankietera	36

DZIAŁ 1. LICZBA SPOŻYTYCH POSILKÓW

Prosimy o wpisywanie w rubr. 1, 2 i 3 (część A) liczby posiłków spożytych poza domem przez członków Pana(i) gospodarstwa domowego, zaś w rubr. 5, 6 i 7 (część B) liczby posiłków spożytych w Pana(i) domu przez osoby spoza gospodarstwa domowego.

Zapisów prosimy dokonywać każdego dnia. Jeżeli zjawisko nie zaistniało, prosimy wpisać kreskę.

A Liczba spożytych posiłków poza domem przez członków Pana(i) gospodarstwa domowego			W dniu	B Liczba spożytych posiłków w Pana(i) domu przez osoby spoza gospodarstwa domowego		
śniadania 1	obiady 2	kolacje 3		śniadania 5	obiady 6	kolacje 7
			4			
			1/16			
			2/17			
			3/18			
			4/19			
			5/20			
			6/21			
			7/22			
			8/23			
			9/24			
			10/25			
			11/26			
			12/27			
			13/28			
			14/29			
			15/30			
			31			
			Suma			

DZIAŁ 2. ROZCHODY GOSPODARSTWA DOMOWEGO

W dziale tym prosimy notować rozchody związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego, a więc: zakup towarów, opłaty za wykonane usługi, wpłaty gotówkowe związane ze spłatą kredytów i pożyczek zaciągniętych w poprzednich miesiącach (z wyjątkiem kredytu hipotecznego), składki członkowskie, wpłaty oszczędnościowe, zakup akcji, obligacji, alimenty, opłaty ubezpieczeniowe, płacone podatki, kieszonkowe dla dzieci, udzielone pożyczki, wartość artykułów (usług) otrzymanych bezpłatnie (dary, prezenty), kwoty pieniężne przekazane w darze innym gospodarstwom domowym oraz wartość darów przekazanych z gospodarstwa domowego innemu gospodarstwu zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP/HBS).

Notując rozchody prosimy dokładnie określać, na co wydano wykazaną kwotę pieniężną. W przypadku artykułów żywnościowych, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, sprzętu RTV i AGD, środków transportu i paliw, wyjazdów turystycznych, zakwaterowania, pobytu dziecka w żłobku prosimy wpisywać nazwę artykułu lub usługi, jego ilość i wartość, a w przypadku odzieży, bielizny i obuwia — określić, czy jest ono damskie, męskie czy dziecięce. Prosimy ponadto podać, czy artykuły i usługi zostały zakupione, otrzymane bezpłatnie (np. prezent) lub otrzymane częściowo bezpłatnie (np.: zniżki na bilet komunikacji miejskiej, kolejowy). W przypadku zakupu należy podać również formę płatności, tzn. zakup za gotówkę, przy użyciu karty płatniczej, kredytowej lub innej (np. z supermarketu).

Jeżeli Państwo wytwarzają przetwory owocowe czy warzywne (np.: kompoty, mrożonki, kapustę kwaszoną), prosimy notować wyłącznie produkty wyjściowe (np.: wiśnie, ogórki, marchewka, groszek, kapusta świeża) oraz czy zostały one zakupione, czy otrzymane bezpłatnie (z wyjątkiem produktów pobranych z gospodarstwa rolnego/działki, które należy rejestrować w Dziale 6).

W przypadku płacenia zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne prosimy o określenie, jakiego rodzaju dochodów dotyczą te obciążenia (np.: podatek od emerytury, wynagrodzenia itp.).

Uwaga!

1. W Dziale 2 nie należy notować wydatków na opłaty związane z mieszkaniem, tzn. opłaty za energię elektryczną, gaz, wodę, koszty administracji, opłaty za telefon stacjonarny i komórkowy, za radio i telewizję, ubezpieczenie mieszkania, podatek od nieruchomości itp. Nie należy również notować wydatków na zakup ziemi, budynków lub budowli, zakup materiałów do budowy lub remontów mieszkań oraz spłat rat kredytów i pożyczek hipotecznych itp.
2. Jeżeli dokonano zakupu danego towaru/usługi przez Internet (np.: na Allegro, w sklepie internetowym), niezależnie od formy płatności i sposobu odbioru towaru, należy taką sytuację odnotować, wpisując symbol „I” w ostatniej kolumnie wiersza, w którym wpisano dany towar/usługę (odpowiednio w Dziale 2 lub 3 lub 4 lub 5).
3. Zakupy towarów i usług na potrzeby gospodarstwa domowego, na które w bieżącym miesiącu zaciągnięto kredyt lub pożyczkę, należy notować w Dziale 3.

— PRZYKŁAD —
DZIAŁ 2. ROZCHODY GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Lp.	Symbol		Data	Nazwa artykułu	Jednostka miary (kg, l, szt., osobodni)	Ilość	Wydanki		forma płatności: 1 – gotówka 2 – karta płatnicza, przelew z rachunku bankowego 3 – karta kredytowa 4 – inna karta (np. z supermarketu)	Otrzymane bezpłatnie (wartość niepieniężna)		Zakup przez Internet (jeśli tak – wpisać 1)	
	niepieniężnej formy pozyskania	rozchodu					wartość pieniężna	zł		gr	zł		gr
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
1			2.07	mleko 3,2 %	1	2,00	3	40	1				
2				bułka pszenna	kg	0,80	1	80	4				
3				szynka drobiowa	kg	0,40	9	45	4				
4			4.07	bilet PKP ulgowy (50 % zniżki)	—	—	45	30	2	45	30		
5			5.07	bluzka damska — prezent od matki	—	—	—	—	—	140	00		
6				buty dziecięce	—	—	125	90	3		1		
7				prezent na imieniny dla kuzynki (krem)	—	—	21	90	3				
8			9.07	wpłata na lokatę do banku	—	—	500	00	1				
9				farba do włosów	—	—	16	40	2				
10			10.07	pożyczka udzielona znajomym	—	—	200	00	1				
11			11.07	obóz wakacyjny dla dziecka	osobodni	14	1120	00	1				
12			13.07	spłata raty kredytu za telewizor	—	—	300	00	2				
13				podatek od wynagrodzenia	—	—	246	80	1				
99				<i>Suma (wpisuje ankietę)</i>									

DZIAŁ 2. ROZCHODY GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Lp.	Symbol		Data	Nazwa artykułu	Jednostka miary (kg, l, szt., osobodni)	Ilość	Wydanki		9	Otrzymane bezpłatnie (wartość niepieniężna)		Zakup przez Inter-net (jeśli tak – wpisać 1)
	niepieniężnej formy pozyskania	rozchodu					zł	gr		zł	gr	
		<i>wpisuje ankieter</i>										
1			4	5	6	7	8	9	10	11		
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
99				<i>Suma (wpisuje ankieter)</i>								

DZIAŁ 3. ZAKUPY NA KREDYT NA POTRZEBY GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Lp.	Symbol		Data	Nazwa artykułu	Jednostka miary (kg, l, szt., osobodni)	Ilość	Całkowita wartość towaru (cena zakupionego towaru)		Wysokość kredytu		Wpłata gotówkowa		Zakup przez Internet (jeśli tak – wpisać 1)		
	niepieniężnej formy pozyskania	rozchodu					zł	gr	zł	gr	zł	gr		zł	gr
1			4												
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
99															
				<i>Suma (wpisuje ankieter)</i>											

DZIAŁ 4. ROZCHODY NA GOSPODARSTWO ROLNE

W dziale tym prosimy notować wszelkie rozchody na rzecz użytkowanego gospodarstwa rolnego. Przez rozchody przeznaczone na gospodarstwo rolne rozumiemy:

— zakupione lub otrzymane bezpłatnie towary (np.: nawozy, środki ochrony roślin, maszyny rolnicze);

— usługi (np.: agrotechniczne, budowlane przy budynkach gospodarczych);

— pozostałe obciążenia finansowe gospodarstwa rolnego (np.: podatek rolny, składka na KRUS, składki ubezpieczeniowe).

Ponadto prosimy podać, czy artykuły i usługi zostały zakupione, otrzymane bezpłatnie lub częściowo bezpłatnie, a w przypadku zakupu — również formę płatności, tzn. zakup za gotówkę, przy użyciu karty: płatniczej, kredytowej lub innej (np. z supermarketu).

Uwaga!

Zakupy towarów i usług na potrzeby gospodarstwa rolnego, na które w badanym miesiącu zaciągnięto kredyt lub pożyczkę należy notować w Dziale 5.

— PRZYKŁAD —

Lp.	niepieniężnej formy pozyskania	Symbol	Data	Nazwa artykułu	Jednostka miary (kg, l, szt., m ³ , kWh)	Wydatki				Otrzymane bezpłatnie (wartość niepieniężna)		Zakup przez Internet (jeśli tak — wpisać 1)		
						Ilość	wartość pieniężna		forma płatności: 1 – gotówka 2 – karta płatnicza, przelew z rachunku bankowego 3 – karta kredytowa 4 – inna karta (np. z supermarketu)	zł	gr		zł	gr
							zł	gr						
1			4	5	6	7	8	9	10	11				
1			6.07	pryzczepa	—	—	1450 00	3				1		
2				sadzonki — prezent od teściów	—	—		2			250 00			
3			8.07	spłata raty kredytu zaciągniętego na zakup traktora	—	—	400 00							
4			9.07	woda zimna na potrzeby gospodarstwa rolnego (pobrane z wodociągu)	m ³	25	120 25	1						
5			11.07	benzyna silnikowa	l	100	450 00	4						
6				podatek rolny	—	—	1200 20	1						
7				opłata za skoszenie zboża (usługa wykonana odpłatnie przez innego rolnika)	—	—	200 50	1						
99				<i>Suma (wpisuje ankieter)</i>										

DZIAŁ 4. ROZCHODY NA GOSPODARSTWO ROLNE

Lp.	Symbol		Data	Nazwa artykułu	Jednostka miary (kg, l, szt., m ³ , kWh)	Ilość	Wydanki		Otrzymane bezpłatnie (wartość niepieniężna)	Zakup przez Inter-net (jeśli tak – wpisać 1)
	niepieniężnej formy pozyskania	rozchodu					wartość pieniężna	gr		
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
99				<i>Suma (wpisuje ankieter)</i>						

**DZIAŁ 6. ARTYKUŁY I USŁUGI POBRANE NA POTRZEBY GOSPODARSTWA DOMOWEGO
Z GOSPODARSTWA ROLNEGO, DZIAŁALNOŚCI PROWADZONEJ NA WŁASNY
RACHUNEK ORAZ PRZEKAZANE DARY Z GOSPODARSTWA ROLNEGO**

W dziale tym prosimy notować wartość wszystkich artykułów i usług pobranych z gospodarstwa rolnego lub działalności prowadzonej na własny rachunek.

W sytuacji gdy korzystają Państwo z produktów pochodzących z użytkowanego gospodarstwa rolnego, prosimy o zanotowanie ich ilości i wartości ustalonej szacunkowo, zgodnie z cenami obowiązującymi na Państwa terenie. Chodzi tu nie tylko o warzywa, owoce, mleko, zboże, ale także o przetwory z mleka, mięsa i mąki (np.: ser, śmietana, kielbasa, szynka, chleb). W przypadku przetworów owocowych lub warzywnych przeznaczonych do spożycia w gospodarstwie domowym należy ich spożycie rejestrować w momencie sporządzania przetworów jako ilości danego gatunku owoców (warzyw) pobranych do ich wyrobu. Wyjątkiem są:

— mrożonki owocowe lub warzywne, które należy rejestrować w momencie pobrania do spożycia;

— kapusta przeznaczona na zakwaszenie, którą należy rejestrować w momencie pobrania do spożycia jako kapustę kwaszoną.

W rubrykach 8 i 9 należy wpisywać artykuły pobrane z użytkowanego gospodarstwa rolnego, przy czym w rubryce 8 artykuły pobrane na potrzeby badanego gospodarstwa domowego, a w rubryce 9 artykuły pobrane na potrzeby innego gospodarstwa domowego (przekazane dary).

W rubryce 10 należy wpisywać artykuły pobrane z prowadzonej działalności na własny rachunek na potrzeby badanego gospodarstwa domowego.

W dziale tym należy wykazać również artykuły żywnościowe pożyczone od innego gospodarstwa z przeznaczeniem na spożycie w gospodarstwie domowym, które zostaną zwrócone z użytkowanego gospodarstwa rolnego. Nie należy natomiast rejestrować zwrotu pożyczonych artykułów osobom spoza gospodarstwa domowego oraz pożyczek w naturze udzielonych przez gospodarstwo domowe osobom spoza gospodarstwa domowego.

— PRZYKŁAD —

Lp.	Symbol		Data	Nazwa artykułu	Jednostka miary (kg, l, szt., kWh, m ³)	Ilość	Pobrane z użytkowanego gospodarstwa rolnego				Pobrane z prowadzonej działalności na własny rachunek na potrzeby badanego gospodarstwa domowego	
	niepieniężnej formy pozyskania	rozchodu					na potrzeby badanego gospodarstwa domowego		na potrzeby innego gospodarstwa domowego (przekazane dary)			wartość
							zł	gr	zł	gr		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
			9.07	jabłka	kg	5,00	7	50				
2				pranie dywanów	—	—				60 00		
3				usługi adwokackie	—	—				1000 00		
4			11.07	pomidory pożyczone od sąsiada	kg	3,00	9	00				
5				pierze	—	—			100 00			
6				jaja	szt.	20,00			8 00			
7			14.07	szynka wieprzowa	kg	0,25				8 99		
8				kielbasa wieprzowa sucha	kg	2,00	28	00				
9			15.07	buty damskie	—	—				150 00		
99				<i>Suma (wpisuje ankieter)</i>								

DZIAŁ 6. ARTYKUŁY I USŁUGI POBRANE NA POTRZEBY GOSPODARSTWA ROLNEGO Z POTRZEBY PROWADZONEJ NA WŁASNY RACHUNEK ORAZ PRZEKAZANE DARY Z GOSPODARSTWA ROLNEGO

Lp.	Symbol		Data	Nazwa artykułu	Jednostka miary (kg, l, szt., kWh, m ³)	Ilość	Pobrane z użytkowanego gospodarstwa rolnego				Pobrane z prowadzonej działalności na własny rachunek na potrzeby gospodarstwa domowego
	niepieniężnej formy pozyskania	rozchodu					na potrzeby badanego gospodarstwa domowego		na potrzeby innego gospodarstwa domowego (przekazane dary)		
							zł	gr	zł	gr	
wpisuje ankietier		wartość		zł	gr	zł	gr				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
99	<i>Suma (wpisuje ankietier)</i>										

DZIAŁ 7. PRZYCHODY PIENIĘŻNE GOSPODARSTWA DOMOWEGO

W dziale tym prosimy wpisywać wszelkie kwoty pieniężne, jakie wpłynęły w bieżącym miesiącu do gospodarstwa domowego, tzn.:

- dochody z pracy najemnej (netto);
 - dochody (netto) ze świadczeń społecznych (np.: emerytury, renty, zasiłki dla bezrobotnych, zapomogi z opieki społecznej, stypendia);
 - dochody z pozarolniczej działalności prowadzonej na własny rachunek, przeznaczone na utrzymanie gospodarstwa domowego i podejmowane inwestycje nieprodukcyjne (np.: budowę domu, zakup samochodu, działki letniskowej);
 - przychody ze sprzedaży produkcji rolnej (roślinnej i zwierzęcej);
 - wygrane w grach hazardowych, konkursach itp.;
 - sumy pieniężne otrzymane w darze, otrzymane alimenty, odszkodowania;
 - dochody z tytułu wynajmu mieszkania, pokoju, garażu lub innego lokalu po odjęciu kosztów związanych z utrzymaniem lokalu, ale bez pomniejszenia o podatek dochodowy;
 - zaciągnięte kredyty i pożyczki gotówkowe z banku lub innej instytucji oraz od osób prywatnych;
 - podjęte oszczędności, oszczędki, dywidendy;
 - przychody ze sprzedaży majątku (np.: samochodu, mieszkania, pralki, telewizora).
- Prosimy podawać kwoty otrzymane w formie gotówki oraz jako przelew na Rachunek Oszczędnościowo-Rozliczeniowy lub inny rachunek bankowy. Uzyskane wynagrodzenia, emerytury lub inne dochody prosimy podawać netto, czyli po odliczeniu zaliczki na podatek dochodowy oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Obowiązania te prosimy zapisywać w Dziale 2 – rozchody gospodarstwa domowego. Wykazywane wynagrodzenie za pracę nie powinno być pomniejszone o kwoty potrąceń dokonywanych z pensji przez zakład pracy (np.: spłata pożyczki z PKZP lub SKOK, dobrowolna składka ubezpieczeniowa od NW). Kwoty te powinny być zarejestrowane w Dziale 2.

— PRZYKŁAD —

Lp.	Nr osoby z kol. 0 Dz. 4 BR-01a	Symbol przychodu	Data	Kto otrzymał pieniądze	Określenie przychodu	Wysokość przychodu	
						zł	gr
1	2	3	4	5	6	7	
1	*	900001	*****	*****	pozostałość gotówki z poprzedniego miesiąca	89	50
2			2.07	Zofia	wynagrodzenie z pracy stałej (netto)	1102	80
3				Zofia	zasiłek rodzinny	68	00
4			4.07	Jan	dochód z pracy na własny rachunek przeznaczony na gospodarstwo domowe	1350	00
5			6.07	Adam	pożyczka z banku na gospodarstwo rolne	4500	00
6				Anna	emerytura krajowa (netto)	875	20
7			10.07	Piotr	prezent od babci (gotówka)	500	00
8			12.07	Adam	sprzedaż kurcząt	480	00
9			14.07	Agata	wygrana w konkursie radiowym	300	00
10			15.07	Zofia	dochód z wynajmu mieszkania	400	00
99					<i>Suma (wpisuje ankieter)</i>		

DZIAŁ 7. PRZYCHODY PIENIĘŻNE GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Lp.	Nr osoby z kol. 0 Dz. 4 BR-01a <i>wpisuje ankieter</i>	Symbol przychodu <i>wpisuje ankieter</i>	Data	Kto otrzymał pieniądze	Określenie przychodu	Wysokość przychodu	
						zł	gr
1			4	5	6	7	
1	*	900001	*****	*****	pozostałość gotówki z poprzedniego miesiąca		
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
99					<i>Suma (wpisuje ankieter)</i>		

BADANIE BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH
INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE O GOSPODARSTWIE DOMOWYM

BR-04

w kwartale 2010 roku

Dział 1. DANE IDENTYFIKACYJNE GOSPODARSTWA DOMOWEGO

1. Symbol województwa	2. Numer gospodarstwa domowego	3. Numer losowy
------------------------------	---------------------------------------	------------------------

Dział 2. WYPOSAŻENIE GOSPODARSTWA DOMOWEGO W WYBRANE DOBRA TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA I NIERUCHOMOŚCI

Proszę podać liczbę użytkowanych przez Pana(i) gospodarstwo domowe dóbr trwałego użytkowania i nieruchomości.

Wyszczególnienie		Liczba	Wyszczególnienie		Liczba
0		1	0		1
01	odbiornik telewizyjny	kineskopowy	22	telefon komórkowy	prywatny
02		inny	23		służbowy
03	urządzenie do odbioru TV satelitarnej lub kablowej		24	pralka i wirówka elektryczna	
04	zestaw kina domowego		25	pralka automatyczna	
05	zestaw do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (wieża)		26	odkurzacz elektryczny	
06	radio lub radiomagnetofon		27	chłodziarka	
07	radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych		28	zamrażarka	
08	odtwarzacz MP3		29	kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną	
09	odtwarzacz płyt kompaktowych		30	kuchenka mikrofalowa	
10	magnetowid, odtwarzacz		31	robot kuchenny	
11	odtwarzacz DVD		32	zmywarka do naczyń	
12	kamera wideo		33	maszyna do szycia	
13	aparat fotograficzny	cyfrowy	34	rower (bez dziecięcego)	
14		inny	35	motocykl, skuter, motorower	
15	komputer osobisty		36	samochód osobowy	prywatny
16	w tym laptop		37		służbowy
17	komputer	z dostępem do Internetu	38	garaż	
18		w tym z dostępem szerokopasmowym	39	domek letniskowy	
19		bez dostępu do Internetu	40	działka rekreacyjna	
20	drukarka		41	Razem	
21	telefon stacjonarny				

Dział 3. ROZCHODY GOSPODARSTWA DOMOWEGO W KWARTALE

Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Wartość		Forma pozyskania wartości niepieniężnych: 1 – pobrane z gospodarstwa rolnego 2 – pobrane z działalności na własny rachunek 3 – otrzymane z pracy najemnej 4 – inne otrzymane bezpłatnie (np. od innego gospodarstwa domowego, instytucji charytatywnych) 5 – zaciągnięty kredyt bezgotówkowy 6 – zakupione przy użyciu karty kredytowej
		pieniężna [zł]	niepieniężna [zł]	
0	1	2	3	4
01 Ubioro skórzane i futrzane z futer naturalnych – męskie	031212			
02 Ubioro skórzane i futrzane z futer naturalnych – damskie	031222			
03 Ubioro skórzane i futrzane z futer naturalnych – dziecięce	031232			
04 Materiały do konserwacji mieszkania lub domu	043111			
05 Usługi związane z konserwacją mieszkania lub domu	043211			
06 Meble i elementy meblarskie	051111			
07 Dywany i wykładziny podłogowe	051211			
08 Chłodziarki, zamrażarki i chłodziarko-zamrażarki	053111			
09 Urządzenia do prania, suszenia, zmywania	053121			
10 Urządzenia do utrzymania czystości w mieszkaniu	053151			
11 Usługi lekarskie	062111			
12 Usługi stomatologiczne	062211			
13 Usługi laboratoriów medycznych i pracowni rentgenowskich	062311			
14 Usługi medyczne pomocnicze i medycyny niekonwencjonalnej	062321			
15 Usługi szpitalne	063111			
16 Usługi sanatoryjne	063112			
17 Samochody nowe	071111			

Dział 3. ROZCHODY GOSPODARSTWA DOMOWEGO W KWARTALE (dokończenie)

Wyszczególnienie	Symbol rozchodu	Wartość		Forma pozyskania wartości niepieniężnych: 1 – pobrane z gospodarstwa rolnego 2 – pobrane z działalności na własny rachunek 3 – otrzymane z pracy najmnej 4 – inne otrzymane bezpłatnie (np. od innego gospodarstwa domowego, instytucji charytatywnych) 5 – zaciągnięty kredyt bezgotówkowy 6 – zakupione przy użyciu karty kredytowej
		pieniężna [zł]	niepieniężna [zł]	
0	1	2	3	4
18 Samochody używane	071121			
19 Pojazdy motorowe jednośladowe	071211			
20 Rowery	071311			
21 Magnetofony i radiomagnetofony	091112			
22 Odtwarzacze płyt kompaktowych, odtwarzacze MP3	091113			
23 Zestawy sprzętu do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku	091114			
24 Odbiorniki telewizyjne	091121			
25 Magnetowidy, odtwarzacze wideo, DVD	091122			
26 Zestawy sprzętu do odbioru, nagrywania i odtwarzania obrazu, kino domowe	091123			
27 Sprzęt fotograficzny i kinematograficzny	091211			
28 Sprzęt informatyczny, kalkulatory, maszyny do pisania	091311			
29 Turystyka zorganizowana w kraju	096111			
30 Turystyka zorganizowana za granicą	096112			
31 Turystyka zorganizowana dla dzieci	096113			
32 Zakwaterowanie	112111			
33 Pozyskanie budynków i budowli na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą	151111			
34 Pozyskanie ziemi na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą	152111			
35 Wydatki za granicą (poza turystyką)	133111			
36 Wydatki za granicą na turystykę	133112			
37 Razem	X			X

Dział 4. PRACA NAJEMNA

1. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego pracował najemnie w kraju w badanym kwartale?	• tak	1	→ BR-05
	• nie	2	

2. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego np. emeryt, rencista, osoba w okresie wypowiedzenia pracy korzystał z ulg lub otrzymywał bezpłatnie w badanym kwartale różnego rodzaju artykuły od byłego pracodawcy?	• tak	1	→ BR-05
	• nie	2	

Uwagi ankietera:

Numer ankietera - - Sporządził(a) (imię i nazwisko ankietera) (data)

Sprawdził(a) (imię i nazwisko inspektora) (data)

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa
BADANIE BUDŻETÓW GOSPODARSTW DOMOWYCH
DOCHODY W NATURZE Z PRACY NAJEMNEJ

www.stat.gov.pl

BR-05

w kwartale 2010 roku

Dział 1. DANE IDENTYFIKACYJNE GOSPODARSTWA DOMOWEGO

1. Symbol województwa	2. Numer gospodarstwa domowego	3. Numer losowy
-----------------------	--------------------------------	-----------------

Dział 2. DOCHODY W NATURZE Z PRACY NAJEMNEJ

Kwestionariusz wypełniamy dla osób, które pracują najemnie lub pracowały najemnie i są np. na emeryturze, rencie, w okresie wypowiedzenia (BR-04, dział 4, pytanie 1 lub 2, zakreślono symbol 1).

W pytaniach 1 – 12 proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol, a następnie postępować zgodnie z poleceniami.

1. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał w kwartale badania z ulgowych lub bezpłatnych usług transportowych zapewnionych przez pracodawcę?

• tak **1**
 • nie **2** → pyt.2

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu oraz wypełnić kolumny 2 – 6.

Czy pracodawca opłacił:	Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę		
					w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{b)}	
0	1	2	3	4	5	6	
Usługi transportowe – razem	01	X	X	X	X	1	
w tym:	benzyna	02	072211	X	l		
	olej napędowy	03	072212	X	l		
	gaz ciekły	04	072213	X	l		
	pozostałe	05	072214	X	l		
	garaż, miejsce parkingowe dla samochodu prywatnego w godzinach pracy	06	072411	X	godz.		
	bilety (jednorazowe, miesięczne, kwartalne) na przejazdy:	kolejowe	07	073111			
		autobusowe (poza miejskimi)	08	073212			
		metrem, tramwajem	09	073112			
	bilety (jednorazowe, miesięczne, kwartalne) na przejazdy komunikacją miejską:	autobusem	10	073211			
		taksówką	11	073213			
		mieszanymi środkami komunikacji	12	073511			
	przejazdy środkami transportu zakładowego	13					
inne:		14					
		15					
		16					

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 1-l; 2-km; 3-szt.; 4 -bilety okresowe w szt.; 5-godz.

^{b)} W kolumnie 5 brak wartości dla danego wiersza z zakresu od 02 do 16 oraz zakreślony lub wpisany symbol w kolumnie 1.

2. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał w kwartale badania z ulgowych lub bezpłatnych usług mieszkaniowych, artykułów opałowych zapewnionych przez pracodawcę?

• tak 1
• nie 2 → pyt. 3

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 3 – 6.

Czy pracodawca opłacił:	Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę	
					w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{b)}
0	1	2	3	4	5	6
Wydatki poniesione z tytułu użytkowania domu, garażu, miejsca do parkowania związane z pierwszym lub kolejnymi domami – razem	01	X	X	X	X	1
zaopatrywanie w zimną wodę	02	044111	X	m ³		
usługi kanalizacyjne (szambo)	03	044311	X	m ³		
zaopatrywanie w wodę łącznie z usługami kanalizacyjnymi (wypełnić wówczas, jeśli wiersze 02 i 03 nie zostały wypełnione)	04	044112	X	m ³		
wywóz nieczystości (śmieci)	05	044211	X	X	X	
koszty zarządu i administracji nieruchomości – mieszkanie	06	044411	X	X	X	
koszty zarządu i administracji nieruchomości – garaż	07	044412	X	X	X	
pozostałe usługi związane z zamieszkiwaniem (np. konserwacja windy, anteny zbiorczej)	08	044413	X	X	X	
energię elektryczną	09	045111	X	kWh		
gaz ziemny	10	045211	X	m ³		
gaz ciekły	11	045221	X	l		
w tym: artykuły opałowe:	węgiel kamienny	12	045411	X	kg	
	koks	13	045412	X	kg	
	drewno opałowe	14	045413	X	m ³	
	paliwa płynne	15	045311	X	l	
	pozostałe artykuły opałowe	16	045414	X	kg	
ciepłą wodę	17	045511	X	m ³		
centralne ogrzewanie	18	045512	X	X	X	
opłata(y) (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika poniesiona(e) przez najemcę lub podnajemcę za użytkowanie:	pierwszego domu	19	041111	X	X	X
	drugiego i kolejnych domów	20	041211	X	X	X
opłata(y) (odstępne) na rzecz właściciela lub głównego użytkownika poniesiona(e) przez najemcę lub podnajemcę za użytkowanie garażu(y) lub miejsc do parkowania związanych z:	pierwszym domem	21	041112	X	X	X
	drugim i kolejnymi domami	22	041212	X	X	X
inne:		23		X		
		24		X		
		25		X		

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 1-l; 6-m³; 7-kWh; 8-kg.

^{b)} W kolumnie 5 brak wartości dla danego wiersza z zakresu od 02 do 25 oraz zakreślony lub wpisany symbol w kolumnie 1.

3. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał w kwartale badania z ulgowych lub bezpłatnych usług opieki zdrowotnej zapewnionych przez pracodawcę (usługi świadczone przez zakładową bądź pozazakładową służbę zdrowia)?

• tak **1**
• nie **2** → pyt. 4

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 4 – 6.

Czy pracodawca opłacił:	Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary	Ilość (liczba usług, z których skorzystano)	Wartość opłacona przez pracodawcę	
					w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ⁹⁾
0	1	2	3	4	5	6
Usługi z zakresu ochrony zdrowia – razem	1	X	X	X	X	1
w tym:	usługi lekarskie	2	062111	X	X	
	usługi stomatologiczne	3	062211	X	X	
	usługi laboratoriów medycznych i pracowni rtg	4	062311	X	X	
	usługi medyczne pomocnicze i medycyny niekonwencjonalnej	5	062321	X	X	
	inne:	6		X	X	
		7		X	X	
8		X	X			

Uwagi ankietera:

4. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał w kwartale badania ze służbowego telefonu komórkowego w celach prywatnych lub korzystał z opłaconego przez pracodawcę stacjonarnego telefonu domowego?

• tak **1**
• nie **2** → pyt. 5

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 3 – 6.

Czy pracodawca opłacił:	Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę	
					w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ⁹⁾
0	1	2	3	4	5	6
Usługi telekomunikacyjne – razem	1	X	X	X	X	1
w tym:	rozmowy prywatne ze służbowego telefonu komórkowego	2	083113	X	min.	
	rozmowy prywatne ze służbowego telefonu stacjonarnego	3	083111	X	min.	
	inne (np. abonament, połączenia internetowe itp.):	4		X		
		5		X		
		6		X		

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 3-szt.; 12-min.

^{b)} W kolumnie 5 brak wartości dla danego wiersza z zakresu od 2 do 8 w pytaniu 3 i od 2 do 6 w pytaniu 4 oraz zakreślony lub wpisany symbol w kolumnie 1.

5. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał w kwartale badania z ulgowych lub bezpłatnych wyjazdów rekreacyjnych i rozrywek kulturalnych zapewnionych przez pracodawcę?

• tak 1
• nie 2 → pyt. 6

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu oraz wypełnić kolumny 2 – 6.

Czy pracodawca opłacił:			Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość (wykorzystanych: zajęć, godzin, biletów, dni)	Wartość opłacona przez pracodawcę		
							w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{b)}	
0			1	2	3	4	5	6	
Wyjazdy rekreacyjne i rozrywki kulturalne – razem			01	X	X	X	X		1
w tym:	zajęcia sportowe:	basen	02	094111					
		gimnastyka	03						
		siłownia	04						
		inne	05						
	bilety:	do kina	06	094211		szt.			
		do teatru	07			szt.			
	wyjazdy turystyczne:	krajowe	08	096111		dni			
		zagraniczne	09	096112		dni			
	turystryka zorganizowana dla dzieci (obozy i kolonie)	10	096113						
	inne (np. bilety do muzeum, galerii, na koncert itp.):	11							
		12							
		13							

Uwagi ankietera:

6. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał w kwartale badania z ulgowego lub bezpłatnego szkolenia/nauki zorganizowanego lub sfinansowanego przez pracodawcę i przydatnego/ej również poza aktualnie wykonywaną pracą zawodową?

• tak 1
• nie 2 → pyt. 7

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 2, 4 – 6.

Czy pracodawca opłacił:			Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary	Ilość (liczba godzin kursu)	Wartość opłacona przez pracodawcę		
							w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{b)}	
0			1	2	3	4	5	6	
Szkolenia/naukę – razem			1	X	X	X	X		1
w tym:	szkolenia/kursy:	języków obcych	2	105111		X			
		komputerowe	3			X			
		pozostałe	4			X			
	studia	5	104111		X	X			
	inne:		6			X			
			7			X			
			8			X			

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 3-szt.; 5-godz.; 9-liczba wejść; 10-dni.

^{b)} W kolumnie 5 brak wartości dla danego wiersza z zakresu od 02 do 13 w pytaniu 5 i od 2 do 8 w pytaniu 6 oraz zakreślony lub wpisany symbol w kolumnie 1.

7. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego miał w kwartale badania opłacone przez pracodawcę ubezpieczenie? • tak 1 • nie 2 → pyt. 8

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 2, 5 – 6.

Czy pracodawca opłacił:		Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę	
						w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{a)}
0		1	2	3	4	5	6
Ubezpieczenia – razem		1	X	X	X	X	1
w tym:	ubezpieczenia związane ze zdrowiem (m.in. ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków)	2	125311		X	X	
	inne:	3			X	X	
		4			X	X	
		5			X	X	

Uwagi ankietera:

8. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał w kwartale badania z posiłków, napojów bezalkoholowych itp. zapewnionych przez pracodawcę? • tak 1 • nie 2 → pyt. 9

Uwaga:

Nie należy wpisywać posiłków/napojów zapewnionych przez pracodawcę ze względu na aktualnie wykonywane czynności służbowe, np. wyżywienia podczas wyjazdu służbowego oraz posiłków i napojów dostarczanych przez pracodawcę w związku ze szkodliwymi warunkami pracy (np. posiłki regeneracyjne). Artykuły te należy jednak wpisać w przypadku, gdy zostały one spożyte przez respondenta lub jego rodzinę poza miejscem pracy (np. w domu).

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 2 – 6.

Czy pracodawca opłacił:		Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę	
						w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{a)}
0		1	2	3	4	5	6
Posiłki, napoje itp. – razem		01	X	X	X	X	1
w tym:	posiłki:	obiady	02	111.....		szt.	
		inne (np. śniadania, kolacje)	03	111.....		szt.	
		napoje:	woda mineralna	04	012211	X	l
	herbata		05	012121	X	kg	
	kawa		06	012111	X	kg	
	sok owocowy		07	012231	X	l	
	sok warzywny		08	012241	X	l	
	sok owocowo-warzywny		09	012999	X	l	
	inne napoje bezalkoholowe		10	012221	X	l	
	inne:		11				
		12					
		13					

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 1-l; 3-szt.; 8-kg.

^{b)} W kolumnie 5 brak wartości dla danego wiersza z zakresu od 2 do 5 w pytaniu 7 i od 02 do 13 w pytaniu 8 oraz zakreślony lub wpisany symbol w kolumnie 1.

9. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego otrzymał w kwartale badania od pracodawcy odzież, obuwanie lub inne artykuły, które można wykorzystać również poza pracą?	• tak	1	→ pyt. 10
	• nie	2	

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 3 – 6.

Czy pracodawca opłacił:		Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę	
						w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{b)}
0		1	2	3	4	5	6
Odzież, obuwanie i inne artykuły – razem		1	X	X	X	X	1
w tym:	ubioiry z tkanin, dzianin itp.:	damskie	2	031221	X	szt.	
		męskie	3	031211	X	szt.	
	obuwanie:	damskie	4	032121	X	para	
		męskie	5	032111	X	para	
	inne (np. fartuchy, rękawiczki):		6		X		
			7		X		
teczki, torby		8	123211	X	szt.		

Uwagi ankietera:

10. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego korzystał poza pracą w kwartale badania ze środków czystości lub pielęgnacyjnych zapewnianych przez pracodawcę?	• tak	1	→ pyt. 11
	• nie	2	

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 3 – 6.

Czy pracodawca opłacił:		Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę	
						w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{b)}
0		1	2	3	4	5	6
Środki czystości lub pielęgnacyjne – razem		1	X	X	X	X	1
w tym:	środki czystości:	artykuły związane z czyszczeniem i utrzymaniem mieszkania i jego wyposażenia	2	056111	X		
		pozostałe środki czyszczące	3	056112	X		
	środki pielęgnacyjne:	środki do higieny osobistej	4	121311	X		
		wyroby kosmetyczne i perfumeryjne	5	121312	X		
	inne (np. ręczniki):		6		X		
			7		X		
		8		X			

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 3-szt.; 11-para (pytanie 9) i 1-; 3-szt.; 8-kg (pytanie 10).

^{b)} W kolumnie 5 brak wartości dla danego wiersza z zakresu od 2 do 8 w pytaniu 9 i w pytaniu 10 oraz zakreślony lub wpisany symbol w kolumnie 1.

11. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego otrzymał w kwartale badania od pracodawcy paczkę okolicznościową?

• tak **1**
• nie **2** → pyt.12

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę zakreślić/wpisać odpowiedni symbol rozchodu i wypełnić kolumny 3 – 6.

Czy pracodawca opłacił:	Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość opłacona przez pracodawcę	
					w zł	1 – podana przez respondenta 2 – wyszacowana przez ankietera 9 – brak wyszacowania ^{b)}
0	1	2	3	4	5	6
Paczki okolicznościową – razem	01	X	X	X	X	1
w tym:						
wyroby ciastkarskie	02	011141	X	kg		
wyroby cukiernicze	03	011841	X			
czekolada	04	011831	X			
pozostałe wyroby cukiernicze	05	011861	X			
wędliny (wpisać nazwę wyrobu):	06		X			
	07		X			
	08		X			
owoce (wpisać nazwę):	09		X			
	10		X			
	11		X			
kawa	12	012111	X			
herbata	13	012121	X			
kakao, czekolada w proszku	14	012131	X			
napoje alkoholowe:				l		
wina	15	021211	X			
wyroby spirytusowe i likiery	16	021111	X			
pozostałe napoje alkoholowe	17	021221	X			
piwo	18	021311	X			
zabawki	19	093111	X	szt.		
książki przeznaczone do celów pozazawodowych	20	095.....	X			
kalendarze	21	095312	X			
inne:						
	22		X			
	23		X			
	24		X			
	25		X			
	26		X			
	27		X			

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 1-l; 3-szt.; 8-kg.

^{b)} W kolumnie 5 brak wartości dla danego wiersza z zakresu od 02 do 27 oraz zakreślony lub wpisany symbol w kolumnie 1.

12. Czy ktoś z członków Pana(i) gospodarstwa domowego otrzymał w kwartale badania nieodpłatnie lub zakupił po obniżonej cenie wyroby produkowane lub sprzedawane przez pracodawcę albo skorzystał z innego rodzaju dóbr lub usług oferowanych przez pracodawcę?

- tak 1
- nie 2 → STOP

Jeśli wybrano odpowiedź **tak**, proszę wpisać nazwę wyrobu lub usługi, symbol rozchodu, jednostkę miary i ilość (lub X, jeśli brak) oraz odpowiednie wartości.

Jeżeli towar lub usługę gospodarstwo otrzymało całkowicie bezpłatnie w kolumnie 6 należy wpisać „0”.

Jakie to były wyroby lub usługi:		Symbol rozchodu	Liczba osób korzystających	Jednostki miary ^{a)}	Ilość	Wartość rynkowa wyrobu lub usługi	Kwota wydatkowana przez respondenta
0		1	2	3	4	5	6
Razem		1	X	X	X	X	
w tym:		2	X				
		3	X				
		4	X				
		5	X				
		6	X				

Uwagi ankietera:

^{a)} Jednostki miary: 1-l; 2-km; 3-szt.; 4-bilety okresowe w szt.; 5-godz.; 6-m³; 7- kWh; 8-kg; 9-liczba wejść; 10-dni; 11-para; 12-min; 13-m.

Numer ankietera

□ - □□ - □□□□

Sporządził(a)
(imię i nazwisko ankietera) (data)

Sprawdził(a)
(imię i nazwisko inspektora) (data)

Bibliografia

1. Budżety gospodarstw domowych w 2008 r. GUS, Warszawa 2009
2. „Metodyka badania budżetów gospodarstw domowych” GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa 1999
3. „Instrukcja organizacyjno-metodologiczna do badania budżetów gospodarstw domowych na lata 2010-2012”, GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa 2009
4. „Klasyfikacja spożycia indywidualnego według celu do badania budżetów gospodarstw domowych (COICOP/HBS) na lata 2009-2012”, GUS, Departament Pracy i Warunków Życia, Warszawa 2009
5. „Instrukcja organizacyjno-metodologiczna do badania budżetów gospodarstw domowych na lata 2005-2008”, GUS, Departament Statystyki Społecznej, Warszawa 2004
6. „Klasyfikacja spożycia indywidualnego według celu do badania budżetów gospodarstw domowych (COICOP/HBS) na lata 2005-2008”, GUS, Departament Statystyki Społecznej, Warszawa 2004
7. „Instrukcja organizacyjno-metodologiczna do badania budżetów gospodarstw domowych na lata 2001-2004”, GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa 2000
8. „Klasyfikacja spożycia indywidualnego według celu do badania budżetów gospodarstw domowych (COICOP/HBS) na lata 2001-2004”, GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa 2000
9. „Instrukcja dotycząca organizacji i sprawozdawczości z badania budżetów gospodarstw domowych metodą rotacji miesięcznej w latach 1997-2000”, GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa, 1996
10. „Klasyfikacja przychodów i rozchodów BBR/SRN na lata 1997 -2000”, GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa, 1996
11. Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2008, GUS, Warszawa 2009
12. Kordos Jan „Dokładność danych w badaniach społecznych” GUS, Warszawa 1987
13. Kordos Jan „Jakość danych statystycznych”, PWE, Warszawa 1988
14. Kordos Jan „Czterdzieści lat badań budżetów gospodarstw domowych w Polsce”, Wiadomości Statystyczne nr 7/1997, GUS i PTS Warszawa
15. „Metoda i organizacja badań budżetów gospodarstw domowych” GUS, Warszawa 1986r.

16. „Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2010” Warszawa, grudzień 2009
17. Zasepa R. „Metoda reprezentacyjna” PWN, Warszawa 1972
18. Zasepa R. „Zarys metody reprezentacyjnej” Biblioteka Wiadomości Statystycznych, Warszawa 1991
19. „Household Budget Surveys In the EU Methodology and recommendations for harmonisation – 2003” Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg, 2003